

Årsredovisning 2021

Vänersborgs kommun

Innehållsförteckning	Sid
1. Inledning	
1.1. Kommunstyrelsens ordförande	3
2. Förvaltningsberättelsen	
2.1. Översikt över verksamhetens utveckling	4
2.2. Den kommunala koncernen	5
2.3. Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning	6
2.4. Händelser av väsentlig betydelse	9
2.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	10
2.6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	12
2.7. Balanskravsresultat	20
2.8. Förväntad utveckling	20
2.9. Väsentliga personalförhållanden	23
3. Finansiella rapporter	
3.1. Resultaträkning och kassaflödesanalys	25
3.2. Balansräkning	26
3.3. Noter	27
3.4. Drift- och investeringsredovisning	34
3.5. Jämförelsetal	38
4. Nämnderna	
4.1. Kommunfullmäktige och valnämnden	39
4.2. Revisionen	40
4.3. Barn- och utbildningsnämnden	41
4.4. Byggnadsnämnden	45
4.5. Kommunstyrelsen	47
4.6. Kultur- och fritidsnämnden	52
4.7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden	55
4.8. Samhällsbyggnadsnämnden	57
4.9. Socialnämnden	62
4.10. Överförmyndarnämnden	68
5. Bolagen	
5.1. AB Vänersborgsbostäder	69
5.2. Fastighets AB Vänersborg	71
5.3. Kunskapsförbundet Väst	72
5.4. Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB	74
5.5. Vattenpalatset Vänerparken AB	76
5.6. Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB	77
5.7. Norra Älvsborgs Räddningstjänst	78
5.8. Fyrstads Flygplats AB	80
6. Revision	
6.1. Revisionsberättelse	82

Kommunstyrelsens ordförande

År 2021 har till stor del handlat om pandemins framfart och hur det har påverkat våra verksamheter. Det har varit olika faser under året från ganska tuffa restriktioner till ett nästan normalläge för att sedan återigen få en hög smittspridning med nya restriktioner som följd. Det har slagit hårt mot kommunens verksamheter i ökad frånvaro men också mot föreningslivet som har förlorat både publikintäkter och sponsorstöd. Även delar av vårt näringsliv har drabbats väldigt hårt.

Under året har vi förutom att tvätta händerna, hålla avstånd och stannat hemma när vi haft symtom också pratat mycket om vaccination. Spruta ett, två och tre, biverkningar, vaccinationstider med mera.

Vi har fortsatt med digitala möten både i kommunfullmäktige och i nämnderna. Även om den digitala förmågan har ökat väsentligt under pandemin så får vi innerligt hoppas att vi snart kan träffas fysiskt.

Trots pandemi, digitala möten och avsaknad av fysiska möten så är framtidstron stor och det händer fortfarande mycket i vår kommun.

Det startar fortfarande nya bostadsbyggnationer på olika platser i kommunen vilket är väldigt positivt. Det visar att det fortfarande är attraktivt att bo och etablera sig i Vänersborgs kommun.

Investeringsnivån under 2021 låg fortfarande på en historiskt hög nivå även om den var något lägre än 2020. Öxnereds skola, multiköket vid Torpaskolan, VA-utbyggnad Vänersnäs samt exploatering i Skaven/Öxnered är några av våra stora investeringar under året. Investeringsnivån kommer att vara fortsatt hög de kommande åren med ny skola på Holmängen renovering av broar och kajer plus stora VA-investeringar.

Vi kan även 2021 redovisa ett starkt bokslutsresultat. En stor del av resultatet är att skatteintäkterna har utvecklats bättre än budget trots rådande pandemi, samt höga intäkter för tomtförsäljning under året. Även kommunens nämnder i övrigt redovisar ett bättre resultat än budgeterat. Trots detta har vi stora utmaningar kommande år att finansiera vår höga investeringsnivå. De starka resultaten under både 2020 och 2021 underlättar situationen något, genom att en del av investeringarna kan finansieras utan att nya lån behöver tas upp.

Inom arbetet med Agenda 2030 har vi genomfört vår första hållbarhetsvecka med aktiviteter på olika ställen i hela vår kommun. Det har varit ett fantastiskt gensvar från civilsamhället.

Kulturveckan genomfördes i direkt anslutning till hållbarhetsveckan där en gratiskonsert med "Tusse" knöt ihop de båda evenemangen.

Vi har under året sökt och fått projektpengar för projekt Hållbar platsutveckling. Det är ett omfattande projekt som ska leda till långsiktiga arbetssätt för hållbar platsutveckling. Projektet ska vara genomfört i april 2022.

Jag vill tacka alla medarbetare i våra verksamheter för ett väldigt bra utfört arbete under året trots att omständigheterna tidvis har varit svåra.

Jag vill också tacka våra frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv för ett fantastiskt arbete ihop med kommunens medarbetare för att ni ännu ett år ha verkat för att förverkliga vår vision

Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Avsnittet avser att skapa en bild över utvecklingen de senaste fem åren. Dels för den kommunala koncernen, dels för kommunen.

Både kommunens och koncernens redovisade resultat är positiva. Årets resultat är något högre än föregående år. De stora överskotten de två senaste åren beror framförallt på, för 2021 ökade skatteintäkter och intäkter från tomtförsäljningar, för 2020 på ökade statsbidrag och statliga kompensationer till följd av coronapandemin.

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr vilket är 29 mnkr högre än föregående år. Kommunens resultat uppgick till 185 mnkr vilket är det högsta någonsin. Resultatet är 24 mnkr högre än 2020 och 141 mnkr högre än budgeterat. Nämnderna redovisade ett sammantaget överskott om 67 mnkr mot budget.

Nämnderna har de två senaste åren påtagligt förbättrat sin budgetföljsamhet. I år redovisar alla nämnder budgetöverskott. Under 2020 redovisade två nämnder budgetunderskott och 2019 redovisade alla nämnder underskott förutom kommunstyrelsen och överförmyndarnämnden.

Den stora utmaningen för både kommunen och koncernen är de höga investeringsnivåerna. Kommunens investeringar uppgår till 291 mnkr och har i år minskat med 51 mnkr jämfört med föregående år.

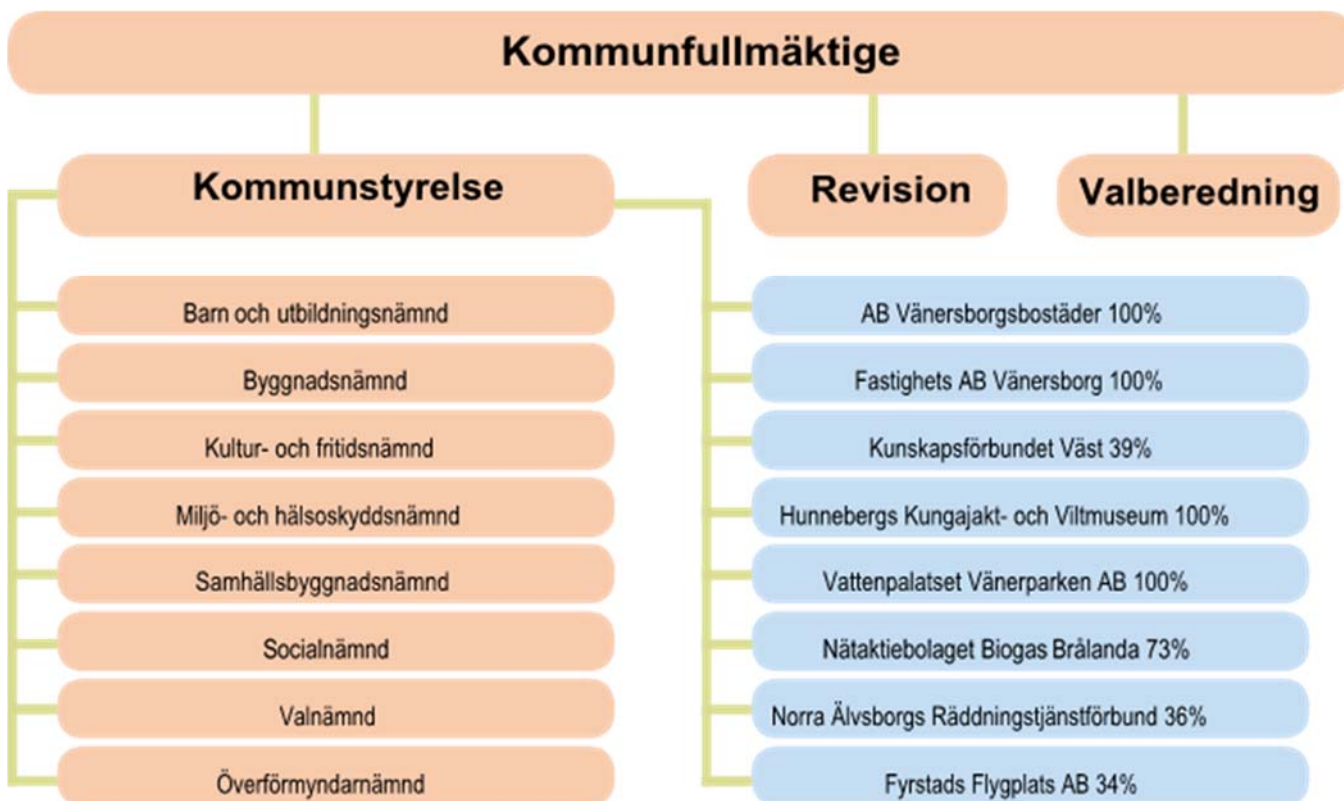
Utvecklingen de senaste tio åren är att kommunens investeringar ökar trendmässigt med undantag av i år och 2019. Vad gäller koncernen är utvecklingen liknande men det har skett en viss minskning de senaste tre åren.

I takt med investeringarna ökar också avskrivningarna. Årliga ökande avskrivningar tar en större andel av det finansiella utrymmet i kommunen. De höga investeringsnivåerna bidrar också till ökande driftskostnader och högre upplåning.

De två senaste årens resultat har stärkt kommunens finansiella ställning och förbättrat förutsättningarna till att långsiktigt finansiera de höga investeringsnivåer som finns planerade inför kommande år. För att klara en fortsatt hög investeringsnivå krävs att de ekonomiska resultaten även kommande år ligger på den nivå som slås fast i kommunens finansiella mål, d.v.s. minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare	39 636	39 624	39 591	39 411	39 151
Skattesats (kr)	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Antal anställda, kommunen	3 631	3 526	3 595	3 679	3 599
Årets resultat, kommunen (mnkr)	185	161	37	5	76
Årets resultat, koncernen (mnkr)	208	179	49	7	79
Årets investeringar, kommunen (mnkr)	291	342	245	248	215
Årets investeringar, koncernen (mnkr)	454	481	491	498	347
Årets avskrivningar kommunen (mnkr)	109	105	94	91	88

Den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har till uppgift att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

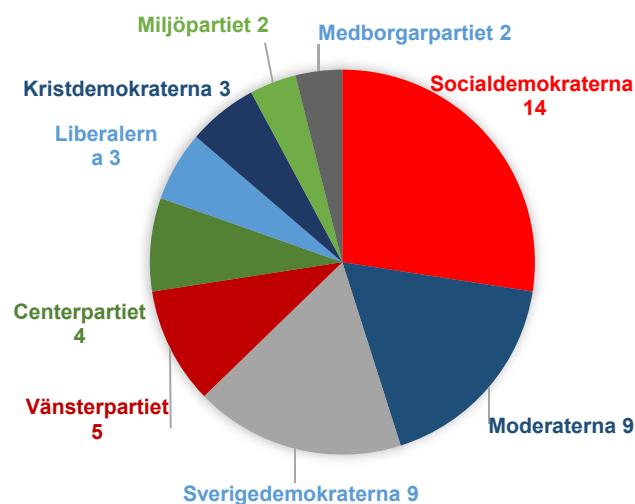
Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De 51 ledamöterna utses vid allmänna val vart fjärde år. Fullmäktige fattar beslut om övergripande frågor såsom skattesats, mål och riktlinjer samt om kommunens budget m.m. Fullmäktige leds av ett presidium som består av ordförande Annalena Levin (C), förste vice ordförande Gunnar Lidell (M) och andre vice ordförande Anneli Guilotte (S).

Kommunala nämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Vänersborgs kommun finns utöver kommunstyrelsen åtta nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige.

Socialdemokraterna, Centerpartiet och Miljöpartiet utgör styrande minoritet.

Kommunstyrelsen sammansättning 2021

Ordförande: Benny Augustsson (S)
 1:e vice ordförande: Henrik Harlitz (M)
 2:e vice ordförande: Mats Andersson (C)

Ledamöter:

Kenneth Borgmalm (S) Elisabeth Bohlin (S)
 Lena Eckerbom Wendel (M) Bo Carlsson (C)
 James Bucci (V), Marianne Ramm (V)
 Marie-Louise Bäckman (KD)
 Anna-karin Sandberg (MP)
 Ola Wesley (SD), Anders Strand (SD)
 Gunnar Henriksson (L) Morgan Larsson (MBP)

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet avser att beskriva förhållanden som är väsentliga för resultat och ställning.

Samhällsekonomisk bakgrund

Fortsatt osäkerhet ger en dämpad internationell konjunktur

Återhämtningen i den globala ekonomin fortsatte det tredje kvartalet, understödd av både penning- och finanspolitiska stimulanser och av lättnader i pandemi-restriktioner i många länder. Den snabba återhämtningen efter att ekonomierna åter har öppnats upp mattas nu av det fjärde kvartalet. Vidare har utbudsproblematiken fortsatt i stora delar av världen. Problemen med flaskhalsar inom industrin är fortsatt stora efter den kraftiga efterfrågeökningen som har skett i samband med återöppnandet av många ekonomier. Dessa problem antas dämpas under 2022 i takt med att produktionskapacitet byggs ut, fler personer återvänder till arbetskraften och tillväxten i efterfrågan avtar. Trots att efterfrågan mattas av bedömer Konjunkturinstitutet (december 2021) att den globala BNP-tillväxten blir relativt hög de kommande åren.

Europa har drabbats hårt av den senaste tidens ökade smittspridning och pandemi-restriktionerna har åter skärpts i flera länder. Återhämtningen i euroområdet har de senaste två kvartalen gått in i en intensiv fas, med en BNP-tillväxt på över två procent per kvartal. Det är dock fortsatt lågkonjunktur i euroområdet och BNP-nivån ligger fortfarande under nivån innan pandemin bröt ut.

Efter en viss dämpning under hösten har smittspridningen i USA åter börjat att stiga men trots de höga smittotalen förväntas inga omfattande restriktioner införas. Efter en något svagare utveckling det tredje kvartalet 2021 ökar amerikansk BNP snabbare i slutet av året och i början av 2022.

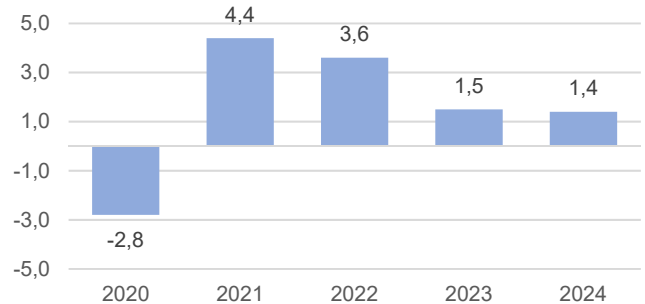
Återhämtningen i kinesisk ekonomi har bromsat in det andra halvåret 2021. Bland annat har bostadsinvesteringarna dämpats mot bakgrund av minskat förtroende i branschen då stora fastighetsbolag har ekonomiska problem, vilket väntas tynga ekonomin även framöver.

Avmattning och ökad osäkerhet för svensk ekonomi

Den svenska ekonomin återhämtade sig snabbt det tredje kvartalet 2021, trots att bristen på insatsvaror och logistikproblem hämmade produktionen i delar av industrin. BNP ökade med två procent jämfört med det föregående kvartalet samtidigt som sysselsättningen ökade. Även efterfrågan på de kontaktnära tjänster som fallit kraftigt på grund av pandemin steg snabbt under sommaren. Konjunkturinstitutet gör den sammantagna bedömningen att konjunkturen fortsätter att

förstärkas det fjärde kvartalet 2021, om än inte alls lika snabbt som det tredje kvartalet.

Svensk bruttonationalprodukt
Utveckling i % mot föregående år
SKR - Ekonomirapport okt 2021

Den senaste tidens snabba uppgång i spridningen av coronaviruset och den nya virusvarianten omikron skapar stor osäkerhet om vart den svenska ekonomin är på väg i närtid. Detta dämpar efterfrågan i framförallt de kontaktnära tjänstebanscher och konjunkturförstärkningen i den svenska ekonomin bryts därmed tillfälligt under det första kvartalet 2022. Baserat på bedömningen att smittvägen ebbat ut under våren så prognostiserar Konjunkturinstitutet att ekonomin börjar växa snabbare igen under 2022. Osäkerhet kring hur coronapandemin utvecklas samt ytterligare osäkerheter kopplade till säkerhetssituationen i Ukraina, den ekonomiska utvecklingen i Kina, samt tillgången på cement är några faktorer som kan påverka utvecklingen negativt.

Stigande energi- och bränslepriser har gjort att inflationen ökat kraftigt under andra halvåret 2021. Konjunkturinstitutet bedömer att inflationen kommer att ligga kvar på en relativt hög nivå under 2022, men falla tillbaka under 2023.

Kommunsektorns ekonomi

I samband med pandemin har stora statsbidrag gjort att kommunsektorn landat på relativt höga resultatnivåer under både 2020 och 2021. Men detta är troligen temporärt då statsbidragen minskar från 2022 då staten räknar med minskade effekter av pandemin. Utifrån SKR:s prognos i september 2021 så förväntas skatteunderlaget ha en hög ökningstakt under 2021–2022 då BNP och antalet arbetade timmar ökar starkt.

Kommunsektorns ekonomi står inför stora utmaningar i det långa perspektivet. Den demografiska utvecklingen börjar få allvarliga konsekvenser. Andelen äldre stiger, samtidigt som andelen yrkesverksamma minskar, i en växande befolkning. Det ger ökad efterfrågan på

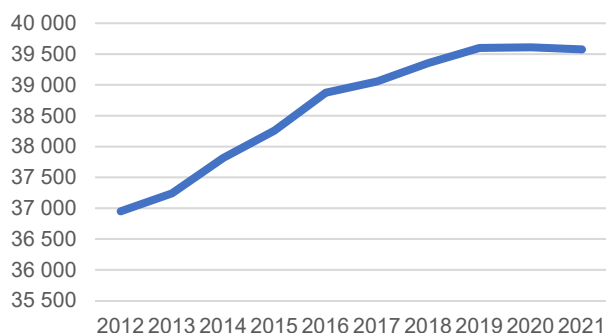
välfärd, tilltagande personalbrist och större svårigheter att få den ekonomiska ekvationen att gå ihop.

Befolkning bostäder och arbete Befolkningsökningen bromsar in

Under många år låg Vänersborgs befolkning på en ganska konstant nivå. Antalet invånare pendlade runt 37 000 och förändringarna mellan åren var ganska små. Fr.o.m. 2013 inleddes en mer påtaglig befolkningsökning och antalet invånare har sedan dess ökat med drygt 2 000 personer. Befolkningsökningen sedan 2013 är i första hand beroende av nettoinflyttning från utlandet och är kopplat till de senaste årens kraftigt ökade asylinvandring. Från regionen och övriga landet har Vänersborg haft ett negativt flyttnetto under flertalet år sedan 2013.

Den 1 november 2021 uppgick antalet invånare i Vänersborg till 39 576, en minskning med 35 invånare, jämfört med motsvarande period 2020.

Befolkningsutveckling
Antal invånare per 1 nov respektive år

Andelen av Vänersborgs befolkning som är i yrkesverksam ålder är lägre än riks- och länsgenomsnittet, en skillnad som ökat de senaste åren. Andelen utrikes födda är lägre i jämförelse med såväl riket som med Västra Götalands län, men skillnaden har minskat de senaste åren.

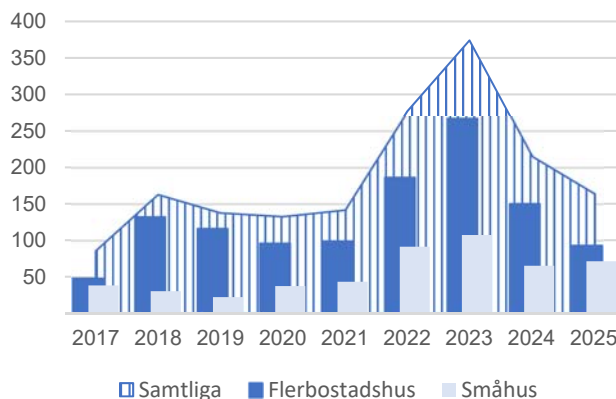
Vänersborgs kommun tar årligen fram en befolkningsprognos som planeringsunderlag för nämnder och förvaltningar. De övergripande trenderna i Vänersborgs kommun liksom för Sverige som helhet är att andelen barn, ungdomar och äldre förväntas öka under den kommande tioårsperioden.

Ökat bostadsbyggande

Bostadsbyggandet har de senaste åren ökat i Vänersborg, likaså i stora delar av Sverige. Under 2021 är prognosen att 180 nya bostäder kommer att färdigställas, vilket är något färre bostäder än kommunsverige men utifrån ett Vänersborgsperspektiv är det en ökning från föregående år. Kommunen har som mål att bygga minst 200 bostäder per år fram tills 2025 för att täcka dagens och möta morgondagens efterfrågan. Nya stadsdelar håller på att byggas ut och stadens centrala bostadskvarter förtätas. Utbyggnad av nya etapper på

Holmängen, Korseberg och vid Nabbensberg (norra Onsjö) pågår. I centrala Vänersborg byggs hyresrätter i kvarteret Haren och bostadsrätter i kvarteret Misteln. En relativt stor andel av bostadsbyggandet sker inom redan bebyggda områden genom förtätning.

Bostadsbyggande 2017-2025

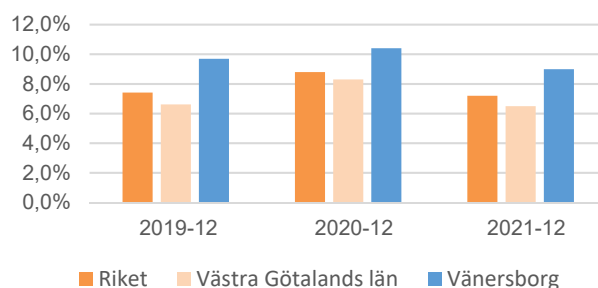

Minskad arbetslöshet

Andelen arbetslösa och i åtgärder (18 - 64 år) uppgick i december 2021 till 9,0 procent, vilket är 1,6 procentenheter lägre än motsvarande period 2020. Vänersborg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket (7,2 procent) och länet (6,5 procent). Andelen öppet arbetslösa är lägre än riket och länet, men den stora skillnaden är andelen långtidsarbetslösa som deltar i program, där Vänersborg ligger på betydligt högre nivå.

Arbetslösheten bland utrikesfödda uppgick i december 2021 till 27,0 procent, vilket är 3,6 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period förra året. Ungdomsarbetslösheten var 13,4 procent, vilket är en minskning med 2,5 procentenheter.

Total arbetslöshet
per december respektive år %

Uppföljning av finansiella risker

Enligt Vänersborgs kommuns finanspolicy, ska kommunen förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Med god avkastning avses inte bara avkastning på placerade medel, utan också kostnaden för

finansiering och upplåning. All finansiell verksamhet är förenad med risker av olika slag och nedan följer en uppföljning gentemot kommunens finanspolicy.

Kommunen tog under året upp nya lån om 75 mnkr, den totala låneskulden per 2021-12-31 uppgick till 440 mnkr. Den genomsnittliga räntan under 2021 var 0,44 procent, vilket kan jämföras med 1,16 procent år 2020. Den förhållandevisa stora förändringen i ränta beror främst på att kommunen avslutade ett swap-avtal om 70 mnkr 2020-12-30, vilket förändrade räntenivån positivt. Låneskuldens exponering mot utländsk valuta får inte överstiga 20 procent av kommunens långfristiga skuld. Då kommunen inte hade några lån i utländsk valuta fanns ingen valutakursrisk.

Den genomsnittliga vägda räntebindingstiden bör vara mellan två och fyra år och får inte understiga ett år eller överstiga fem år. Räntebindingstiden för kommunens lån på balansdagen var 2,29 år. Mer än 50 procent av låneskulden överstigande 100 mnkr, får inte ligga för räntekonvertering under varje enskilt kalenderår. Som mest ligger 11,0 procent för räntekonvertering under ett enskilt år. Mer än 50 procent av kommunens låneskuld överstigande 100 mnkr får inte förfalla till betalning under ett enskilt kalenderår. Som mest förfaller 13,8 procent ett enskilt år. Summa likvida medel, kortfristig placering och utnyttjad checkkredit ska utgöra minst 50 procent av kortfristiga skulder. De likvida medlen, kortfristiga placeringen samt utnyttjad checkkredit utgjorde 77 procent av kortfristiga skulder vid årets slut. Kommunens likviditet var placerad hos emittenter/låntagare som är godkända enligt finanspolicy.

Koncernens borgensåtagande var 16 mnkr, en minskning med 1 mnkr jämfört med 2020. Inkluderas ställda panter på 109,6 mnkr uppgick förpliktelsen till 125,6 mnkr. Kommunens sammanlagda borgensåtagande uppgick 2021-12-31 till 1 660,6 mnkr, vilket är en minskning med 0,8 mnkr jämfört med 2020.

Kommunens ansvarsförbindelse, mnkr	Riskgrupp	2021	2020	2019
Föreningar m.fl.	1	12,2	12,4	12,6
Nätab Biogas Brålanda	2	2,6	2,7	2,8
Fyrstads Flygplats AB	2	0	0,9	1,6
AB Vänersborgsbostäder	3	1 607,3	1 606,9	1 607,2
Fastighets AB Vänersborg	3	38,5	38,5	33,5
Summa		1 660,6	1 661,4	1 657,7

Borgensåtaganden till föreningar m.fl. (riskgrupp 1) uppgick till 12,2 mnkr. Dessa åtagande är förknippade med viss risk, men utgör bara knappt en procent av kommunens totala borgensåtagande.

Kommunens borgensåtagande mot kommunens helägda bolag (riskgrupp 3) var totalt 1 646 mnkr. För dessa bedöms risken för att kommunen ska behöva infria sina borgensåtaganden som mycket liten.

Kommunens totala borgensram för ABVB uppgår till 1 987 mnkr, varav bolaget har utnyttjat 1 607,3 mnkr, av dessa avsåg 1 604 mnkr upptagna lån och 3,3 mnkr finansiell leasing. Fastighets AB Vänersborg innehar en total borgensram på 45 mnkr, varav 38,5 mnkr är utnyttjad.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda har en total borgensram om 4,0 mnkr. Kommunens andel som grundar sig på ägarförhållandet 73 procent, är 3,2 mnkr, varav 2,6 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

För Fyrstads Flygplats AB är borgensåtagandet 3,4 mnkr. Bolaget ägs till 34 procent av kommunen och åtagandet motsvarar kommunens andel av borgensåtagandet på 10 mnkr. Vid årsskiftet var inget borgensåtagandet utnyttjat.

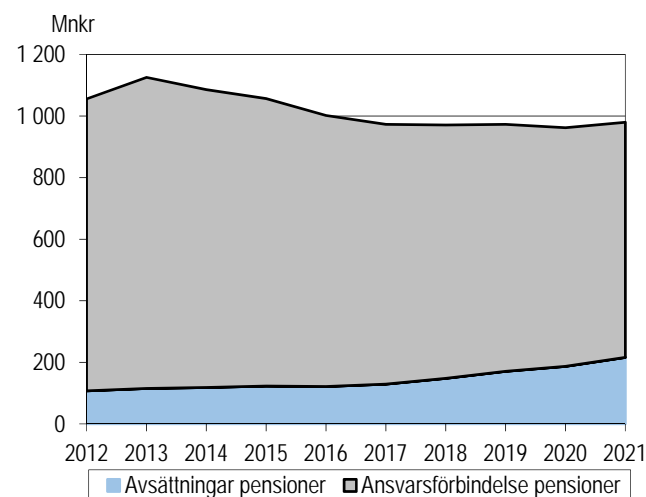
Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mnkr	2021	2020	2019
Avsättning till pensioner (skuldförda)	216	187	171
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	764	775	802
Summa	980	962	973

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 980 mnkr 2021, vilket var en ökning med 18 mnkr jämfört med 2020. Av åtagandena redovisades 216 mnkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 29 mnkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m.

Resterande 764 mnkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en minskning med 11 mnkr jämfört med 2020. Minskningen mellan åren förklaras framförallt av utbetalningar.

Det totala pensionsåtagandet uppgick till 1 056 mnkr år 2012 och till 980 mnkr år 2021. Åtagandet ökade

under åren 2012 och 2013, men har sedan dess minskat något. I år har det totala åtagandet ökat något, vilket till största delen förklaras av ändrat livslängdsantagande vid beräkning av åtagandet. Ansvarsförbindelsen har ökat med 21 mnkr inklusive löneskatt beroende på ändrat livslängdsantagande. Avsättningen har ökat med 10 mnkr inklusive löneskatt beroende på ändrat livslängdsantagande. Av det totala pensionsåtagandet är endast 216 mnkr kostnadsfört och avsatt i balansräkningen. Resterande 764 mnkr kommer att belasta resultatet när pensionen ska betalas ut.

Vänersborgs kommun redovisar sitt pensionsåtagande helt enligt blandmodellen, vilket innebär att endast det pensionsåtagande som uppkommit fr.o.m. 1998 finns upptaget som avsättningar i balansräkningen.

Resterande pensionsåtagande, som var intjänade före 1998, redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och belastar resultatet allt eftersom de betalas ut.

Konsolideringsgrad/utredningsgrad uppgår till 97 procent. Vänersborgs kommun har inte försäkrat pensionsförpliktelsen utan använder avsatta medel till investeringar och kostnadsför utbetalningarna när de uppstår i enlighet med Lagen om Kommunal Bokföring och Redovisning (LKBR).

Händelser av väsentlig betydelse

Avsnittet syftar till att beskriva händelser av väsentlig betydelse. Kommunen står inför ett stort antal investeringar med höga investeringsutgifter.

Årets verksamhet präglades av osäkerhet mot bakgrund av den pågående pandemin, Covid-19. Pandemin har fortsatt stor inverkan på den kommunala verksamheten och på de ekonomiska planeringsförutsättningarna.

Förbättrade skatteintäkter och intäkter för tomtförsäljningar under året gör att kommunens resultat uppgår till 185 mnkr, vilket är 6,8 procent av skatter och generella statsbidrag. Prognoserna för skatteintäkterna förbättrades succesivt under året. Framförallt för 2021 års prognoser men även 2020 års slutavräkning blev bättre än bokslutsprognosen. Intäkterna för tomtförsäljningar blev betydligt högre än budgeterat och prognostiserat under året.

Resultatet har påverkats negativt av flera stora engångsposter. Pensionskostnaderna ökade med c.a. 10 mnkr på grund av ändrat livslängdsantagande. Ett bidrag till statlig infrastruktur påverkade driftskostnaderna med 11 mnkr. Hyreskostnaderna belastades med 20 mnkr för utrangering av fastighet för särskilt boende som förhys av AB Vänersborgsbostäder.

Nämndernas utfall mot budget har förbättrats under året och ingen nämnd redovisar budgetunderskott. Kommunen redovisar för innevarande år det högsta resultatet någonsin.

Kommunens investeringar uppgick till 291 mnkr och har i år minskat med 51 mnkr jämför med föregående år. Utvecklingen de senaste åren är att kommunens investeringar ökar varje år med undantag av i år och 2019. Vad gäller koncernen är utvecklingen liknande men det har skett en viss minskning de senaste tre åren.

I takt med att investeringarna ökar, ökar också avskrivningarna. Årliga ökande avskrivningar tar en större andel av det finansiella utrymmet i kommunen. De höga investeringsnivåerna bidrar också till ökande driftskostnader och på sikt högre upplåning.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning av koncernen

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till bolagens styrelser. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman. Kommunen styr bolagen genom ägardirektiv och bolagens styrelser ska inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande inför beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Styrning av Vänersborgs kommun

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om regler för mål- och resultatstyrning. Styrmodellen innebär att styrning sker med hjälp av vision, inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter utöver de ekonomiska ramarna.

Mål och resultatstyrning

Det målinriktade arbetet i kommunen utgår från kommunfullmäktiges vision. För att stödja visionen använder sig kommunen av målstyrning. Målkedjan ska tydligt följas från fullmäktige via nämnderna till den enskilda enheten.

Visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter som systematiskt följs upp. Kontinuerlig dialog kring analys av effekterna för att nå de förväntade resultaten leder till verksamhetsutveckling.

Kommunfullmäktige har fastställt kommunens vision. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen.

Vänersborgs kommuns vision

”Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet”

Styrmodellens årshjul

I Vänersborg tillämpas en tidig budgetprocess med start i januari och beslut om mål- och resursplan (budget) i juni. Den tidiga tidsplanen möjliggör förvaltningarnas fortsatta arbete med verksamhetsplanen som sker under hösten. De hålltider som fullmäktige, kommunstyrelsen/nämnder samt verksamheter ska förhålla sig till återfinns i styrmodellens årshjul.

Mål- och resursplan

Mål- och resursplanen är kommunens styrande dokument för mål och ekonomi, som innehåller vision, inriktningsmål, förväntade resultat, budget och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. När mål- och resursplanen är antagen av kommunfullmäktige planerar förvaltningarna aktiviteter till sina respektive nämnders verksamhetsplaner.

Tidsplanen för budgetarbetet fastställs av kommunstyrelsen. Arbetet med mål- och resursplan sker i två steg, där kommunstyrelsen fastställer anvisningar och ekonomiska ramar till nämnderna i februari. Därefter fastställer kommunfullmäktige budget och de förväntade resultaten i beslut om mål- och resursplan i juni.

Uppdragsdialogen

Uppdragsdialog med nämnderna om mål- och resursplanen sker i den årliga budgetberedningen. Där förtydligas kommunfullmäktiges inriktningsmål och nämndernas förväntade resultat stäms av utifrån inriktningsmålen. De förväntade resultaten fastställs sedan i beslut om mål- och resursplan.

Uppföljning och analys

Under året görs delårsrapporter efter april och augusti, samt årsredovisning i januari. Den startar med rapportering av mått, aktiviteter och resultatuppfyllelse inom förvaltningarna. Där sker analys, vidtas åtgärder för resultatuppfyllelse och sammanställs rapporter till nämnderna respektive kommunstyrelsen. Nämnderna och kommunstyrelsen följer upp inriktningsmålen och resultaten och rapporterar till fullmäktige. Kommunfullmäktige får återrapportering av hur de politiska

inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. I delårsrapporterna och årsredovisningen ingår en finansiell analys och nämndernas ekonomiska redovisning.

Arbete med internkontroll

Det övergripande syftet med internkontroll är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. I Vänersborgs kommun finns ett reglemente antaget av fullmäktige och anvisningar till reglementet antagna av kommunstyrelsen som förtydligar ansvaret för den interna kontrollen.

I syfte att upprätta en kvalitativ internkontrollplan genomförs en risk- och väsentlighetsanalys för alla nämnder. Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Väsentlighetsbedömningen innebär att bedöma vilka konsekvenser eventuella brister kan medföra. Varje nämnd antar årligen internkontrollplaner som innehåller både kommungemensamma granskningsområden och nämndspecifika områden för nämndens verksamhet. Eftersom kommunstyrelseförvaltningens processer ofta berör övriga förvaltningar har de kommungemensamma kontrollområdena valts utifrån kommunstyrelsens riskbedömning. Resultatet från granskningarna enligt internkontrollplanen sammanställs och rapporteras till

nämnden. Utöver beslutade internkontrollplaner görs även årliga granskningar av till exempel systembehörigheter, registrerade beslutsattester och inventering av anläggningstillgångar. Nämndernas rapporter delges kommunstyrelsen efter att respektive nämnd behandlat rapporten. En kommungemensam arbetsgrupp samordnar arbetet.

För 2021 utsågs det två kommungemensamma granskningsområden. Granskning av obehörigas tillgång till skyddsvärdig information, vars syfte var att säkerställa att obehöriga inte ska ha tillgång till kommunens datorer och system genom okunskap och slarv. Granskning av enskilda medarbetares kunskap kring hantering av personuppgifter, med syftet att säkerställa efterlevnad av dataskyddsförordningen och dess styrdokument. Alla nämnder utser sedan nämndspecifika kontrollområden som kan variera i antal. Alla nämnderna har utfört internkontroll enligt kommunfullmäktiges reglemente. Uppföljning av mål görs i delårsrapporter och i årsredovisningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I god ekonomisk hushållning ingår uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, måluppfyllelse och finansiell analys.

Vänersborgs kommun - attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Kommunens vision fastställdes av kommunfullmäktige i december 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är ledstjärnan för all kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

För att konkretisera visionen tar kommunfullmäktige fram inriktningsmål för vad som ska uppnås. De nuvarande inriktningsmålen är antagna för perioden 2021-2023. Under året görs delårsrapporter per april och augusti samt årsredovisning. Den övergripande målavstämningen är en sammanfattning av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda.

Inriktningsmål	Utfall 2021	Prognos augusti	Prognos april	Måluppfyllelse förväntade resultat
I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv	●	●	◆	 1 ■ 3 ◆ 11 ●
Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier	●	●	●	 4 ◆ 6 ●
Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag	●	●	●	 2 ■ 4 ●
Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan	●	●	●	 2 ■ 4 ◆ 9 ●
Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet	●	●	◆	 2 ◆ 13 ●
Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska	◆	◆	■	 2 ■ 4 ◆ 3 ●

Målavstämning

I Vänersborgs kommun ska det finnas mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv

● Uppnås

Arbetslösheten i Vänersborg har under 2021 gått åt rätt håll och har minskat jämfört med 2020. Dock ligger Vänersborg (9 procent) fortsatt över riksgenomsnitt (7,2 procent) och regionsnitt (6,5 procent). Långtidsarbetslösheten ligger kvar på en fortsatt hög nivå i riket

såväl som i Vänersborg. Arbetslösheten bland utrikesfödda ligger på 27 procent som kan jämföras med rikets 17,8 procent och även ungdomsarbetslösheten är högre i Vänersborg än i riket totalt. Andelen gymnasieelever med examen ökade något under 2021 jämfört med föregående år, men är fortsatt låg i jämförelse med riket som helhet. Det pågår ett arbete mellan samtliga förvaltningar i kommunen gällande vilka insatser som kan genomföras för att stödja personer att gå från försörjningsstöd till sysselsättning/studier/arbete.

En rad andra arbetsmarknadsinsatser har genomförts

under året, däribland en rekryteringsmessa och samarbete med Ung Företagsamhet och Ung Drive.

Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat under året. I januari 2021 erhöll 540 hushåll försörjningsstöd medan motsvarande siffra för november var 476.

Andelen barn inskrivna i förskolan har ökat jämfört med förra året. En bidragande faktor till ökningen tros vara de riktade informationsinsatser som gjorts under året för att få fler barn med annat modersmål än svenska inskrivna i förskolan.

Den upplevda tryggheten hos eleverna har ökat i grundskolan F-6 utifrån höstens elevenkät. Det är överlag positiva resultat gällande tryggheten. I grundskolan 7-9 har andelen elever som upplever trygghet i lärandemiljön bibehållits. I förhållande till riket gällande trygghet så ligger grundskolan F-6 över riksgenomsnittet, medan grundskolan 7-9 ligger under.

För att säkra ett tillgängligt kultur- och fritidsliv för alla barn, har kommunen arbetat med att identifiera underrepresenterade grupper. Barn- och ungdomsverksamheter förläggs aktivt i olika delar av kommunen, för att öka tillgängligheten och den geografiska spridningen. En ungdomsundersökning har genomförts för att få mer information om vad unga i kommunen vill göra på sin fritid. Arbetet med ökad tillgänglighetsanpassning i kommunen pågår.

Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier

● Uppnås

En utmaning under året har varit att årets nior startade läsåret med en behörighetsnivå 5 procentenheter lägre än föregående års nior. Ett stort arbete har systematiskt genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd. Extra fokus har lagts på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Tack vare detta arbete av elever, personal och rektorer ökade andelen behöriga elever till 82,7 procent (79,1 procent för 2020) vid läsårets slut. Behörigheten ligger fortfarande något under riksgenomsnitt men ökade för fjärde året i rad. De riktade insatserna till elever ses som effektiva och kommer att fortsätta att utvecklas under innevarande läsår. Efter lovskolan ökade andelen behöriga elever till 83,8 procent (79,6 procent för 2020).

Coronapandemin gör att frånvaroarbetet har varit extra utmanande. Andelen elever med mer än 25 procent frånvaro är lägre vid senaste mätningen jämfört med 2020, men är på en högre nivå än innan pandemin. Närvaroarbetet fortsatte under året utifrån att alla elever ska bli "Sedda och Saknade". Alla 7–9-skolor deltar i Fyrbodals satsning på Fullföljda studier med processtöd från Hälsokällan under 5 terminer. Utifrån de elever som deltar i Fullföljda studier ses ett samband mellan ökad frånvaro och försämrade studieresultat. En insats som gett ett positivt resultat för flera elever är undervisning i ett mindre sammanhang.

Enklare och kortare vägar att starta och etablera företag

● Uppnås

Totalt startade 239 nya företag under perioden januari till december 2021, vilket är fler än föregående år. Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat har förbättrats sedan förra året och högre poäng har givits kommunen avseende service och bemötande. Företagen i Vänersborg är nöjda med kommunens service och nöjdheten ökar för tredje året i rad. Vänersborgs kommun har ökat NKI från 71 (2018), 73 (2019) till 74 (2020) och hamnar på plats 90 bland Sveriges kommuner. Fokuserade insatser kring brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande har gjorts. Arbetet med en etableringsstrategi har påbörjats. Arbetet är kopplat till projektet Hållbar platsutveckling. En ny varumärkesplattform har arbetats fram under året. Ett stort antal möten med företag har hållits under året, och företagsbesök har genomförts.

Det aggregerade resultatet i insiktsmätningen för miljö- och livsmedelsärenden som inkommit före årsskiftet uppgår till 81,2. Detta är en ökning från 2020 då resultatet uppgick till 78,7.

Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett har minskat från 62 procent under 2020 till 60 procent 2021. Informationen på hemsidan har förbättrats och e-blanketten har varit förstahandsinformation vid kontakt med nya företagare. Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2021 presenteras inte förrän till våren 2022. Senaste uppgifterna från hösten indikerar att nöjd kund-index för bygglov ökar något jämfört med året innan, från 65 till 66.

Vänersborg är en ekologiskt hållbar kommun med minskad klimatpåverkan

● Uppnås

Ett styrande dokument för att bli en fossilfri kommun har antagits av kommunfullmäktige. Av 2021 års nio klimatlöften är sju genomförda. Mätning av koldioxidekvivalenter för kostenhetens måltider påbörjades under 2021. Målsättningen var att minska koldioxidekvivalenter per kg inköpta livsmedel till max 1,7 kg, vilket har uppnåtts. Hållbarhetsveckan genomfördes med över 100 unika programpunkter med stor uppmärksamhet i kommunen.

Barn- och utbildningsförvaltningen har påbörjat ett arbete för att kvalitetssäkra inköp av lekmaterial ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv.

I Vänersborgs kommun bor en hög andel invånare kollektivtrafiknära. I den fysiska planeringen prioriteras detaljplaner i kollektivtrafiknära lägen, samtidigt som det även planeras för fungerande gång- och cykelvägar.

Andelen resor i socialförvaltningen har minskat kraftigt under senaste året till följd av pandemins mötesbegränsningar samt effektivt planerade rutter. Vid utbyte av vagnparken ökar antalet fordon som körs på miljövänligare drivmedel.

Fritidsbankens förutsättningar för att bedriva utlåning

av fritidsmaterial har förbättrats genom utökad budget. Vänersborgs kommun har en god service och hög effektivitet

● Uppnås

På grund av att medborgarundersökningen ändrat sin utformning, räknas inte längre index kring bemötande och tillgänglighet. Dock uppvisar resultaten från Vänersborg kring bemötande och besvarande av frågor en hög grad av nöjdhet och en något högre nöjdhetsgrad än rikssnitt.

Många verksamheter har genomfört effektiviseringar genom ökad digitalisering, där det kommunövergripande digitaliseringsarbetet leds av det nystartade IT & Digitaliseringsrådet. Kommunen är sedan våren ansluten till Dataportal Väst, där öppna data från kommunen tillgängliggörs och återanvänds på ett enkelt och effektivt sätt.

Socialförvaltningen har lanserat fler digitala tjänster för ökad service och högre effektivitet. Delar av arbetsprocess kopplat till myndighetsutövning inom individ- och familjeomsorgen (IFO) och biståndsenheten har digitaliserats.

Kultur och fritidsförvaltningen har omorganiserats för att skapa en mer resurseffektiv organisation samt förbättrad service och utbud till invånarna. Digital service har varit framträdande inom biblioteksverksamheten, konsthallen har haft digitala utställningar och föreställningar har strömmats. En utredning kring idrottsanläggningarna har gjorts i syfte att bättre kunna balansera utbud och budget.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under året implementerat den nya kommunikationsplattformen för vårdnadshavare och elever. Genom dialog med användarna pågår och utvecklas insatser för förbättrad information.

Nöjd Kund Index inom tillståndsärenden för enskilda avlopp har ökat från 67,2 under 2020 till 67,7 för de resultat som inkommit för 2021 före årsskiftet. Den genomsnittliga handläggningstiden för bygglov är 5,6 veckor (39 dagar), från komplett ärende till beslut om bygglov. Inom livsmedelskontrollen har det förväntade resultatet uppnåtts och den tidigare kontrolltidsskulden är nedarbetad.

Sjukfrånvaron bland våra medarbetare ska minska

◆ Uppnås delvis

Sjukfrånvaron påverkas fortfarande av den pågående coronapandemin. Sjukfrånvaron för kommunen som helhet var 9,8 procent januari till och med november vilket är 0,7 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period föregående år (10,5 procent). Pandemins effekter till trots så arbetar organisationen vidare med utveckling och översyn av processer som på olika sätt kan bidra till minskad sjukfrånvaro. På socialförvaltningen har sjukfrånvaron sjunkit sedan motsvarande period 2020, men ligger fortfarande på en hög nivå (11,6 procent).

Medarbetarundersökningen 2021 visar att resultatet för andelen som rekommenderar sin arbetsplats är i nivå med resultatet föregående år, det vill säga hälften av de anställda ger detta svar. Resultatet tolkas positivt eftersom andelen ambassadörer redan föregående år var markant högre (50) jämfört med genomsnitt bland ett stort antal organisationer (35).

Finansiell analys

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta.

Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt? Vilken betalningsberedskap finns?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer?

Avsikten med analysen är att identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är upprättade enligt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR. I Vänersborgs koncern ingår, förutom kommunen, Kunskapsförbundet Väst (KFV), AB Vänersborgsbostäder (ABVB) och Fastighets AB Vänersborg (FABV). För ytterligare upplysning, se redovisningsprinciper.

Koncernens resultat är positivt

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr. Koncernens resultat 2020 uppgick till 179 mnkr. Kommunens resultat uppgick till 185 mnkr, ABVB till 20 mnkr, FABV till 0,3 mnkr och Kunskapsförbundets Väst 6 mnkr. Skillnader i bolagens resultat och koncernens beror på elimineringsåtgärder som görs till följd av interna köp och försäljningar, ägarandel samt skillnader i redovisningsprinciper.

Kommunens resultat är positivt

Kommunens resultat för 2021 uppgick till 185 mnkr, vilket motsvarar 6,8 procent av periodens skatter och generella statsbidrag.

Resultatet föregående år var 161 mnkr. Årets resultat är 24 mnkr högre än föregående år och 141 mnkr högre än budget. Nämnderna redovisade överskott med 67 mnkr och finansförvaltningens nettokostnader ett överskott med 9 mnkr. Skatteintäkter och generella statsbidrag var 58 mnkr högre än budget. Finansnettot var 8 mnkr bättre än budget.

Kommunens resultatmål uppnås

Finansiellt mål för kommunen

Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

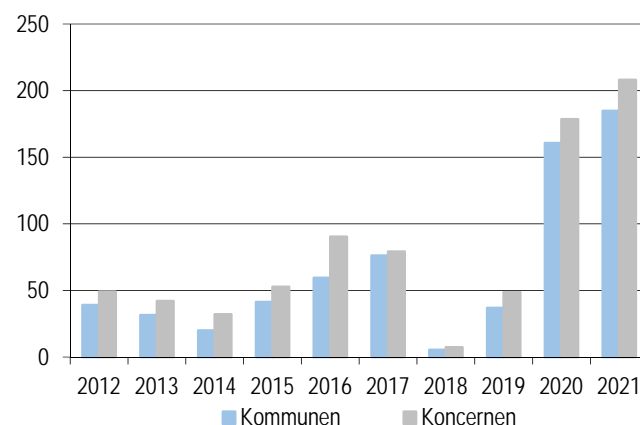
Enligt kommunens finansiella mål ska årets resultat uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska

anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska bära sina kostnader, att avsättningar krävs för framtida pensioner, att värdesäkra tillgångarna och att egenfinansiera investeringar. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Kommunens resultat motsvarade 6,8 % av skatter och generella statsbidrag, vilket innebar att kommunens finansiella resultatmål uppnåddes för 2021.

Kommunens resultat	2021	2020	2019
Årets resultat, mnkr	184,7	160,5	36,8
Årets resultat / skatter och generella statsbidrag, %	6,8	6,2	1,5

Årets resultat 2012-2021

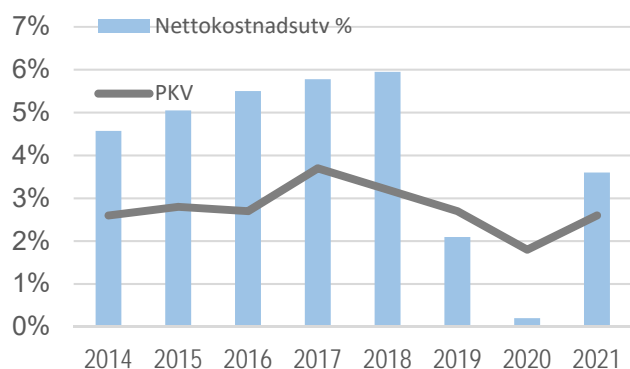

Utveckling av skatte- och statsbidrag samt nettokostnader

Mellan 2020 och 2021 är nettokostnadsökningen 3,7 procent i koncernen och 3,6 procent i kommunen. En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Procent	2021	2020	2019
Skatte- och statsbidragsutveckling	4,2	5,3	3,5
Nettokostnadsutveckling	3,6	0,2	2,1

Totalt uppgick skatteintäkterna och de generella statsbidragen till 2 714 mnkr 2021, vilket var en ökning med 109 mnkr eller 4,2 procent jämfört med 2020. Totalt uppgick kommunens nettokostnader till 2 530 mnkr 2021, vilket var en ökning med 88 mnkr eller 3,6 procent jämfört med 2020. Skatte- och statsbidragsutvecklingen är därmed något högre än nettokostnadsökningen.

Prisindex för Kommunal Verksamhet (PKV) är ett index som viktat priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet. PKV för 2021 är en prognos. Jämförs kommunens kostnadsutveckling med PKV för 2021 är kommunens nettokostnadsutveckling högre än PKV, en markant skillnad jämfört med föregående år.

Utveckling av verksamhetens intäkter och kostnader

I koncernen har intäkterna ökat med tre procent. I kommunen har intäkterna ökat med en procent. Intäkterna har ökat för tomtförsäljningar och taxor och avgifter men de statliga bidragen har minskat.

Av koncernens lönekostnader på 1 439 mnkr avsåg 91 procent lönekostnader i kommunen. Personalkostnaderna i kommunen uppgick till 1 713 mnkr, vilket var en ökning med 35 mnkr jämfört med 2020. Ökningen förklaras av ökade kostnader för månadslöner och timanställda. Löneökningen uppgick till c:a 2,6 procent.

Pensionskostnaderna i kommunen redovisades till 161 mnkr, en ökning med 12 mnkr. Ökningen förklaras av att förändringen av avsättningen till FÅP (förmånsbestämd ålderspension) har ökat främst på grund av ändrat livslängdsantagande i pensionsberäkningen.

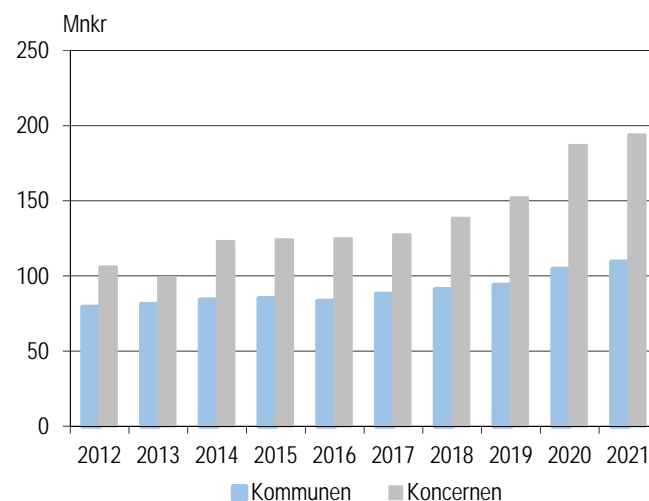
Köp av huvudverksamhet uppgick till 481 mnkr för kommunen, en ökning med 22 mnkr. Av ökningen återfinns 15 mnkr på kommunstyrelsen, vilket i sin helhet förklaras av ökade kostnader för gymnasieverksamheten. Bidragen ökade med 4 mnkr varav ekonomiskt bistånd var i princip oförändrad. Ökningen består av

bidrag till statlig infrastruktur på 11 mnkr. Bidragen till de kommunala bolagen har minskat något jämfört med föregående år.

I koncernen uppgick avskrivningarna till 194 mnkr för 2021, vilket är en ökning med 7 mnkr jämfört med 2020. Det är kommunen som står för större delen av ökningen. Avskrivningskostnaderna i kommunen uppgick till 109 mnkr 2021, vilket var en ökning med 5 mnkr jämfört med 2020. Ökningen förklaras främst av ökade avskrivningskostnader för skolfastigheter och idrottsanläggningar.

Under en 10-årsperiod har avskrivningskostnaderna, som en följd av höga investeringsnivåer, ökat från 79 mnkr till 109 mnkr per år och utgör över tiden en allt större del av kommunens kostnadsbild. Övergången till komponentavskrivning kommer på sikt bidra till ytterligare ökning av avskrivningarna.

Avskrivningar 2012-2021

Investeringar i VA, bostäder och skollokaler Årets investeringar för koncernen uppgick till 454 mnkr varav kommunen stod för 291 mnkr, ABVB för 160 mnkr och KFV för 3 mnkr. Koncernens investeringar har minskat med 22 mnkr jämfört med 2020. ABVB har en högre investeringsnivå 2021 än 2020 medan kommunen har en lägre investeringsnivå 2021 än 2020.

Enligt fullmäktiges beslut uppgår kommunens investeringsbudget till totalt 775 mnkr för 2021. Investeringarna uppgick till 291 mnkr, vilket är 51 mnkr lägre än föregående år. Kommunens investeringar var 484 mnkr lägre än budget. Av årets investeringar avsåg 162 mnkr fastighetsinvesteringar, 81 mnkr avsåg VA, gator och renhållningsverksamhet samt 29 mnkr avsåg exploateringsverksamhet.

Nettoinvesteringar kommunen, mnkr	2021	2020	2019
Fastigheter	162,5	192,0	144,0
Gator och vägar	18,8	29,3	17,2
VA- och renhållning	61,7	51,9	47,2
Inventarier m.m.	18,7	19,9	19,3
Exploatering	29,0	44,6	17,3
Finansiella investeringar	0,0	4,7	0,0
Summa	290,7	342,4	245,0

De största enskilda investeringarna i kommunen under 2021 var om- och tillbyggnad av Öxnered skola 67 mnkr, Multikök Torpa 43 mnkr och VA Vänersnäs 39 mnkr. Hittills har kommunen investerat 156 mnkr i Öxnered skola den totala budgeten uppgår till 195 mnkr. För multikök Torpa uppgår den totala investeringen till 77 mnkr och den totala budgeten till 127 mnkr. För VA Vänersnäs uppgår den totala budgeten till 130 mnkr och hittills uppgår investeringen till 50 mnkr. Exempel på andra större projekt som genomfördes under 2021 var exploatering av bostäder på Skaven/Öxnered 13 mnkr, byggande av Holmängens skola 8 mnkr samt VA-investeringar på Fridhemsområdet 6 mnkr.

Den totala avvikelsen mot budget för investeringar var 484 mnkr. Det kan finnas flera orsaker till budgetavvikelser vad gäller investeringar. Legala processer som detaljplan och bygglov kan överklagas och kan ibland fördröja projekten under lång tid. Miljömässiga och tekniska hinder kan uppstå. Även verksamhetsmässiga önskemål om förändringar kan leda till att projekt försenas. En del av skillnaden mellan budget och utfall finns i pågående projekt som inte blir klara under året utan fortsätter in i år 2022.

Fastighetsinvesteringarnas budgetöverskott uppgick till 201 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Holmängens skola med en avvikelse om 66 mnkr. Därefter mötessal med en avvikelse om 37 mnkr, samt Öxnereds skola med en avvikelse om 17 mnkr.

VA- och gatuinvesteringar redovisar ett budgetöverskott på 236 mnkr av dessa står Va Vänersnäs för 85 mnkr och Holmängens avloppsreningsverk 72 mnkr. Exploateringsinvesteringar redovisar ett totalt överskott på 35 mnkr.

Investeringsvolym i kommunen	2021	2020	2019
Nettoinvesteringar, mnkr	290,7	342,5	245,0
Investeringsvolym/nettokostn, %	11,5	14,0	10,1
Skattefinansieringsgrad %	101,0	77,4	53,0

Investeringsvolymen i förhållande till nettokostnaderna minskade under 2021 och uppgår till 11,5 procent. När investeringsvolymen sätts i förhållande till nettokostnaderna kan jämförelser göras med andra kommuner. Som en jämförelse var den genomsnittliga investeringsnivån i Västra Götaland och Hallands kommuner 12 procent av nettokostnaderna under 2020.

Skattefinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med det utrymme som skapats av avskrivningar och årets resultat. Ett tal på 100 procent och därutöver innebär att kommunen helt kan skattefinansiera sina investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Skattefinansieringsgraden var 101 procent och ökade jämfört med 2020. Ökningen förklaras av det höga resultatet och en lägre investeringsnivå än tidigare. Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden för Västra Götaland och Hallands kommuner låg i snitt på 99 procent under 2020.

Finansiellt mål för kommunen

Årets investeringar (exkl. VA och renhållning) ska maximalt uppgå till 10 % av skatter och generella statsbidrag.

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för en god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållningsverksamheterna. Om målet är lägre än 10 procent har målet uppnåtts. För 2021 uppgick målet till 7,8 procent vilket innebär att målet nås.

Långsiktig finansiell styrka

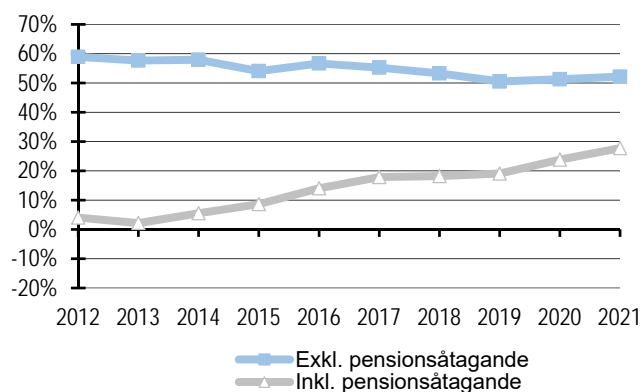
Finansiellt mål för kommunen

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande, ska förbättras med 1 % årligen.

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Nyckeltalet används för att beskriva kommunens finansiella styrka på lång sikt. En förändrad åldersstruktur kommer på sikt att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande uppgick till 24 procent i bokslutet för 2020 och till 28 procent i bokslut 2021. Kommunens mål om ökad soliditet inklusive hela pensionsåtagandet med en procentenhet uppnås därmed.

Soliditetsutveckling 2012-2021

Koncernens soliditet ökade med en procentenhet och uppgick till 35 procent. Soliditeten för ABVB ökade med en halv procentenhet och uppgick till 11,1 procent. Soliditeten för FAAB ökade med 0,2 procentenheter och uppgick till 43,2 procent.

Kommunens soliditet exklusive pensionsåtagandet var 52 procent och ökade med en procentenhet jämfört med bokslut 2020.

Kommunalskatten oförändrad

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger t.ex. ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Kommunalskatt

Kr per intjänade 100 kr	Vänersborgs kommun	Västra Götaland	Riket
Primärkommunalskatt	22:21	21:38	20:71
Total skattesats	33:69	32:86	32:27

Kommunens utdebitering uppgick år 2021 till 22:21 kronor per skattekrona. Utdebiteringsnivån är oförändrad sedan 2005, fränsett den skatteväxling med Regionen avseende kollektivtrafiken på 43 öre som gjordes 2012. Medelutdebiteringen för riket var 20:71 och för länet 21:38 kronor per skattekrona. Mätt i relation till rikets medelskattekraft utgör Vänersborgs beskattningsbara inkomst per invånare 90 procent vilket är oförändrat jämfört med 2020.

Likviditetsmålet uppnås

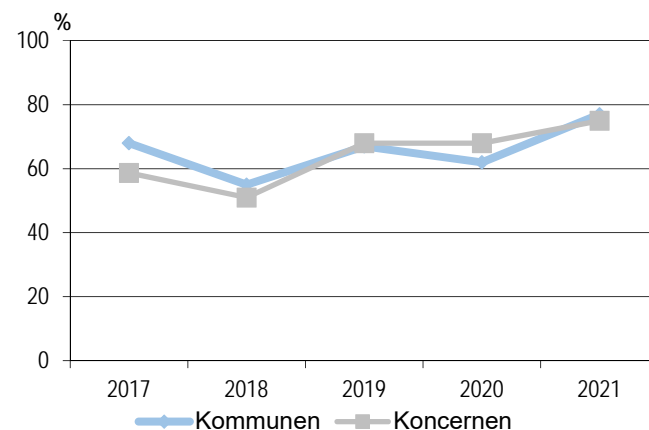
Koncernens kassalikviditet uppgick till 75 procent, och ökade jämfört med föregående år då kassalikviditeten uppgick till 68 procent. Kommunens kassalikviditet ökade, från 62 procent föregående år, till 77 procent för 2021.

Finansiellt mål för kommunen

Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.

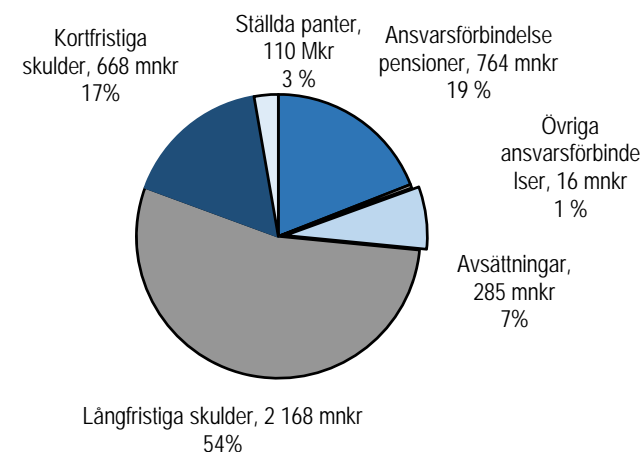
Med målet om en kassalikviditet på minst 50 procent menas att likvida medel, inklusive kortfristiga placeringar, tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mnkr bör vara minst 50 procent av kortfristiga skulder. Måttet används för att spegla kommunens betalningsberedskap på kort sikt. I 2021 års bokslut uppgick kassalikviditeten till 77 procent. Målet om en kassalikviditet på över 50 procent uppnås därmed.

Kassalikviditet 2017-2021

Skulder och förpliktelser ökade

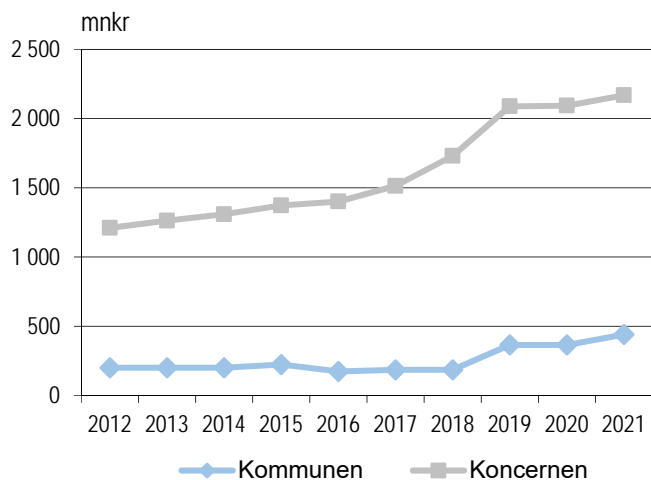
Summan av alla skulder, avsättningar, samt ansvarsförbindelser för pensioner och borgensåtaganden utgör organisationens totala förpliktelsenivå. Den totala förpliktelsen uppgick 2021-12-31 till 4 011 mnkr och ökade med 181 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av att avsättningar, korta skulder och banklåneskulden ökar.

Låneskuldens utveckling

Den långfristiga banklåneskulden i koncernen har ökat sedan 2011 och uppgick i bokslutet för 2021 till 2 168 mnkr. Den succesivt ökade belåningen beror på de höga investeringsnivåerna. Kommunen har ökat banklåneskulden med 75 mnkr under 2021 och banklåneskulden uppgick till 440 mnkr. Det är kommunen som står för hela koncernens ökning av banklåneskulden. Ökningen beror på den höga investeringsnivån.

Den långfristiga låneskulden 2012-2021

Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mkr	2021	2020	2019
Avsättning till pensioner (skuldförda)	216	187	171
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	764	775	802
Summa	980	962	973

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 980 mkr 2021, vilket var en ökning med 18 mkr jämfört med 2020. Av åtagandena redovisades 216 mkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 29 mkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m.

Resterande 764 mkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en minskning med 11 mkr jämfört med 2020. Minskningen mellan åren förklaras framförallt av utbetalningar. Ytterligare information om kommunens risktagande och pensionsåtagande framgår under rubriken Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Arbetsgivaravgifter och pensioner

Årets arbetsgivaravgifter uppgick till 396 mkr och gav ett underskott mot budget på 5 mkr. Pensionskostnaderna uppgick till 161 mkr, vilket innebar ett underskott på 1 mkr jämfört mot budget. Inkluderas de finansiella kostnaderna kopplade till pensioner uppgick pensionskostnaden till 164 mkr. Avsatta medel till lönerrevision gav ett överskott om 14 mkr, vilket förklaras av lägre löneökningar än budgeterat för 2020. Budgeterad internränta hade ingen budgetavvikelse.

Förbättrade skatteprognoser under året

Skatteprognoserna har förbättrats i de prognoser som lämnats under året. Totala budgetöverskottet för

skatteintäkterna uppgick till 67 mkr. De generella statsbidragen visar däremot ett budgetunderskott på 9 mkr. Totalt ger skatteintäkter och generella statsbidrag ett budgetöverskott på 58 mkr.

Budgetöverskott för finansnettot

Finansnettot gav en mindre nettointäkt vilket innebär ett budgetöverskott på 7 mkr. Budgetöverskottet är kopplat till att investeringarna och därmed upplåningen varit lägre än planerat. Utdelning från Kommuninvest bidrar också till budgetöverskottet. Räntekostnaderna har minskat jämfört med föregående år då en sk. ränteswap löpt ut.

Budgetföljsamheten i nämnderna

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet i verksamheten är viktiga delar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Tabellen visar budgetavvikelse per nämnd i bokslutet för 2021 och 2020 samt prognos för budgetavvikelse per april och augusti som lämnats under året.

Nämnd, mkr	Bokslut 2021	Prog. aug-21	Prog. apr-21	Bokslut 2020
Barn- & utbildningsnämnd	6,5	0,0	0,0	1,0
Kommunstyrelse	23,7	17,8	17,2	25,8
Kultur- och fritidsnämnd	2,4	-2,5	-2,5	-2,2
Samhällsbyggnadsnämnd	24,3	40,1	1,4	-6,5
Socialnämnd	4,8	0,7	-6,7	4,3
Övriga nämnder	4,7	4,5	2,3	4,5
Summa	66,4	60,6	11,7	26,9

Nämnderna redovisar i bokslut ett sammanlagt överskott mot budget på 67 mkr för 2021. Det är en liten förändring mot prognosen i augusti. Det är ingen nämnd som redovisar budgetunderskott.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar 6 mkr i budgetöverskott. Hela överskottet förklaras av färre barn och elever än budgeterat.

Kommunstyrelsen redovisade ett sammantaget överskott på 24 mkr gentemot budget. Av överskottet avser 9 mkr den politiska verksamheten varav 7 mkr förfogandeanslaget. Kommunledningskontoren redovisar ett överskott på 9 mkr.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar överskott om 2 mkr. Nämnden fick ett budgettillskott i december för minskade intäkter inom idrotts- och fritidsanläggningar.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott om 24 mkr. Det är intäkter från tomtförsäljningar som förklarar det stora överskottet. Förändringen gentemot prognos i augusti förklaras bland annat av att ett bidrag till statlig infrastruktur om 11 mkr kostnadsförts.

Socialnämnden redovisar ett mindre överskott om

5 mnkr för hela nämnden. Individ och familjeomsorg redovisar 19 mnkr i underskott och äldreomsorgen redovisar överskott med 11 mnkr.

Övriga mindre nämnder redovisar ett sammantaget överskott om knappt 5 mnkr.

Känslighetsanalys – Vad händer om?

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av händelser och beslut både inom och utom dess kontroll, exempelvis förändrade lagar, konjunkturläge och invånarnas ändrade krav och behov. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap för dessa faktorer och måste ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys, som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. Av nedanstående tabell framgår hur olika händelser var för sig skulle ha påverkat resultatet.

Känslighetsanalys - Resultateffekt, mnkr	2021
Förändrad utdebitering med 1 kr	85,9
Förändrade generella statsbidrag med 1 %	8,0
Löneökning med 1 %	18,7
Prisförändring med 1 % på omkostnaderna	11,3
Ändrad lånskuld med 100 Mkr	0,4
Inlösen av 1 % av borgensförbindelserna	16,6
Ändrade taxor med 1 %	1,7
- inom skattefinansierad verksamhet	0,8
- inom taxefinansierad verksamhet	0,9

Sammanfattande slutsatser och målavstämning

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 208 mnkr. Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2021 innebar ett budgeterat resultat på 43 mnkr. Det redovisade resultatet uppgår till 185 mnkr vilket är 141 mnkr bättre än budget. Resultatet i kommunen är 23 mnkr högre än prognosen i augusti.

Sett över en femårsperiod har nämndernas följsamhet mot budget förbättrats under åren 2020-2021. Alla nämnder redovisar budgetöverskott under 2021.

Årets investeringar för koncernen uppgick till 454 mnkr varav kommunen stod för 291 mnkr, ABVB för 160 mnkr och KFV för 3 mnkr. Trots en mycket hög investeringsnivå i kommunen är den 484 mnkr lägre än budget och 51 mnkr lägre än 2020.

Kommunen klarar alla fyra finansiella mål.

Avstämning – Finansiella mål	2021	2020	2019
Årets resultat bör uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag.	●	●	■
Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.	●	●	●
Soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet bör förbättras med 1 % årligen.	●	●	●
Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 10% av skatter och generella statsbidrag.	●	■	●

Alla finansiella mål nås. Med denna målanalys görs bedömningen att verksamheten, ur ett finansiellt perspektiv bedrevs med god ekonomisk hushållning.

För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett inriktningsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten med god ekonomisk hushållning under 2021.

Balanskravsresultat

Vid en avstämning mot det lagstadgade balanskravet enligt kommunallagen kan följande avräkning, utifrån helårsprognosen, göras

Balanskravsutredning, mnkr	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkning	184,7	160,5	36,8
Avgår realisationsvinster	0,0	-3,4	-6,5
Förändring av resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
Justerat resultat	184,7	157,1	30,3

Enligt balanskravsutredningen redovisade kommunen ett resultat på 185 mnkr. Vänersborgs kommun klarade därmed med god marginal balanskravet för 2021.

Förväntad utveckling

Även 2021 präglades av stor osäkerhet mot bakgrund av den pågående pandemin, Covid-19. Pandemin hade fortsatt stor inverkan på den kommunala verksamheten och på de ekonomiska planeringsförutsättningarna. Jämfört med de prognoser som togs fram av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) under våren 2020 och som låg till grund för kommunens budget, har nu de samhällsekonomiska prognoserna förbättrats påtagligt. Förbättrade skatteintäkter och intäkter för tomtförsäljningar under året gör att kommunens

resultat uppgår till 185 mnkr vilket är 6,8 procent av skatter och generella statsbidrag. I Mål- och resursplan för 2022 uppgår det budgeterade resultatet till 40 mkr, motsvarande 1,5 procent av årets skatter och generella statsbidrag.

Under 2021 uppgick kommunens investeringar till 291 mnkr. Budgeterade investeringar uppgick till 775 mnkr vilket ger en budgetavvikelse på 484 mnkr. Den största delen av budgetavvikelsen beror på förse-ningar av olika anledningar och kommer att belasta kommande års investeringar. Den totala investeringsnivån bedöms även kommande år att ligga på mycket höga nivåer. År 2022 planerar kommunen att investera för 513 mnkr och 2023 för 363 mnkr enligt beslutad Mål- och resursplan vilket är mycket höga nivåer. Till det kommer beslut om tilläggsbudget för vissa investeringar som inte slutförts eller påbörjats under 2021.

Under 2021 ökade kommunens låneskuld med 75 mnkr. Höga resultat både 2021 och 2020 dämpar upplåningsbehovet något men de höga investeringsplanerna förutsätter ändå en omfattande nyupplåning. De höga investeringsnivåerna i kombination med en måttlig resultatnivå leder till successivt ökade kostnader för avskrivningar och ränta. Även drift och underhållskostnader för fastigheter kommer att öka, vilket sammantaget leder till ett minskat ekonomiskt utrymme för övriga verksamheter. En förväntat lägre resultatnivå 2022-2024 innebär ett ökat upplåningsbehov.

Osäkerheter i omvärlden som påverkar de ekonomiska prognoserna är förhållandevis många bl.a. den pågående pandemin, men även risk för högre inflation än tidigare och därmed ett högre ränteläge. Säkerhetsläget i världen har försämrats generellt det senaste året vilket även det påverkar den ekonomiska utvecklingen framåt.

Utifrån tillgängliga prognoser utvecklas sysselsättning och skatteintäkter positivt under 2022. Fr.o.m. 2023 sker en avmattning i tillväxten, vilket i kombination med nedtrappning av statens coronastöd, skapar sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner och regioner från 2023 och framåt.

I december 2021 tecknades ett nytt pensionsavtal (AKAP-KR) för anställda i kommuner och regioner. Avtalet gäller fr.o.m. 2023 och innebär påtagligt högre pensionskostnader för kommunsektorn, vilket ytterligare belastar det ekonomiska utrymmet framåt.

I ett längre perspektiv innebär den demografiska utvecklingen, med en ökad andel äldre, att ett ekonomiskt utrymme måste frigöras från övrig verksamhet för att finansiera ökade kostnader inom äldreomsorgen. En annan konsekvens av samma utveckling är att den andel av befolkningen som arbetar och betalar skatt kommer att sjunka stadigt under de kommande 20 åren. En ytterligare aspekt på den demografiska utvecklingen är kommunens kostnader för tjänstepensioner som ökar i takt med att allt fler före detta anställda befinner sig i pensionsåldern.

Vänerns borg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket och länet. Andelen öppet arbetslösa är fortsatt jämförbar, men har en påtagligt högre andel långtidsarbetslösa som deltar i program. Insatser kopplade till flyktningmottagande och social inkludering ställer fortsatta krav på omställning och anpassning inom den kommunala organisationen. Betydande insatser behöver göras för att öka sysselsättningsgraden i de utsatta grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Finansiell profil

Har Vänersborg en god eller dålig ekonomi? Ett sätt att besvara frågan är att göra jämförelser med andra kommuner. Kommunforskning i väst (KFI) har sedan 90-talet tagit fram finansiella jämförelser mellan kommunerna utifrån ett antal finansiella nyckeltal och väsentliga mått. Nyckeltalen kommenteras kortfattat i faktarutan nedan

<p>Kommunforskning i väst (KFI) har tagit fram jämförande finansiella profiler för kommunerna. Utifrån åtta finansiella nyckeltal avseende kapacitet på lång och kort sikt, risk och kontroll görs en betygsättning av varje kommun i relation till genomsnittet i länet.</p> <p>I diagrammet nedan presenteras den finansiella profilen grafiskt genom den heldragna linjen. Betygsättningen sker i en skala 1-5 utifrån bokslut 2012. Betyget 5 är bäst och betyget 1 är sämst. Betyget 3 utgör det genomsnittliga betyget i länet.</p>	Nyckeltal i den finansiella profilen	
	Mått	Förklaring
	Skattesats	En låg skattesats anses positiv eftersom kommunen då lättare kan höja skatten.
	Soliditet	Självfinansieringsgrad. Eget kapital i % av summa tillgångar.
	Finansiella nettotillgångar	Finansiella tillgångar - finansiella skulder i relation till kommunens nettokostnader. Speglar medellång betalningsberedskap.
	Kassalikviditet	Finansiella tillgångar i % av kortfristiga skulder.
	Budgetföljsamhet	Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader, kr per invånare.
	Resultat före extraord. poster	Resultat i kr per invånare.
	Genomsnittligt resultat - 3 år	Genomsnittligt resultat i kr/invånare.
	Skattefinansiering av investeringar	Andel av investeringar som är finansierade av avskrivningar och årets resultat.

Spindeldiagram: Vänersborgs finansiella profil 2018-2020

Vänersborgs kommun har i stort sett en genomsnittlig profil. Något bättre värden på resultat och budgetföljsamhet men sämre på kassalikviditet och skattesats. Det sistnämnda beror på att Vänersborgs kommun har en högre skatt än genomsnittet.

Vänersborg har ett tillfredställande finansiellt läge. Resultatnivå exklusive jämförelsestörande engångsposter bör dock de närmaste åren uppgå till minst tre procent i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar.

Väsentliga personalförhållanden

Innehållet nedan följer vad som ska redovisas om personalen enligt lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR). En fylligare beskrivning av kommunens arbete med personalpolitiken återges däremot i en årlig personalekonomisk redovisning. Den redovisningen tjänar som utgångspunkt för hur kommunen tillvaratar och utvecklar personalen som en värdeskapande resurs.

Personaluppgifterna har hämtats från personalsystemet. För medellön, antal anställda och medelålder gäller mät dagen den 1 november. Uppgifter om timvikarier, personalrörlighet och sjukfrånvaro gäller kalenderår som mätperiod. Uppgifter från bolagen har levererats av bolagen själva.

Medellön

Medellönen för tillsvidareanställda totalt, omräknat till heltidslön, ökade med 577 kronor mellan åren. Det motsvarar en ökning med 1,8 procent. Kvinnors medellön i förhållande till gruppen män förändrades från 101,2 procent till 101 procent.

Medellön	2021	2020
Kvinnor	32 542	31 839
Män	31 815	31 507
Totalt	32 394	31 817

Personalstruktur

Antalet tillsvidareanställda ökade totalt sett med 104 personer 2021 jämfört med 2020 det vill säga från 3 205 till 3 309. Det finns en variation mellan förvaltningarna. Antal tillsvidareanställda ökade främst inom barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen, men relativt sett även inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Inom kultur- och fritidsförvaltningen var det en minskning av antalet anställda. Totalt ökade antalet visstidsanställda med 1 person mellan åren.

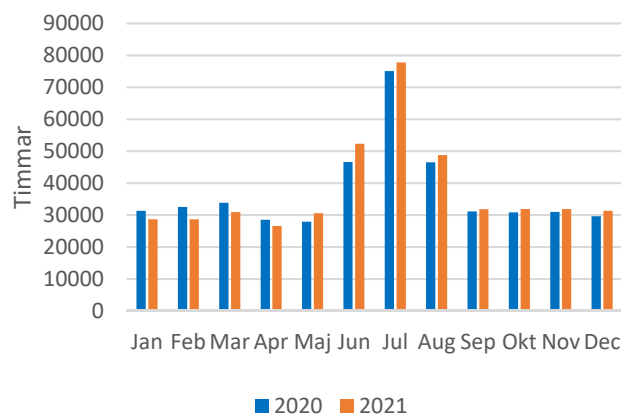
Anställningar omräknade till årsarbetare (motsvarande heltidsanställning) ökade totalt sett med 108 det vill säga från 3 423 till 3 531.

I tabellen framgår också att timavlönades tid omräknat till motsvarande årsarbetare har ökat med 4 jämfört med 2020.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Tillsvidare	2 635	2 578	674	627	3 309	3 205
Visstid	219	204	103	117	322	321
Antal totalt	2 854	2 782	777	744	3 631	3 526
Omräknat till årsarbetare	2 777	2 699	754	724	3 531	3 423
Timvikariers arbetade tid omräknat till årsarbetare	155	150	73	75	228	225

I tabellen nedan framgår att antalet timmar från timavlönade var något lägre under våren 2021 jämfört med 2020. Under resterande delen av året utfördes något mer tid 2021. 40 procent av timmarna utfördes

under de tre sommarmånaderna vilket var två procentenheter mer än motsvarande period 2020.

Medelålder

Medelåldern totalt var 44 år, oförändrat mellan åren. Kvinnors medelålder var oförändrat 45 år och männens minskade till 41 år.

Medelåldern för de tillsvidareanställda var oförändrat på 45 år mellan åren, men per kön så minskade kvinnors medelålder från 46 till 45 år medan männens minskade från 43 till 42 år. Att minskningen per kön inte syns på totalen beror på en avrundningseffekt. Medelåldern för visstidsanställda var totalt sett 10 år lägre jämfört med tillsvidareanställda.

Medelålder	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Tillsvidare	45	46	42	43	45	45
Visstid	36	37	34	36	35	36
Totalt	45	45	41	42	44	44

Personalrörlighet

Andelen tillsvidareanställda som slutade sin anställning i kommunen (extern rörlighet) ökade under 2021 jämfört med 2020, från 7 till 8 procent. Den externa avgången var högre i gruppen män.

Den interna rörligheten ökade något 2021, från 0,4 till 0,6 procent. Den interna rörligheten ökade bland både kvinnor och män mellan åren.

Rörlighet	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Extern	7,5	6,5	9,6	8,8	8,0	7,0
Varav pension	2,0	1,7	1,7	3,0	2,0	1,9
Intern	0,5	0,4	0,9	0,5	0,6	0,4

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron totalt minskade 2021 jämfört med 2020, från 10,6 till 10,0 procent. Sjukfrånvaron minskade för både kvinnor och män. När det gäller åldersgrupper så minskade sjukfrånvaron i gruppen 30-49 samt 50 år och äldre. I den yngsta åldersgruppen var sjukfrånvaron oförändrad.

Precis som under 2020 så påverkades sjukfrånvaron 2021 av coronapandemin, vilket medförde en hög frånvaro främst inom så kallade kontaktyrken.

Sjukfrånvarofrekvens	2021	2020
Kvinnor	10,9	11,4
Män	7,1	7,5
29 år och yngre	9,4	9,4
30-49 år	9,9	10,6
50 år och äldre	10,4	10,9
Totalt	10,0	10,6

46,2 procent av alla sjukfrånvarotimmar kom från sjukperioder som var 60 dagar och längre. Det är en ökning med 2,2 procentenheter jämfört med 2020.

Andelen sjukfrånvaro som sträcker sig 60 dagar och längre är lägre jämfört med året före coronapandemin (dvs. 2019), främst av att pandemin medfört att andelen sjuktimmar från kortare sjukperioder ökat på grund av sjuk i covid-19, karantäntid och väntetid på provtagnings svar efter testning för covid-19.

Andel långtidssjukfrånvaro*	2021	2020
Kvinnor	48,9	45,8
Män	32,6	34,6
Totalt	46,2	44,0

*60 sjukdagar och längre

Bolag

Antalet anställda i hel- och delägda bolag var i stort likvärdigt 2020 och 2021. En viss minskning fanns dock inom Kunskapsförbundet, från 646 till 633.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Helägda bolag						
AB Vänersborgsbo-städer	17	17	51	51	68	68
Vattenpalatset Vänerparken AB	4	4	4	4	8	8
Hunnebergs Kungajakt- och viltmuseum AB	3	3	2	2	5	5
Fastighets AB	0	0	1	1	1	1
Delägda bolag						
Kunskapsförbundet Väst	421	416	212	230	633	646
Nätaktiebolaget Biogas Brälånda	0	0	1*	1*	1*	1*
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförb.	17	16	83	87	100	103
RIB deltidbrandmän	6	6	126	129	132	135

*=Konsult

Resultaträkning, mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2,4	579	572	819	798
Verksamhetens kostnader	3,4	-3 000	-2 909	-3 120	-3 016
Avskrivningar	5	-109	-104	-194	-187
Verksamhetens nettokostnader		-2 530	-2 441	-2 494	-2 405
Skatteintäkter	6	1 910	1 819	1 910	1 819
Gen.statsbidrag & utjämning	7	804	786	804	786
Verksamhetens resultat		184	164	220	200
Finansiella intäkter	8	6	6	2	2
Finansiella kostnader	9	-5	-9	-14	-23
Resultat före extraord. poster		185	161	208	179
Extraordinära poster		0	0		0
Årets resultat		185	161	208	179

Kassaflödesanalys	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		185	161	208	179
Justering för övriga ej likviditetssp. poster	10	161	121	250	199
Medel från verk. före förändr av rörelsekap		346	282	458	378
FÖRÄNDRING RÖRELSEKAPITAL					
Ökning (-) minskning (+) förråd		-5	1	-5	1
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	14	-45	82	-70	114
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	24	10	90	83	51
Medel från den löpande verksamheten		305	454	466	544
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-291	-338	-454	-476
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0	-5	0	-5
Försäljning av anläggningstillgångar		0	5	2	5
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Anläggningsavgifter och investeringsbidrag		15	8	15	52
Medel från investeringsverksamheten		-276	-330	-437	-424
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning (+) långfristiga skulder	19	75	0	75	5
Minskning (-) långfristiga skulder (amortering)		0	0	0	0
Ökning (-) långfristiga fordringar och placeringar		0	0	0	0
Minskning (+) långfristiga fordringar och placeringar			5	0	5
Medel från finansieringsverksamheten		75	5	75	10
Årets kassaflöde		104	129	104	129
Likvida medel vid årets början	15	200	71	200	71
Likvida medel vid årets slut		304	200	304	200

Balansräkning, mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar		2	2	2	2
Materiella anläggningstillgångar		2 475	2 323	4 573	4 344
Mark, byggnader & teknisk anläggningar	11,12	2 397	2 248	4 475	4 252
Maskiner och inventarier	11,12	78	75	98	92
Finansiella tillgångar	13	103	103	43	43
Summa anläggningstillgångar		2 579	2 428	4 618	4 390
Omsättningstillgångar					
Förråd		25	20	25	20
Fordringar	14	225	181	214	144
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	15	304	200	304	200
Summa omsättningstillgångar		555	401	543	364
SUMMA TILLGÅNGAR		3 134	2 828	5 161	4 753
EG. KAP, AVSÄTTN. & SKULDER					
Eget kapital					
Periodens/årets resultat	16	185	161	208	179
Resultatutjämningsreserv		50	50	50	50
Övrigt eget kapital		1 399	1 238	1 555	1 377
Summa eget kapital		1 634	1 449	1 813	1 605
Avsättningar					
Avsätt. för pensioner & liknande förpliktelser	17	216	187	228	197
Andra avsättningar	18	23	23	58	54
Summa avsättningar		239	210	285	250
Skulder					
Långfristiga skulder	19-23	608	525	2 395	2 313
Kortfristiga skulder	24	654	644	668	585
Summa skulder		1 262	1 169	3 062	2 898
S:A EG.KAP, AVSÄTTN. & SKULDER		3 134	2 828	5 161	4 753
Ansvarförbindelser:					
Pensionsåtaganden t.o.m 1997-12-31		764	775	764	775
Övriga ansvarförbindelser		1 661	1 662	16	17
Ställda pantar				110	110

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Kommunens redovisning upprättas enligt kommunallagen och enlighet med lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR) samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning, RKR. Förtydligande och kommentarer till förändringar kommenteras under respektive avsnitt. Alla belopp i miljoner kronor om inget annat anges.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassas som anläggningstillgång ska värdet vara över ett halvt basbelopp, d.v.s. över 23 800 kr. Värdet av anläggningstillgången är anskaffningsvärdet med gjorda avskrivningar över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod och sker med rak nominell metod, d.v.s. linjär avskrivning. Avskrivning av färdiginvesterade anläggningstillgångar påbörjas tertialvis.

Avskrivningstider:

Verksamhetsfastigheter	5-80 år
Fastigheter för affärsverksamhet	5-50 år
Bostäder och lokaler	5-50 år
Gator, vägar och parker	10-33 år
Fastigheter för annan verksamhet	5-80 år

Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder har väsentliga komponenter fastställts för de betydande byggnaderna, gator och Va-anläggningar. Lånekostnader redovisas enligt huvudregeln enligt R4 vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Dessa redovisas i not.

Klassificering av finansiella tillgångar

Vänersborg kommuns finansiella anläggningstillgångar består av aktier i kommunala bolag, andelar i förbund och bostadsrätter. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Kortfristiga placeringar som kan omsättas inom 0–3 dagar klassas som likvida medel. Placeringsmedel värderas till verkligt värde.

Koncernkonto

Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

Leasing

De fåtal finansiella leasingavtal kommunen har redovisas som operationella då avtalens värde bedöms som obetydliga. Detta bedöms inte ha någon effekt på kommunens resultat och ställning. Vad gäller de hyresavtal kommunen har bedöms inga uppfylla kraven för att redovisas som finansiella leasingavtal.

Intäktsredovisning

Investeringsbidrag och anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter. De förutbetalda intäkterna redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperiod. Anläggningsavgifterna intäktsförs med 1/45 per år.

Renhållningsverksamhetens resultat redovisas som en förutbetald intäkt och dess egna kapital som kortfristig skuld till renhållningskollektivet. Va-verksamheten har inget eget kapital.

Pensioner

Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Pensionsrätt intjänad t.o.m. 1997 redovisas således som en ansvarsförbindelse. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan medlen har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m. Pensionsförpliktelserna är beräknade utifrån beräkningsmodellen RIPS 21 (Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld). Pensionsåtaganden för anställd i bolagen som ingår i kommunkocernen redovisas enligt Bokföringsnämndens K2 eller K3.

Visstidsförordnanden för politiker som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalning. Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL) att gälla fr.o.m. 2014. Redovisning sker enligt rekommendation.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld och andra löneskulder till personalen redovisas som en kortfristig skuld. Årets skuldförändring ingår i verksamhetens kostnader.

Sammanställda räkenskaper

Enligt RKR:s rekommendation, R16 Sammanställda räkenskaper behöver endast de bolag och kommunalförbund vars omsättning eller omslutning är mer än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag ingå i koncernens räkenskaper. Så i koncernens räkenskaper ingår endast kommunen, Kunskapsförbundet Väst, AB Vänersborgsbostäder och Fastighets AB Vänersborg.

Skillnader i redovisningsprinciper mellan bolagen och kommunen vad gäller investeringsbidrag och en uppskrivningsfond har justerats till kommunens gällande principer. I koncernredovisningen ska intäkter och kostnader för interna tjänster redovisas under samma år. Skillnader i pensionsredovisning ska inte justeras.

Konsoliderade enheter	Andel
AB Vänersborgsbostäder (ABVB)	100 %
Fastighets AB Vänersborg (FAAB)	100 %
Kunskapsförbundet Väst (KfV)	38,7%

Enheter som inte konsolideras	Andel
Hunnebergs Kungajakt- och vilt museum AB	100 %
Vattenpalatset Vänerparken AB	100 %
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	73,0 %
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	35,6 %
Fyrstads Flygplats AB	34,0 %

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	35	34	37	35
Taxor och avgifter	175	165	175	152
Hyror och arrenden	81	83	281	282
Bidrag från staten	206	245	206	245
Övriga bidrag	13	9	32	30
Försäljn.expl.fast & anl tillg	44	9	44	9
Övriga intäkter	25	27	44	44
Summa	579	572	819	798

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Löner	1 308	1 276	1 439	1 403
Pensionskostnader	131	118	141	126
Sociala avgifter & löneskatt	430	429	476	471
Anläggnings- & underhålls-material	15	7	14	7
Fastighetskostnader	100	105	234	223
Lokal och markhyror	140	144	63	72
Köp av huvudverksamhet	481	459	308	293
Övriga tjänster	174	169	201	195
Lämnade bidrag	122	118	123	119
Material	85	78	93	86
Övriga kostnader	8	5	18	16
Skattekostnad			5	4
Reaförluster & utrangeringar	6	1	6	1
Summa	3 000	2 909	3 120	3 016

Leasing kommunen, mnkr	Beräknad kostnad		
	2022	2023-2028	2028-
Bilar	5	3	0
Inventarier	21	13	0
Hyror avtalstid > 3 år	87	304	211
Summa	112	320	211

Not 4 Jämförelsestörande poster	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Reavinst		3		3
Engångshyra pga ombygg	-20	-20		
Tomtförsäljningar	44		44	
Ändrat livslängdsanta-gande	-10		-10	
Bidrag statlig infrastruktur	-11	0	-11	0
Summa	3	-17	23	3

Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar enligt plan	109	104	194	187
Nedskrivningar		0		
Summa	109	104	194	187

Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär skattebetalning	1 859	1 857	1 859	1 857
Slutavräkningsdifferens fö-reg. år	7	-10	7	-10
Prel. slutavräkning inneva-rande år	45	-28	45	-28
Summa	1 910	1 819	1 910	1 819

Not 7 Kommunalekonomisk utjämning	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämning	441	433	441	433
Kostnadsutjämning	76	76	76	76
Bidrag LSS-utjämning	60	66	60	66
Kommunal fastighetsavgift	87	79	87	79
Generella bidrag från sta-ten	22	92	22	92
Regleringsbidrag	118	41	118	41
Summa	804	786	804	786

Not 8 Finansiella intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ränteintäkter & utdelning	2	2	2	2
Borgensavgift	4	4		0
Summa	6	6	2	2

Not 9 Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Räntekostnader	2	5	10	18
Ränta på pensionsskuld	3	4	4	5
Summa	5	9	14	23

Not 10 Justering för ej likviditets-påverkande poster	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Justering för				
- av- och nedskrivningar	109	104	194	187
- gjorda avsättningar	35	30	36	19
- i anspråkstagna avsättningar	-6	-5	-6	0
- realisationsvinster/ förluster	6	-2	6	-2
Övriga likviditetspåverkande poster	17	-6	20	-4
Summa	161	121	250	199

Not 11 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Markreserv	10	10	10	10
Verksamhetsfastigheter	1 299	1 228	1 824	1 768
Fastigheter för affärsverksamhet	530	520	530	520
Publika fastigheter	229	214	229	214
Fastigheter för annan verksamhet	23	20	23	20
Bostäder och övriga fastigheter	0	0	1 387	1 396
Pågående investeringar	306	255	472	324
Summa	2 397	2 248	4 475	4 252

Inventarier	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Maskiner och inventarier	64	64	76	76
Bilar och andra transportmedel	14	11	22	16
Summa	78	75	98	92

Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Kommunen

	Im- materi- ella	Mark- re- serv	Verksam- hets- fastigheter	Fastigh för affärs- verks	Publika fastig- heter	Fastigh för annan verk- samh	Summa	Pågående arbeten	Totalt
Anskaffningsvärden									
Ing anskaffningsvärde	8	20	2038	787	496	50	3398	256	3654
Årets investeringar *)	1		72	15	17	1	106	170	276
Omklassificering/flyttning		11	59	13	26	3	112	-120	-7
Årets försäljning							0		0
Utrangerade anläggningar		-11	-3	-2	-13		-28		-28
Utg ack anskaffn-värden	8	20	2167	813	527	53	3588	306	3894
Avskrivningar									
Ing avskrivningar	-5	-10	-810	-266	-282	-29	-1403		-1403
Årets avskrivningar	-1	0	-58	-17	-15	-1	-93		-93
Utrangerade/omklass							0		0
Utg ack avskrivningar	-7	-11	-868	-283	-297	-31	-1496	0	-1496
Nedskrivningar									
Ing nedskrivningar							0		0
Årets förändring							0		0
Utg ack nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ing planenligt restvärde	2	10	1228	520	214	20	1995	256	2251
Utg planenligt restvärde	2	10	1299	530	229	23	2092	306	2397

Not 12 Maskiner och inventarier, kommunen

Anskaffningsvärdet	Maskiner	Inventarier	Bilar och	Förbättr	Totalt
			transportm	annans fastigh	
Ing ack anskaffningsvärde	19	140	27	3	190
Årets investeringar	2	13	6		20
Försäljn och utrangering	0	-11			-11
Flyttning					0
Utg ack anskaffningsvärde	21	142	33	3	199
Avskrivningar					
Ing ack avskrivning enl plan	-11	-84	-16	-3	-115
Årets av-/nedskrivningar	-2	-12	-3	0	-17
Försäljn/utrang/omklass	0	11			11
Utg ack avskrivning enl plan	-13	-86	-19	-3	-121
Ing planenl restvärde	8	56	11	0	75
Utg planenl restvärde	8	57	13	0	78

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
AB Vänersborgsbostäder	58	58	0	0
Vänerhamn AB	1	1	1	1
Fastighets AB Vänersborg	1	1	0	0
Hunnebergs Kungajakt- och				
Viltmuseum AB	0	0	0	0
Fyrstads Flygplats AB	2	2	2	2
Vattenpalatset Vänerparken AB	7	7	7	7
Bostadsrätter	3	3	3	3
Kommuninvest	28	28	28	28
Nätaktiebolag Biogas Brålanda	1	1	1	1
Dalslands Turist AB	0	0	0	0
Övriga andelar	0	0	0	0
Kommunasurans Syd AB	1	1	1	1
Summa	103	103	43	43

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital, 28 265 tkr Kommuninvest ekonomiska förening har däremot beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 10 535 tkr för Vänersborgs kommun. Vänersborgs kommun totala andelskapital Kommuninvest ekonomiska förening uppgick 2021-12-31 till 38 801 tkr

Not 14 Kortfristiga fordringar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	31	34	33	34
Statsbidragsfordringar	65	59	65	59
Upplupna intäkt. & förutbetalda kostnad.	59	65	69	45
Upplupna skatteintäkter	45	0	45	
Övriga korta fordringar	25	23	2	6
Summa	225	181	214	144

Not 15 Likvida medel	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kassa	0	0	0	0
Bank	9	9	10	10
- varav gåva Dorchimont	4	4	4	4
Plusgiro (likställt med bank)	294	190	294	190
Summa	304	200	304	200

Not 16 Eget kapital	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående eget kapital	1 449	1 286	1 605	1 425
Direktbokning eget kapital				0
- just privata inv bidrag		2		2
- årets resultat	185	161	208	179
Summa	1 634	1 449	1 813	1 605

Not 17 Pensionsavsättningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsavsättningar	187	170	197	177
Ing pensionsavsättningar				
Nyintjänad pension varav				
- förmånsbestämd åp	16	11	15	13
- efterlevandepension	2	0	2	0
Årets utbetalningar	-6	-6	-6	-6
Rta- & basbeloppsuppr.	3	4	3	4
Ändring försäkring tekn	8	0	8	
Övrig post	1	5	1	5
Förändring av löneskatt	6	3	7	4
Summa pensionsavsättningar	216	187	228	197

Not 18 Övriga avsättningar	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kommunalförbundet NÄRF	14	14	14	14
Trafikverket	9	9	9	9
Uppskjuten skatt			35	30
Totalt avsättningar	23	23	58	54

Not 19 Långfristiga lån	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Lån i bank och kreditinstitut	440	365	2 168	2 093
Summa	440	365	2 168	2 093

Not 20 Förfallotider på långfristiga skulder,	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Skulder som förfaller inom ett år	55	25	423	173
Skulder som förfaller senare än ett år men inom senast fem år efter balansdagen	355	233	1 703	1 658
Skulder som förfaller senare än fem år efter balansdagen	30	107	42	262
Summa	440	365	2 168	2 093

Not 21 Räntebindningstid, Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Räntebindning till				
2022	138		705	
2023	115		515	
2024	31		181	
2025	50		209	
>2026	107		559	
Summa	440		2 168	

Kommunens genomsnittliga räntebidningstid inkl och exkl räntederivat var på balansdagen 2,29 år Koncernens genomsnittliga räntebidningstid på balansdagen inkl räntederivat 2,96 år samt 1,37 år exkl räntederivat

Not 22 Marknadsvärden räntederivat, Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Säkrad låneskuld	0	0	735	985
Marknadsvärde räntederivat	0	0	-31	-55

Räntederivaten används för att binda räntan så att ränterisken anpassas till de ramar som finns angivna i finanspolicyen. Om man istället valt att hantera ränterisken genom att binda räntan på varje lån för sig, hade skillnaden i räntekostnad varit försumbar. Marknadsvärdet är en ögonblicksbild av den kostnad som skulle uppstå vid en stängning av utestående derivatkontrakt. Kostnaden är jämförbar med den ränteskillnadsersättning som måste betalas till banken då bundna lån förtidsinlöses. Kommunens genomsnittliga räntekostnad för lån under året inkl och exkl räntederivat var 0,44 %. Kommunens snittränta på balansdagen var 0,41 %.

Not 23 Övriga långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Anläggningsavgifter	147	140	147	140
Investeringsbidrag	20	20	81	81
Summa	168	160	228	221

Not 24 Kortfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Skuld till bolagen i kommunens koncernkontosystem	172	181	10	10
Leverantörsskulder	120	87	215	130
Skuld till VA & RH kollektivet	2	2	2	2
Löneskuld, timanställda	9	8	10	8
Semesterlöneskuld	115	110	128	122
Upplupna sociala avg & prelskatt	74	81	82	89
Upplupna kostnad & förutbetalda intäkt.	67	48	118	85
Upplupen pensionskostnad	55	55	62	62
Förutbetalda skatteintäkter	22	55	22	55
Gåva Dorchimont	4	4	4	4
Övriga kortfristiga skulder	14	13	15	15
Summa kortfristiga skulder	654	644	668	585

Not 25 Ansvarförbindelse pensioner	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Pensionsförpliktelse				
Ing pensionsförpliktelse	775	802	775	802
Rta-& basbeloppsuppräkn.	11	19	11	19
Ändr. Försäkringstekniska.	17	-3	17	-3
Nyintjänad pension	0	-1	0	-1
Årets utbetalningar	-38	-39	-38	-39
Övrig post	1	3	1	3
Förändring av löneskatten	-2	-5	-2	-5
Utg. ansvarförbindelse	764	775	764	775

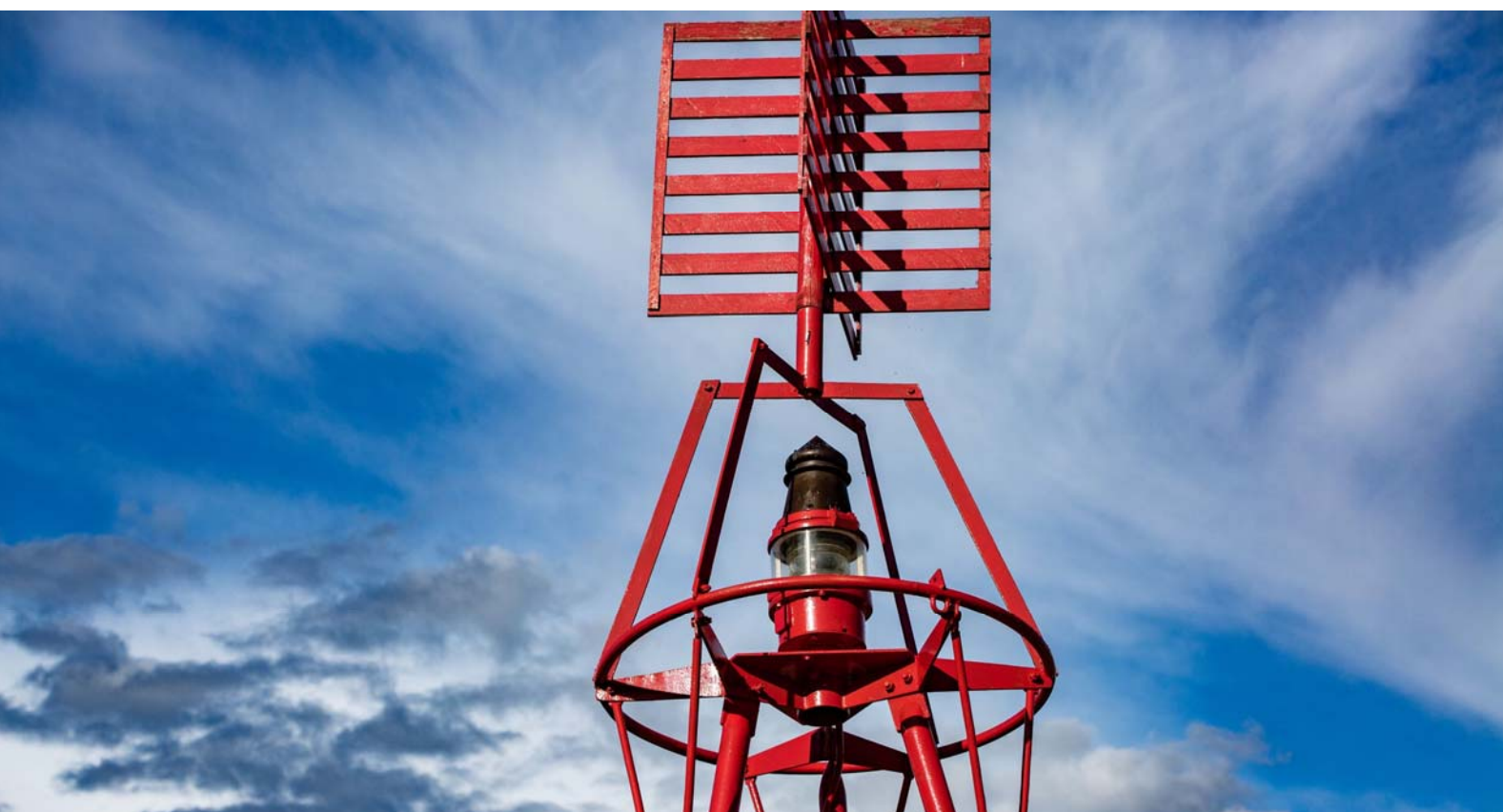
Not 26 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen		Koncernen	
	2021	2020	2021	2020
Föreningar m.fl.	12	12	12	12
Fastighets AB Vänersborg	39	39		
AB Vänersborgsbostäder	1 607	1 607		
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	3	3	3	3
Fyrstads Flygplats AB	0	1	0	1
Privata medel	0	0	0	0
Fastigo	0	0	1	1
Summa	1 661	1 662	16	17

Vänersborgs kommun har i maj 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk

förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vänersborgs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 mnkr kronor och totala tillgångar till 518 680 mnkr kronor. Vänersborgs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 298 mnkr kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 333 mnkr kronor.

Not 27 Interna mellanhavanden koncernföretag

Enhet	Försäljning		Fordringar, skulder		Finansiella poster	
	Köpare	Säljare	Borgenär	Gäldenär	Mottagare	Betalare
Kommunen	316	51	7	182	4	
AB Vänersborgsbostäder (ägd andel 100 %)	15	78	36	5		4
Fastighets AB (ägd andel 100 %)		2	16			
Kunskapsförbundet Väst (ägd andel 38 %)	36	236	130	2		

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Budgeten benämns Mål- och resursplan i Vänersborgs kommun och beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden.

Driftbudget

Kommunfullmäktige beslutar om nettoanslag till nämnderna och kommunstyrelsen fördelat på anslagsbindningsnivåer inom respektive nämnd. Nämnderna fördelar därefter anslagen i sin internbudget. För att omfördela budgeten mellan anslagsbindningsnivåerna i respektive nämnd krävs för 2021 beslut av kommunstyrelsen. Den löpande verksamheten har treårig planering där första året utgör budgetår och de två påföljande planår. Nämnderna tar med utgångspunkt från fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, framförväntade resultat. Överföring av negativa eller positiva resultat sker inte.

Upplysning internredovisningsprinciper

Jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftsredovisningen är kapitalkostnader och personalomkostnader. Gemensamma kostnader som fördelas genom interndebiteringar är framförallt hyreskostnader, måltidskostnader, IT-kostnader och lokalvård.

Internprissättning

Som huvudprincip ska köp och försäljning av interna tjänster utgå från skriftliga interna avtal som upprättas mellan berörda verksamheter. Verksamheterna ska följa kommunstyrelsens beslutade antagna Riktlinjer för intern försäljning. Av riktlinjerna framgår bland annat att all prissättning ska ske utifrån självkostnadsprincipen och utgå från tjänstens totala redovisade kostnad för säljaren.

Investeringsbudget

Nämndernas investeringsramar inför budgetbeslut motsvaras av mål- och resursplan föregående år. För

planens första år, budget 2021, är det endast i undantagsfall som nya objekt kan föreslås då kommunens investeringsbudget är omfattande och utrymmet för att finansiera nya investeringar (driftkostnaden) är den styrande nämndens ansvar. Alternativet är att nämnden stryker eller flyttar fram planerade investeringar i tiden, till förmån för nya förslag. Nämnderna ska i sina budgetförslag beskriva vilka konsekvenser som investeringar får på driftbudgeten och hur dessa ryms inom befintlig budgetram.

Fullmäktige tilldelar samhällsbyggnadsnämnden anslag som binds till varje enskilt större investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för investeringar såsom inventarier och liknande. Investeringsbudgeten omfattar tre år, och innehåller budget för innevarande år (2021) och en plan för de två kommande åren (2022-2023).

Kommentar till årets utfall

Nämnderna redovisade i bokslutet ett överskott på 67 mnkr, en förbättring från augustiprognosen med 6 mnkr. Jämfört med bokslut 2020 är det en förbättring med 40 mnkr. Alla nämnder redovisar budgetöverskott. Under året har nämnderna tillförts budgetkompensation för löneökningar. Ytterligare budgetkompensationer är det extra generella statsbidraget kallad "skolmiljarden" som fördelats mellan Barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen. Även statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg om äldre har tillförts Socialnämnden via budgettillskott. Dessutom har följande nämnder tillförts medel ur kommunstyrelsen förfogande anslag. Barn- och utbildningsnämnden 5,6 mnkr, Kultur- och fritidsnämnden 2,5 mnkr, Kommunstyrelsen 4 mnkr Miljö- och hälsoskyddsnämnden 50 tkr, Socialnämnden 671 tkr och Samhällsbyggnadsnämnden 570 tkr.

Investeringsbudgeten har utökats med 179 mnkr vilket var överföringar från 2020 års investeringsbudget. Totalt uppgår investeringsbudgeten till 775 mnkr. Huvuddelen har tillförts samhällsbyggnadsnämnden som ansvarar för kommunens fastigheter och anläggningar. Kommunfullmäktige har tagit ställning till ett investeringsprojekt som genomförs av de kommunala bolagen. Det är AB Vänersborgsbostäders investering i till- och ombyggnation av Lunddala äldreboende i Vargön.

Finansiella rapporter

Driftredovisning, Tkr	2021 Utfall intäkt	2021 Utfall kostnad	2021 Netto	Årets budget	2021 Budget- avvikelse	2020 Utfall intäkt	2020 Utfall kostnad	2020 Netto
Byggnadsnämnden	14 407	29 848	15 441	18 021	2 580	12 566	27 982	15 416
Kommunfullmäktige	0	2 202	2 202	2 462	260	0	1 604	1 604
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4 382	13 779	9 398	9 842	444	4 734	12 760	8 026
Revisionen	0	1 279	1 279	1 303	24	0	1 011	1 011
Valnämnden	0	144	144	659	515	0	90	90
Överförmyndarnämnden	124	4 661	4 537	5 469	932	248	4 938	4 690
Summa	18 912	51 913	33 001	37 756	4 755	17 548	48 385	30 837
Barn- och utbildningsnämnden								
- Nämnd och administration	11	4 248	4 237	4 808	572	9	4 053	4 044
- Barnomsorg	50 740	310 263	259 523	262 929	3 406	47 181	300 808	253 627
- Grundskola/särskola	85 231	678 965	593 734	596 282	2 548	93 310	663 339	570 029
Summa	135 981	993 475	857 493	864 020	6 526	140 500	968 200	827 700
Kommunstyrelsen								
- Styrelse	16	11 113	11 097	20 455	9 358	23	8 881	8 858
- Kommunledning	60 062	161 349	101 287	110 349	9 061	63 651	163 401	99 750
- Räddningstjänst/försäkringar	3 186	41 012	37 827	38 146	319	3 493	39 749	36 256
- Gymnasium	220	197 191	196 971	200 160	3 189	852	182 888	182 036
- Komvux	461	37 172	36 711	38 528	1 818	1 071	38 186	37 115
Summa	63 944	447 837	383 892	407 638	23 745	69 090	433 105	364 015
Kultur och Fritidsnämnden								
- Biblioteket och kultur	6 951	44 555	37 604	38 319	715	6 549	44 106	37 557
- Arena och fritid	7 793	62 829	55 036	55 990	954	8 849	63 915	55 066
- Musik och ungdom	4 712	24 836	20 125	20 839	715	6 061	25 688	19 627
Summa	19 455	132 220	112 765	115 149	2 384	21 459	133 709	112 250
Samhällsbyggnadsnämnden								
Skattefinansierad verksamhet								
- Nämnd och administration	453	7 722	7 269	7 548	279	425	7 515	7 090
- Gator, vägar/Park/Teknik, trafik	78 068	148 660	70 592	61 156	-9 436	70 283	128 674	58 391
- Fastighetsenheten	216 488	198 010	-18 478	10 117	28 595	176 808	190 372	13 564
- Kost-/Städ-/Serviceenhet	137 611	138 305	694	1 190	496	128 349	129 154	805
Summa	432 620	492 697	60 077	80 010	19 933	375 865	455 715	79 850
Taxebaserad verksamhet								
- Renhållningsverk	35 110	34 794	-316	0	316	32 043	32 189	146
- VA-verksamhet	71 731	67 639	-4 092	0	4 092	63 793	67 636	3 843
Summa	106 841	102 433	-4 408	0	4 408	95 836	99 825	3 989
Summa	539 460	595 129	55 669	80 010	24 341	471 701	555 540	83 839
Socialnämnden								
- Nämnd och administration	5 233	43 893	38 660	45 696	7 036	5 770	48 285	42 515
- Äldreomsorg	100 671	619 754	519 083	530 231	11 148	98 824	599 659	500 835
- Individ- och familjeomsorg	8 990	197 131	188 141	168 584	-19 557	10 216	184 492	174 276
- Personlig stöd och omsorg	47 446	298 322	250 876	251 287	411	50 677	296 495	245 818
- Arbete, syssels. & integration	32 689	90 902	58 214	63 929	5 716	56 660	102 131	45 471
Summa	195 029	1 250 003	1 054 975	1 059 727	4 753	222 147	1 231 062	1 008 915
Summa nämndsverksamhet	972 782	3 470 577	2 497 795	2 564 299	66 505	942 445	3 370 002	2 427 556
Finansförvaltningen (verksamhetskostnader)								
Arbetsgivaravgifter	0	-109 159	-109 159	-114 139	-4 980	0	-107 479	-107 479
Pensioner	0	161 006	161 006	160 213	-793	20	148 996	148 976
Övriga verksamheter	-11 785	-11 099	686	15 402	14 716	-10 364	-9 645	719
-varav reglering resultat RH	316		-316		316	146		-146
Intern finansiering (internränta)	20 045		-20 045	-19 659	386	27 811		-27 811
Interna poster	-401 622	-401 622			0	-388 060	-388 060	0
Summa finansförvaltningen	-393 362	-360 874	32 488	41 817	9 329	-370 593	-356 188	14 405
Summa verksamhet	579 420	3 109 295	2 529 875	2 606 116	75 833	571 836	3 013 314	2 441 478

Investeringsredovisning

Investering per nämnd, tkr	Utfall 2021	Budget 2021	Budgetdifferens	Utfall 2020
Barn- och utbildningsnämnden	6 312	6 200	-112	8 486
Byggnadsnämnden	527	500	-27	37
Kommunstyrelsen	823	2 722	1 899	699
Kultur- och fritidsnämnden	758	3 100	2 343	3 217
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	531	0	-531	
Samhällsbyggnadsnämnden	279 244	753 227	473 983	322 054
Socialnämnden	2 553	9 300	6 747	3 266
Finansiella investeringar			0	4 700
Totalt	290 747	775 049	484 302	342 458

Investeringsprojekt	Projektetsbudget t.o.m. 2021	Ack utfall t.o.m. 2021	Budgetdiff t.o.m. 2021	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Fastigheter - Samhällsbyggnadsnämnden						
Öxnered skola	195 000	155 587	39 413	84 800	67 567	17 233
Multikök Torpa	127 300	77 154	50 146	47 600	43 112	4 488
Holmängen skola	74 000	7 689	66 311	73 885	7 575	66 310
E-huset UH	4 200	4 202	-2	4 200	4 202	-2
Fsk/sk verk.anpassn.	6 000	4 098	1 902	6 000	4 098	1 902
Mariedalskolan UH	4 000	3 602	398	4 000	3 602	398
Norra skolan	8 300	7 929	371	6 239	3 566	2 673
Mötessal, nybyggnad	40 000	3 433	36 568	40 000	3 433	36 568
Övriga				96 444	25 388	71 056
						0
Totalt	458 800	263 693	195 107	363 168	162 542	200 626

Investeringsprojekt	Projektets budget t.o.m. 2021	Ack utfall t.o.m. 2021	Budgetdiff t.o.m. 2021	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Gator, VA och renhållning						
Va Vänersnäs	130 292	50 210	80 082	124 755	39 200	85 555
Va Fridhemsområdet	16 150	19 012	-2 862	3 000	5 552	-2 552
CPL Björkholmsgatan	6 000	4 594	1 406	6 000	4 594	1 406
Beläggning f d underhåll	4 000	4 271	-271	4 000	4 271	-271
Holmängens avloppsreningsverk	77 000	4 628	72 372	75 599	3 226	72 373
Frändefors sanering	2 000	2 605	-605	2 000	2 605	-605
Övriga				100 758	21 036	79 722
Totalt	235 442	85 319	150 123	316 112	80 484	235 629

Investeringsprojekt	Projektets budget t.o.m. 2021	Ack utfall t.o.m. 2021	Budget-diff t.o.m. 2021	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Exploatering						
Skaven/Öxnered	45 500	44 099	1 401	14 000	13 178	822
Östra Mariedal	20 000	31 903	-11 903	0	8 226	-8 226
Holmängen bostäder etapp 2	11 000	5 445	5 555	8 758	3 203	5 555
Övriga				41 814	4 412	37 402
Totalt	76 500	81 447	-4 947	64 572	29 019	35 553

Inventoryer/maskiner	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
Barn- och utbildningsnämnd	6 200	6 312	-112
Byggnadsnämnden	500	527	-27
Kommunstyrelsen	2 722	823	1 899
Kultur- och fritidsnämnden	3 100	758	2 343
Miljö- och hälsoskydds-nämnden	0	531	-531
Samhällsbyggnadsnämnden	9 375	7 198	2 177
Socialnämnden	9 300	2 553	6 747
Totalt	31 197	18 701	12 496

Summa investeringar	Budget 2021	Utfall 2021	Budgetdiff 2021
	775 049	290 745	484 304

Jämförelsetal övergripande, kommunen

	En- het	2021	2020	2019	2018	2017
Omvärld						
Invånare	Antal	39 636	39 624	39 591	39 411	39 151
Skattesats, kommunen	Kr	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Skattesats, totalt	Kr	33:69	33:69	33:69	33:69	33:69
Nyckeltal per invånare						
Tillgångar/invånare	Kr	79 072	71 371	64 409	59 501	57 623
Eget kapital/invånare	Kr	41 219	36 569	32 482	31 711	31 787
Skulder & avsättningar/invånare exkl. ansvarsförbindelse	Kr	37 853	34 802	31 926	27 790	25 833
Skulder & avsättningar/invånare inkl. ansvarsförbindelse pensioner	Kr	57 128	54 361	52 184	48 673	47 391
Personal						
Antal anställda kommunen den 1 november	Antal	3 631	3 526	3 595	3 679	3 599
- varav kvinnor	Antal	2 854	2 782	2 839	2 906	2 856
- varav män	Antal	777	744	756	773	743
Sjukfrånvaron	%	10	11	8	9	8
- varav kvinnor	%	11	11	9	9	9
- varav män	%	7	8	6	6	5
Antal årsarbeten	Antal	3 531	3 423	3 456	3 535	3 444
Resultaträkningen						
Årets resultat	Mnkr	185	161	37	5	76
Årets resultat, andel av skatter & generella statsbidrag	%	7	6	2	0	3
Intäktsutveckling	%	1	2	-8	-1	1
Kostnadsutveckling	%	3	0	0	5	4
Utveckling skatteintäkter & generella statsbidrag	%	4	5	3	4	5
Nettokostnader	Mnkr	2 530	2 441	2 436	2 386	2 241
Verksamhetens nettokostnad, andel av skatt & statsbidrag	%	93	93	98	100	97
Balansräkningen						
Eget kapital	Mnkr	1 634	1 449	1 288	1 250	1 245
Investeringsnetto	Mnkr	291	342	245	248	215
Självfinansieringsgrad, (årets resultat+avskrivningar/nettoinvestering)	%	101	77	53	39	76
Soliditet, eget kapital/tillgångar	%	52	51	51	53	55
Soliditet, inkl. ansvarsförbindelse pensioner	%	28	24	19	18	18
Kassalikviditet, likvida medel & checkkredit andel av korta skulder	%	77	62	67	55	68
Skuldsättningsgrad, totala skulder/tillgångar	%	40	49	49	47	45
-varav långfristig låneskuld	%	14	13	14	8	8
Förändring av tillgångsvärdet	%	11	11	9	4	9

Kommunfullmäktige

Ordförande: Annalena Levin (C)

1:e vice ordförande: Gunnar Lidell (M)

2:e vice ordförande: Anneli Guilotte (S)

Årets verksamhet

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter, varav 18 kvinnor och 33 män. Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses vid allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktige fattar beslut i ärenden som rör mål och riktlinjer för de kommunala verksamheterna, kommunens budget, den kommunala skattesatsen, taxor och avgifter, investeringar, stadsplanering samt andra viktiga och övergripande frågor för kommunen. Under kommunfullmäktige finns en valberedning, som förbereder kommunfullmäktiges val och en demokratiberedning som bl.a. har till uppgift att förbättra medborgardialogen.

Under året har kommunfullmäktige sammanträtt nio gånger och haft 187 stycken ärenden. Under hela 2021 genomfördes alla sammanträden digitalt för att minska smittspridningen av covid-19.

Bland de beslut kommunfullmäktige fattat under 2021 kan särskilt noteras "Bostadsförsörjningsplan 2021-2025" i vilken kommunens mål och åtgärder i förhållande till bostadsbyggande fastslogs. Fullmäktige antog även "Avsiktsförklaring – Det goda livet i Dalsland" varigenom ett flertal kommuner samt Länsstyrelsen antog en gemensam utvecklingsstrategi för dalslandsregionen. Fullmäktige beslutade även att anta "Strategi för ett fossilfritt Vänersborg 2030" som bl.a. ersatte den tidigare gällande energieffektiviseringsplanen för kommunen. Fullmäktige beslutade även att anta flertalet nya riktlinjer, bl. a gällande konstnärlig gestaltning i offentlig miljö och inkassoverksamhet

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	1,3	0,9	1,3
Omkostnader	0,8	0,7	1,1
Nettokostnad	2,2	1,6	2,4
Nettobudget	2,5	2,3	2,6
Resultat	0,3	0,7	0,2

Kommunfullmäktige redovisar ett mindre budget överskott om 0,3 mnkr för året.

Valnämnden

Ordförande: Annika Larsson Lindlöf (S)

1:e vice ordförande: Niklas Claesson (M)

2:e vice ordförande: Theresia Andersson (S)

Årets verksamhet

Valnämnden har tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Nämnden ansvarar för genomförandet av val i kommunen. Med val avses val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige. Vidare ansvarar valnämnden för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Arbetet sker i nära samarbete med Länsstyrelsen och Valmyndigheten.

Vi närmar oss de allmänna valen som är år 2022. Under valår sker aktiviteter under hela året, först förberedelsearbete sedan genomförande och därefter visst efterarbete.

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,8
Personal	0,0	0,0	1,2
Omkostnader	0,1	0,1	0,4
Nettokostnad	0,1	0,1	0,8
Nettobudget	0,6	0,6	0,6
Resultat	0,5	0,5	- 0,2

Valnämnden visar överskott med 0,5 mnkr för 2021 då inga val genomförts under året.

Revisionen

Ordförande: Thomas Boström (M)

Vice ordförande: Torsten Gunnarsson (S)

Årets verksamhet

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen, reglementet och med iakttagande av god revisionsd, granska all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. De ska med sin granskning pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som nämnderna ansvarar för är tillräcklig
- kommunstyrelsens och övriga nämnders beslut och verksamhet överensstämmer med de mål och beslut som fastställts av kommunfullmäktige samt följer lagstiftning, avtal och föreskrifter.

Följande granskningsprojekt har genomförts eller pågick vid skrivning av denna text;

- Delårsrapport per 2021-08-31
- Årsredovisning 2021
- Grundläggande granskning
- Kommunens styr- och ledningssystem
- Grundskolans måluppfyllelse
- Kommunens fastighetsunderhåll
- Kommunens näringslivsarbete

Färdigställda rapporter finns att läsa på kommunens hemsida - *Kommun&politik/kommunens organisation/revisionen/revisionsberättelse och rapporter.*

Kommunens revisorer har under året fortlöpande träffat tjänstemän och företrädare för kommunens nämnder i syfte att få information och samtala om verksamhetsutveckling, metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling samt den interna kontrollen.

Revisionen har under år 2021 fortsatt att arbeta utifrån den formulerade strategin att:

- förbättra väsentlighets- och riskanalys
- den årliga granskningen av nämndernas ansvarsutövande, så kallad grundläggande granskning, ska utvecklas
- aktivt verka för bättre intern kontroll
- aktivt verka för utveckling och metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling inom nämnderna
- stödja alla positiva processer i verksamhet och funktioner i dialog och samverkan med nämnderna.

Framtid

Revisionsstrategin enligt ovan ligger fast. Revisionen är ett nödvändigt instrument får såväl kontroll som utveckling av kommunens verksamheter och det finns behov av fler granskningar. Men revisionen behöver också synas mer och bättre. Därför är en god dialog och samverkan med de som granskas viktig. Syftet är att revisionens arbete ska förankras och få ett tydligt genomslag i verksamheterna.

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	0,4	0,5	0,4
Omkostnader	0,9	0,5	0,8
Nettokostnad	1,3	1,0	1,2
Nettobudget	1,3	1,2	1,2
Resultat	0,0	0,2	0,0

Revisionen redovisar en budget i balans.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Gunnar Henriksson (L)

2:e vice ordförande: Christin Slättmyr (S)

Förvaltningschef: Sofia Bråberg

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten omfattar förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, grundsärskola och fritidshem. I kommunens regi finns 26 förskolor, öppna förskolan Sirius, en förskola som är öppet dygnet runt och 4 dagbarnvårdare. Det finns 17 kommunala grundskolor (varav 2 även har grundsärskola) och vid alla F-6 skolor finns det fritidshem. Det finns två fristående aktörer inom grundskolan, flera fristående förskolor och aktörer för enskild pedagogisk omsorg.

Coronapandemin har under perioder medfört hög frånvaro hos både barn/elever och personal. Detta har ställt barn- och utbildningsförvaltningen inför fortsatta utmaningar. Personalen har trots hög arbetsbelastning fortsatt att leverera en kvalitativ undervisning till barn och elever.

Resultatavstämning

Nedan redovisas barn- och utbildningsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen barn inskrivna i förskolan ökar

● Uppnås

Andelen barn inskrivna i förskolan har ökat jämfört med 2020. En bidragande faktor till ökningen tros vara de riktade informationsinsatser som gjorts under året för att få fler barn med annat modersmål än svenska inskrivna i förskolan. En utmaning med arbetet är att tillgodose platser utifrån förstahandsvalet på förskolorna i framförallt Torpaområdet.

Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärandemiljön ökar

● Uppnås

I förskolan ser man att mindre barngrupper skapar en inkluderande och tillgänglig lärmiljö där alla barn kan delta på sina villkor och får möjlighet till en undervisning av hög kvalitet. Rektorerna i förskolan har organiserat verksamheten så att pedagogerna har förutsättningar att nå barnen med undervisningen, hålla fokus och bedriva en god undervisning. Barnråd och bilder som stöd är också viktiga faktorer för att skapa trygghet och bidra till barnens nyfikenhet och lust att lära under trygga förhållanden.

Den upplevda tryggheten hos eleverna har ökat i grundskolan F-6 utifrån höstens elevenkät. Det är överlag positiva resultat gällande tryggheten, till exempel har andelen elever som upplever att de respekteras varandra på skolan ökat. I grundskolan 7-9 har inte andelen elever som upplever trygghet i lärandemiljön

ökat, utan bibehållits. Våren har varit splittrad i grundskolan 7-9 med partiell distansundervisning och färre elever på plats samtidigt, vilket har lett till en lugnare arbetsmiljö under våren. Arbetet med att hålla distans i verksamheten har minskat friktionsytorna emellan under våren. Under hösten har alla elever varit på plats igen och därmed har antalet incidenter och tillbud ökat.

I förhållande till riket gällande trygghet så ligger grundskolan F-6 över riksgenomsnittet, medan grundskolan 7-9 ligger något under.

Andelen barn i förskolan som tar del av en undervisning av hög kvalitet ökar

● Uppnås

Med hjälp av pedagogisk dokumentation kan arbetslagen följa barngruppernas och de enskilda barnens utveckling och lärande, men också utvärdera och analysera utbildningens kvalitet i förhållande till läroplanen. Samtliga förskolor lyckas i högre, men fortfarande varierad, grad att säkerställa kvalitetsens effekter av socialt, emotionellt och kognitivt stödjande klimat genom analyserna. Kvaliteten på utbildningen i förskolan synliggörs professionen i det konkreta mötet med barnet.

Barnhälsoteamet skapar förutsättningar för att se till hela barnets utveckling. De stödjer arbetet med tidiga insatser för att skapa goda förutsättningar för barns utveckling och lärande.Handledning till pedagoger av psykolog, specialpedagog och logoped gällande språksamtal är kompetensutveckling som bidrar till att andelen barn som får ta del av en undervisning av hög kvalitet ökar.

Andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 ökar

● Uppnås

Rektorernas sammanvägda bedömning är att andelen elever som når kunskapskravet i årskurs 1 har ökat. Rektorerna anger att de ser effekter av de insatser som genomförs utifrån resultatet av kartläggningsmaterialet i förskoleklass och bedömningsstödet i årskurs 1. Insatser genomförs framförallt i läsning och matematik.

Lärdagarna i barn- och utbildningsförvaltningens gemensamma kompetensutveckling har bidragit till att skapa en ökad medvetenhet kring språkets betydelse för barn/elevens utveckling och lärande. De har också bidragit till en ökad medvetenhet om vikten av att följa upp och analysera resultaten av kartläggningsmaterialet och bedömningsstödet för att förändra undervisningen utifrån elevernas behov.

Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till yrkesprogram ökar

● Uppnås

En utmaning under året har varit att årets nior startade läsåret med en behörighetsnivå 5 procentenheter lägre än föregående års nior. Ett intensivt arbete har genomförts på alla skolor för att nå det förväntade resultatet. Ett stort arbete har systematiskt genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd. Extra fokus har lagts på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Tack vare detta arbete av elever, personal och rektorer ökade andelen behöriga elever till 82,7% (79,1% för 2020) vid läsårets slut. Behörigheten ligger fortfarande något under riksgenomsnitt men ökade för fjärde året i rad. De riktade insatserna till elever ses som effektiva och kommer att fortsätta att utvecklas under innevarande läsår.

Efter lovskolan ökade andelen behöriga elever till 83,8% (79,6% för 2020).

Andelen elever i årskurs 7–9 med mer än 25 % frånvaro minskar

● Uppnås

Coronapandemin gör att frånvaroarbetet har varit extra utmanande. Andelen elever med mer än 25 % frånvaro är lägre vid senaste mätningen jämfört med 2020, men är på en högre nivå än innan pandemin. Genomsnittet för året är något lägre än förra året.

Närvaroarbetet fortsatte under året utifrån att alla elever ska bli "Sedda och Saknade". Alla 7-9-skolor deltar i Fyrbodals satsning på Fullföljda studier med processtöd från Hälsokällan under 5 terminer. Vi ser på de elever vi följer inom Fullföljda studier ett samband mellan ökad frånvaro och försämrade studieresultat. En insats som gett ett positivt resultat för flera elever är undervisning i ett mindre sammanhang.

Andelen barn och elever som upplever delaktighet i undervisningen och tar ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor ökar

◆ Uppnås delvis

Arbetet i förskolan med att omstrukturera formen samt innehållet i undervisningen genom att organisera för mindre team och barngrupper upplevs ha ökat delaktigheten. En förskoleadministratör arbetar med att säkerställa att inköp av lekmaterial är kvalitetssäkrat ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Upphandlingsavdelningen leder arbetet.

Miljö- och hållbarhetsperspektivet genomsyrar undervisningen i alla ämnen och ska inte hanteras som en separat del. Skolorna arbetar aktivt med att belysa ekonomiska, sociala och ekologiska perspektiv i de olika arbetsområden som behandlas i olika ämnen eller i ämnesövergripande arbeten. Alla förskolor och skolor uppmärksammar hållbarhetsveckan under hösten, vilken

syftar till att fler ska ta ansvar i miljö- och hållbarhetsfrågor.

Barn och elevers delaktighet är fortsatt ett område som barn- och utbildningsförvaltningen arbetar för att stärka.

Vårdnadshavare upplever att kommunikationsplattformen skapar förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga i sitt barns utbildning

● Uppnås

Barn- och utbildningsförvaltningen har under året arbetat med att implementera den nya kommunikationsplattformen. Arbetet har under året bestått av att säkerställa att alla vårdnadshavare har tillgång till plattformen på rätt sätt genom att hantera supportfrågor kopplade till denna. Man har även genomfört fortsatt utbildning för pedagoger och administratörer så att de ska känna sig trygga i att navigera och använda plattformen i syfte att bidra till att skapa förutsättningar för vårdnadshavare att vara delaktiga. Barn- och utbildningsförvaltningen gick under våren ut med en enkät som visar på ett mycket positivt resultat gällande vårdnadshavarnas tillgång till funktionerna i systemet för att de ska ha förutsättningar att vara delaktiga i sitt barns utbildning.

Fler medarbetare upplever hållbart, kommunikativt och modigt ledarskap

● Uppnås

Resultatet av 2021 års medarbetarundersökning visar på en förbättring gällande personalens upplevelse av ledarskapet sett över hela barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningens resultat för ledarskap ligger i linje med det totala för Vänersborgs kommun.

Resultatet av årets medarbetarundersökning visar generellt på ett positivt resultat för rektorsgruppen gällande ledarskap. I både förskolan och grundskolan F-9 visar medarbetarundersökningen att medarbetarna är motiverade och upplever att arbetet är meningsfullt. De upplever att den närmaste chefen visar förtroende och ger förutsättningar för dem att ta ansvar i sitt arbete. Medarbetarna upplever att de är insatta i arbetsplatsens mål och att målen följs upp och utvärderas på ett bra sätt. De uttrycker också att de vet vad som förväntas av dem i arbetet.

Både verksamhetscheferna och rektorerna lyfter uppdragsdialoger som en framgångsfaktor då de ser att det är gynnsamt med samtal som har olika fokus. Uppdragsdialogen och medarbetarsamtalet har olika innehåll och kompletterar varandra. Rektorernas upplevelse är att uppdragsdialogen bidragit till mer kvalitativa dialoger mellan chef och medarbetare om kärnuppdraget och undervisningen. I grundskolan F-9 har man identifierat feedback till personalen som ett område som behöver utvecklas ytterligare, vilket bland annat prioriterades i en kompetensutvecklingsinsats i september.

Nyckeltal/jämförelsetal

Antal placeringar, genomsnitt per år	Bokslut 2020	Budget 2021*	Bokslut 2021	Utv. 20/21
Förskola, pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 1-5 år	2 147	2 160	2 113	-34
Varav andel i externa alternativ %	14	15	13	-1
Nyttjandegrad %***	91	93	92	1
Fritidshem, pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 6-13 år	1 788	1 795	1 727	-61
Varav andel i externa alternativ %	16	15	15	-1
Nyttjandegrad %	52	52	49	-3
Grundskola F-9**				
Totalt antal elever	4 911	4 959	4 903	-8
varav andel i externa alternativ %	12	11	12	0
Varav Grundsärskola	55	60	64	9

* Budgeterat antal barn- och elevplaceringar baserades på framtagna befolkningsprognoser från kommunstyrelseförvaltningen samt ett prognostiserat genomsnitt för 2021. I MRP 2021 angavs behov av 2 184 förskoleplaceringar, 1 871 fritidshemsplaceringar samt 4 972 elevplaceringar.) Utveckling 20/21 anges i antal placeringar för barn och elever, utom varav andel i externa alternativ samt nyttjandegrad som anges i procentenheter. Nyttjandegraden baseras på invånarantal från KIR (Kommunens invånarregister) samt inskrivna i förskola och fritidshem som är asylsökande.

** Grundskola F-9 omfattar förskoleklass, grundskola samt grundsärskola.

***Beräkningsgrund har justerats för 2021, och för jämförelsens skull har även siffran för 2020 justerats (nyttjandegrad i bokslut 2020 angavs till 93%).

Placeringar externa alternativ 2021, genomsnitt:

• 1-5 år: 196 barn i fristående förskola samt 91 barn i enskild pedagogisk omsorg.

• 6-13 år: 187 elever i fristående fritidshem samt 73 elever i enskild pedagogisk omsorg.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	97,6	104,0	102,9
Övriga Intäkter	38,4	36,5	37,3
S:a Intäkter	136,0	140,5	140,2
Personal	621,8	613,0	602,9
Omkostnader	368,0	352,3	336,6
Avskrivningar och internränta	3,6	2,9	2,6
S:a Kostnad	993,5	968,2	942,2
Nettokostnad	857,5	827,7	801,9
Nettobudget	864,0	828,7	786,5
Resultat	6,5	1,0	-15,5

Årets resultat uppgår till 6,5 mnkr, vilket innebär en avvikelse mot budget med 0,8 %.

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat aktivt och målmedvetet med verksamhets- och ekonomistyrning, vilket syns i både måluppfyllelse och resultaträkning. Årets resultat om 6,5 mnkr motsvarar överskottet för färre barn och elever mot lagd budget. Tillfälliga statsbidrag har gett högre intäkter än budgeterat. Flera kommunala enheterna har haft underskott. Semesterlöneskulden ökade mer än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden har under 2021 fått tre tilläggsanslag:

- 3,0 mnkr avseende insatser för barn i behov av särskilt stöd
- 2,6 mnkr för ökade måltidskostnader
- 3,6 mnkr för skolmiljarden

Prognosen för barn- och utbildningsnämnden har varit budget i balans i både delårsrapport april och delårsrapport augusti. Barn- och utbildningsnämndens prognos justerades i oktobers månadsuppföljning till 10,9 mnkr. Avvikelsen mellan prognos och bokslut beror främst på ökade kostnader för de kommunala enheterna under november-december samt semesterlöneskulden som ökade mer än budgeterat.

En jämförelse mot resultatet i bokslut 2020 (1,0 mnkr) visar en ökning motsvarande 5,5 mnkr. Förändringen mellan åren beror främst på:

- Överskott gällande färre antal barn och elever än budgeterat. Skillnaden är större för 2021 än 2020.
- Fortsatt fokus på verksamhets- och ekonomistyrning på alla nivåer för de kommunala enheterna. Även om det är en förbättring jämfört med 2020 finns stora utmaningar kvar, främst gällande barn och elevers språkliga och psykosociala behov.

Anslagsbindningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd/adm.	0	4,2	4,2	0,6
Förskola, pedagogisk omsorg 1-5 år	50,7	310,3	259,5	3,4
Grundskola F-9, fritidshem, pedagogisk omsorg 6-13 år Grundsärskola	85,2	679,0	593,7	2,5
Netto	136,0	993,5	857,5	6,5

Barn- och utbildningsnämnden har två anslagsbindningsnivåer; nämnd och nämndadministration och förskola pedagogisk omsorg 1-5 år, grundskola förskoleklass till årskurs 9, fritidshem, pedagogisk omsorg 6-13 år samt grundsärskola.

Ekonomisk analys

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett överskott på 6,5 mnkr som motsvarar en avvikelse med 0,8 % av helårsbudget.

Nämnd/nämndsadministration

Nämnd och nämndsadministration uppvisar ett överskott på 0,6 mnkr. Överskottet består av ej förbrukad budget för oförutsedda kostnader samt lägre kostnader för arvoden än budgeterat.

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

Verksamheterna uppvisar ett överskott på 3,4 mnkr. Detta avser bland annat färre barn i både kommunala och externa verksamheter jämfört med lagd budget samt sjuklönekompensation för coronapandemin, 2,7 mnkr. Del av statsbidraget för mindre barngrupper 2021 kommer att återbetalas till staten då det inte kunnat nyttjas fullt ut på grund av förändrade förutsättningar och sena beslut från staten för bidraget både under 2021 och 2022. Från och med 2022 avslutas bidragen för mindre barngrupper och kvalitetssäkrande åtgärder och blir ett nytt sammanslaget bidrag. Bidragsramen för Vänersborgs kommun 2022 är betydligt lägre än tidigare tilldelade bidrag till förskolan, från 18 mnkr för 2021 till 7 mnkr för 2022.

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år

Verksamheterna uppvisar ett överskott på 2,5 mnkr. Det beror bland annat på färre elever i både grundskola och fritidshem än lagd budget. Antalet elever i grundsärskolan har varit högre än budgeterat. Många av de elever som mottagits i grundsärskolan har multifunktionsvariationer med stora behov av resurser avseende personal och hjälpmedel. Verksamheterna har erhållit sjuklönekompensation för coronapandemin med 3,3 mnkr samt fått tillskott vid två tillfällen under året via skolmiljarden med 3,6 mnkr.

Statsbidragen från Migrationsverket har genererat ökade intäkter mot budget under 2021. Det beror på en ökad inflyttning av barn och elever på Migrationsverkets boende på Restad gård. Dessa elever har behov av språkligt stöd i form av både studiehandledning och modersmålsundervisning.

Under 2021 har enheterna fortsatt arbetet med att anpassa organisationen utifrån tilldelade medel. Flera skolenheter uppvisar trots detta ett negativt ekonomiskt resultat. Det beror främst på att kostnaderna varit högre än budgeterat för elever i behov av särskilt stöd och då framförallt avseende psykosociala och språkliga behov.

Kostnaderna för tilläggsbelopp till externa huvudmän har ökat under 2021, vilket indikerar att andelen elever med stora behov ökar även i dessa verksamheter.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	1 276	1 224	1 264

Antal anställda visar hur många personer som är anställda vid tidpunkten, oavsett sysselsättningsgrad. Antal anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen 2021-11-01 var 1 276 personer. Vid jämförelse av antalet arbetade timmar under perioden januari-november 2021 respektive 2020 framgår att det utförts arbete motsvarande 3 heltidstjänster färre än 2020.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	6,2	6,3	-0,1

Investeringarna avser främst inköp av möbler och övriga inventarier till förskolor och grundskolor samt larmanläggningar. Det har även gjorts inköp gällande arbetsmiljöåtgärder, till exempel ljudabsorbenter och arbetsstolar.

Åtgärder för budgetbalans

Barn- och utbildningsförvaltningen har arbetat aktivt och målmedvetet med verksamhets- och ekonomistyrning, vilket syns i både måluppfyllelse och resultaträkning. Detta är viktigt eftersom det fortsatt är en utmaning för rektorerna att inom tilldelad budget möta barn och elever i behov av särskilt och språkligt stöd, både inom förskola och grundskola.

Ett tilläggsanslag har tillförts barn- och utbildningsnämnden under 2021 från kommunstyrelsen för att täcka ökade måltidskostnader om 2,6 mnkr.

Aterrapportering

Barn- och utbildningsnämnden har 2021-08-25 (§143 KS) erhållit 3,0 mnkr från kommunstyrelsen avseende insatser för barn i behov av särskilt stöd. Dessa medel har under höstterminen 2021 använts på samtliga högstadieskolor för att bidra till att möta fler elever som verksamheten har svårt att möta i klassrumssituation. Vid utvärdering efter höstterminen ser barn- och utbildningsförvaltningen att insatsen bidragit till en ökad närvaro hos berörda elever.

Insatsen syftar till att öka måluppfyllelsen hos eleverna genom att individanpassa lärmiljön och på så sätt bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål "Fler barn och unga uppnår bättre skolresultat och fullföljer sina studier". Det är för tidigt att utvärdera om insatsen bidragit till ökade kunskapsresultat hos berörda elever, men närvaro är en viktig faktor för ökade skolresultat och elevernas möjlighet att fullfölja sina studier. Det vore önskvärt att kunna fortsätta med eller utöka insatsen.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Bo Dahlberg (S)

Vice ordförande: Magnus Ekström (KD)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har ett övergripande ansvar för fastighetsbildning. Verksamheten styrs av ett antal speciallagar, främst plan- och bygglagen samt fastighetsbildningslagen. Enligt dessa lagar ska nämnden verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö, uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning.

Nämnden ansvarar för prövning av dispenser och tillsyn av strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Nämnden ansvarar också för mätning och kartframställning samt utveckling av geodata. Nämnden ansvarar även för kommunens namnsättning av vägar och adressättning

Byggnadsnämndens ärenden bereds av miljö- och byggnadsförvaltningen. Förvaltningen ansvarar dessutom för fysisk strategisk planering (översiktlig fysisk planering) under kommunstyrelsen.

Resultatavstämning

Nedan redovisas byggnadsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Alla detaljplaner ska tillgodose barnperspektivet.

● Uppnås

Barnperspektivet finns med i alla detaljplaner där barn vistas.

Nöjd kund-index (INSIKT) bygglov ska öka till minst 70.

■ Uppnås inte

Det slutliga Nöjd kund-indexet för bygglov 2021 presenteras inte förrän till våren 2022. Senaste uppgifterna från hösten indikerar att nöjd kund-index för bygglov ökar något jämför med året innan, från 65 till 66.

Andelen bostäder i kollektivtrafiknära läge ska öka

● Uppnås

I den fysiska planeringen prioriteras detaljplaner i kollektivtrafiknära lägen, samtidigt som det även planeras för fungerande gång- och cykelvägar.

Genomsnittlig handläggningstid för bygglov (enligt PBL) ska vara mindre än 6 veckor.

● Uppnås

Den genomsnittliga handläggningstiden för bygglov är 5,6 veckor (39 dagar), från komplett ärende till beslut om bygglov.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent

● Uppnås

Resultatet uppnås. Sjukfrånvaron är fortsatt låg som ett resultat av att man till stor del arbetar hemifrån och att man erbjuder och utnyttjar friskvårdstimme.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckling 2020/2021
Bygglov			
Handläggningstid	39 dagar	42 dagar	-3 dagar
Boende			
Färdigställda bostäder*	159 stycken	129 stycken	+30 stycken

*Färdigställda bostäder innebär att bygglov har sökts samt att byggnaden är uppförd och inflyttningsklar. Det gäller både enbostadshus och antal lägenheter i flerbostadshus

Antalet färdigställda bostäder hamnar på 159 och innefattar 40 enbostadshus och 119 lägenheter i flerbostadshus (Vallen1, Misteln 22 samt Fårhagen 1)

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	0,3	0,3	0,4
Övriga intäkter	14,1	12,3	11,0
S:a Intäkter	14,4	12,6	11,4
Personal	22,8	21,6	21,4
Omkostnader	6,4	5,7	6,7
Avskrivningar och internränta	0,6	0,6	0,7
S:a Kostnad	29,8	28,0	28,8
Nettokostnad	15,4	15,4	17,4
Nettobudget	18,0	17,6	16,8
Resultat	2,6	2,2	-0,6

Ekonomisk analys

Byggnadsnämnden som helhet uppvisar vid årets slut ett överskott på 2,6 mnkr mot budget, en avvikelse på 14 procent. Intäkterna visade vid årets slut 2021 ett överskott på 1,5 mnkr över budget. Arbetskraftskostnaderna visade vid årets slut 1,3 mnkr under budget och verksamhetskostnaderna visade 0,2 mnkr över budget.

De höga intäkterna beror främst på höga intäkter på bygglovssidan på grund av fler ärenden än förväntat samt många stora byggnationer som genererar stora intäkter.

De låga arbetskraftskostnaderna beror på vakanser föräldraledigheter, främst under första delen av året.

De ökade kostnaderna beror främst på inköp av IT-utrustning för distansarbete, möbler för att handläggare ska kunna dela kontor när antalet personal ökar samt inköp av konsulttjänster.

Nämndverksamheten följde budget och förvaltningskontoret visade ett underskott mot budget på 0,2 mnkr, på grund av ökade semesterskulder.

KLM hade ett överskott mot budget på 0,2 mnkr, främst med anledning av högre intäkter men även lägre arbetskraftskostnader än budgeterat.

Kart- och geodata landade på ett överskott mot budget på 0,5 mnkr främst på grund av lägre arbetskraftskostnader än budgeterat till följd av föräldraledighet som inte fullt ersatts samt flera i personalen som gått ner i arbetstid.

Plan visade ett underskott på 0,2 mkr mot budget främst på grund av låga intäkter och lägre arbetskraftskostnader än budgeterat. De låga intäkterna beror på planer som inte kunnat påbörjas som planerat och vakanser.

Bygglov visade ett överskott mot budget på 2,3 mnkr, vilket till största delen berodde på högre intäkter än budgeterat till följd av fler ärenden men även låga arbetskraftskostnader på grund av vakanser.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 3,1 mnkr mot budget vid årets slut. Avvikelsen mot prognosen på 0,5 mnkr beror främst på ökad semesterlöneskuld och längre intäkter är prognostiserat på plan och KLM.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda*	40	36	40

* Nyckeltalet avser statusen den 2021-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) och visstidsanställda.

Förvaltningen har haft vakanser och föräldraledigheter främst under första delen av året som inte syns i nyckeltalet ovan.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	0,5	0,5	0,0

Under 2021 har investeringar på 527 tkr gjorts i form av en totalstation (471 tkr) samt möbler (56 tkr).

Åtgärder för budgetbalans

Eftersom att det är ett fortsatt tryck på byggsidan budgeteras det 2022 för högre intäkter än tidigare år. Detta skapar utrymme i budgeten att utöka personalstyrkan för att möta efterfrågan.

Byggnadsnämndens verksamhet kan inte i någon större grad påverka intäktsflödet utan är beroende av vad utomstående aktörer planerar att genomföra.

I bygglovsavgiften, som debiteras vid själva bygglovet, ingår idag både kostnad för hantering av själva bygglovet samt kostnader för de insatser våra byggnadsinspektörer gör under byggfasen, som kan pågå i flera år framåt. Höga intäkter 2021 kommer alltså innebära stora arbetsinsatser framöver som inte kommer att generera några intäkter under 2022.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Benny Augustsson (S)
 Vice ordförande: Henrik Harlitz (M)
 2:e vice ordförande: Mats Andersson (C)
 Kommundirektör: Lena Tegenfeldt

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen biträds av kommundirektören som till sitt förfogande har näringslivsavdelningen, avdelningen för hållbar utveckling, ekonomikontoret, IT-kontoret, kommunikation och kansli och personalkontoret.

Vänerns borg syns!

Vänerns borg är årets konsumentkommun 2021 med motiveringen "En kommun som väljer att satsa på konsumenterna i en tid där andra kommuner gör tvärtom". Att få råd och stöd vad gäller konsumentköp och budget- och skuldrådgivning är inte en självklarhet i alla kommuner. Utnämningen är en bekräftelse på att vi ger högklassig service till kommuninvånarna och att vi värnar utsatta individer som hamnat i ekonomiskt svåra situationer.

Vi är etablerade i KommunSverige vad gäller medborgarinformation via Facebook och kurvan fortsätter uppåt. 2021 intar vi 2:a platsen i kommunligan.

Vår innovationsmiljö Wargön Innovation är utsedd till en av Västra Götalands fyra utvecklingsnoder och flera spännande projekt är under process.

Utveckling

Genom extern medfinansiering har vi möjliggjort utvecklingsinsatser för ökad kvalitet inom områden som till exempel integration/inkludering (Delmos), platsutveckling (Tillväxtverket) och digitalisering/datainsamling (EU-projekt). En ny Bostadsförsörjningsplan är antagen.

Organisation

Kommunstyrelsen har förstärkt näringslivsavdelningen under året genom en flytt av evenemangsverksamheten från kultur- och fritidsnämnden, i syfte att nå bättre synergieffekter.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen invånare som når egen försörjning ska öka.

◆ Uppnås delvis

Arbetslösheten i Vänerns borg har under 2021 gått åt

rätt håll och har minskat jämfört med 2020. Dock ligger Vänerns borg (9 procent) fortsatt över riksgenomsnitt (7,2 procent) och regionsnitt (6,5 procent). Långtidsarbetslösheten ligger kvar på en fortsatt hög nivå i riket såväl som i Vänerns borg. Arbetslösheten bland utrikesfödda ligger på 27 procent som kan jämföras med rikets 17,8 procent och även ungdomsarbetslösheten är högre i Vänerns borg än i riket totalt. Delmos-projektet har resulterat i ett förslag till handlingsplan inom social inkludering och dialog har förts med aktörer inom civilsamhället med fokus på bl.a. arbetsmarknadsinsatser. Förvaltningen har under året tagit emot högskolepraktikanter och feriearbetande högstadiel elever. En rekryteringsmessa genomfördes under hösten, där 15 företag och organisationer medverkade som utställare och ca 300 personer besökte mässan. Mässan var uppskattad av utställare och planeras att utvecklas kommande år. Kommunen har samarbetat med Ung företagsamhet (UF) och Ung Drive. Under året avslutade 152 elever på Vänerns borgs gymnasieskolor sina UF-företag. Det är en ökning jämfört med föregående år.

Barn och elevers upplevda trygghet i skolan ska öka.

◆ Uppnås delvis

Andelen elever i årskurs 5 som är trygga i skolan är fortsatt bland de högsta i landet och andelen har ökat något sedan mätningen 2018. Däremot har den upplevda tryggheten bland elever i årskurs 9 minskat sedan 2018 och ligger under såväl regionens som rikets genomsnitt.

Rådet för hälsa och social hållbarhet har genom folkhälsomedel bidragit till kompetensutveckling i syfte att stärka personalen i arbetet med elevernas utveckling bl. a. med organisatoriskt fokus. Digitala föreläsningar har erbjudits till skolpersonal om sex och samlevnad samt hur man bemöter transsexuella personer. Det har också anordnats digitala föreläsningar för invånarna om barns integritet och hur man pratar med sitt barn i samarbete med Suicid zero med syfte att stärka vuxna i barnens närhet.

Informationsinsatser om cannabis genom Drogsmart har genomförts för elever, skolpersonal och vårdnadshavare.

Förvaltningarna upplever en ökad samordning och styrning i arbetet med barnperspektivet/barnkonventionen.

● Uppnås

Vägledning för barnrättsarbetet i kommunen, samt uppdragsdirektiv för barnrättsteamet, har upprättats och arbetet med implementering har påbörjats. Syftet

med vägledningen är att skapa förutsättningar för att bedriva ett strategiskt och långsiktigt barnrättsarbete samt att underlätta för kommunens förvaltningar i arbete med handlingsplaner för att stärka barnets rättigheter.

En Teamsgrupp har skapats och utbildningar för barnrättsteamet inför 2022 har erbjudits. En informations-sida finns på intranätet, där barnrättsteamet ansvarar för innehåll och uppdateringar. Med de insatser som gjorts under året har samordningen och styrningen i arbetet ökat.

Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och service från kommunen.

● Uppnås

Företagarnas sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat har förbättrats sedan förra året och högre poäng har givits kommunen avseende service och bemötande.

Under året har förvaltningen arbetat fokuserat med Svenskt Näringslivs mätområden, och haft fokusområden brottslighet mot företag, upphandling, skola-näringsliv och service och bemötande.

Inom projektet Hållbar platsutveckling samt varumärkesarbetet har många möten hållits med företagare. Efter att restriktionerna släpptes efter sommaren 2021 kunde företagsbesöken återupptas, och totalt 9 av de 15 inplanerade besöken genomfördes under hösten. Konsumentverksamheten deltog vid frukostforum och informerade kring bedrägerier och skuldsanering. Resultatet blev fler kontakter från företagare kring bedrägerier liksom förfrågningar kring lagstiftning om skuldsanering av företag.

Nöjd kund-index (INSIKT) ska öka.

● Uppnås

Företagen i Vänersborg är nöjda med kommunens service och ökar för tredje året i rad. Vänersborgs kommun har ökat nöjd kund index (NKI) från 71 (2018), 73 (2019) till 74 (2020) och hamnar på plats 90 bland Sveriges kommuner. Mätningen för 2021 publiceras under 2022.

Förvaltningen ser en viss avmattning i svar från vissa områden under 2021, varför åtgärder planeras inför 2022.

Möjligheterna att dela upp kontrakt undersöks vid varje upphandling. Under hösten har ett förvaltningsövergripande arbete för service och bemötande, både internt och externt fokus, påbörjats.

Fler företag etablerar sig i kommunen.

● Uppnås

Totalt startade 244 nya företag under perioden januari till december 2021, vilket är fler än föregående år. Alla branscher har haft en positiv utveckling de senaste sex månaderna, dock från olika nivåer.

Arbetet med en etableringsstrategi har påbörjats. Arbetet är kopplat till projektet Hållbar platsutveckling. En

ny varumärkesplattform har arbetats fram under 2021. Det är en del i ledet att marknadsföra Vänersborg som en plats och kommun att besöka, bo och verka inom.

Återanvändning av kommunala möbler ökar.

● Uppnås

Arbetsmarknadsenheten har uppdraget att återställa begagnade möbler till nyskick för att sedan sälja tillbaka till kommunens verksamheter. Införsel av möbler har varit stor. Totalt såldes 340 återbrukade objekt internt för sammanlagt 160 tkr. På grund av pandemin har verksamheten fått ställa om under våren men kom igång igen under hösten. Förslag till Anvisningar för intern möbelhanteringar är framtagen.

Kommunanställdas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

● Uppnås

Miljöforum är genomfört med ett 70-tal fysiska besök och 30 digitala. Arrangemanget blev inspelat och kan ses i efterhand. Ca 30 svarade på utvärderingen. Samtliga upplever att de fått ny information, samtliga är också intresserade av återkommande miljöforum. Evenemanget fick mycket positiv återkoppling och ett antal förbättringsförslag gavs, mest kopplat till inbjudan och för att locka fler besökare.

Arbetet med att driva och genomföra klimatlöften har varit aktivt under hela 2021. Sju av nio klimatlöften bedöms ha genomförts under 2021. Personalförmåner som främjar hälsa och miljö marknadsförs nu löpande från personalklubbens nya förmånsportal.

Invånarnas medvetenhet kring miljöfrågor ska öka.

● Uppnås

Informationsinsatser är genomförda bland annat under Cykelns dag i juni.

Hållbarhetsveckan genomfördes tillsammans med civilsamhället och näringslivet. Programmet innehöll totalt över 100 unika programpunkter/aktiviteter. Varierande besöksantal men överlag stor uppslutning besökare under veckan. Under hållbarhetsveckan genomfördes också en klimatsmart kväll för invånare tillsammans med kommunens energi- och klimatrådgivare. Utvärderingen visar att över 80 procent fått med sig användbara tips, och att klimatsmarta kvällen givit ny kunskap.

Styrning och samordning av det kommunövergripande digitaliseringsarbetet ska öka.

● Uppnås

Under 2021 har ett IT- och Digitaliseringsråd skapats, för att bättre kunna fånga digitaliseringsbehoven i verksamheterna och sprida kunskapen mellan förvaltningarna. Varje förvaltning har en digitaliseringsgrupp med representation från IT-kontoret vilka träffas regelbundet.

Genom deltagande i projektet ICC (Intelligent Cities

Challenge) har det varit möjligt att inhämta nationellt och internationellt framgångsrikt digitaliseringsarbete för överföring och genomförande till våra verksamheter.

Vänersborgs kommun har under året anslutit sig till Dataportal Väst samt inskickad EU-ansökan om medfinansiering inom turism UPREST har beviljats.

Ökad digitalisering av manuella arbetsmoment.

● Uppnås

Flera utvecklingsarbeten pågår för en ökad grad av digitalisering. Ett digitalt stöd för det systematiska arbetsmiljöarbetet är på plats och utbildning har genomförts. En vidareutveckling av den digitala anställningsprocessen pågår. Delprocessen om avslutande av anställning är klar. E-signering har varit föremål för dialog med den fackliga parten. En digital hanteringen av bissysslor har införts. Andelen pappersfakturor har minskat till minimum och ytterligare en förvaltning är introducerad till e-handelssystemet.

Merparten av alla möten har under 2021 genomförts digitalt. Parallellt med detta har utbildningar för digitalhantering i diverse olika system så som ekonomisystem, inköpssystem m.fl. genomförts.

Fler invånare och intressenter har nåtts av kommunens digitala föreläsningar, än när de enbart hållits fysiskt.

Nöjd medborgar-index kring bemötande och tillgänglighet ska öka.

● Uppnås

På grund av att medborgarundersökningen ändrat sin utformning, räknas inte längre index kring bemötande och tillgänglighet. Dock uppvisar resultaten från Vänersborg kring bemötande och besvarande av frågor en hög grad av nöjdhet och en något högre nöjdhetsgrad än rikssnitt.

En medborgardialog har genomförts digitalt på temat *meningsfull fritid*. Underlaget kommer att tas med i det kommande arbetet med program för genomförande av funktionshinderpolitiken. Digitala dialoger kommer troligen användas vid fler tillfällen för att nå "svårnådda" målgrupper. Deltagarna uppskattade möjligheten att diskutera med förtroendevalda.

Kommunen har anslutit sig till SKR:s nätverk, "Medborgardialog i styrning" i syfte att utveckla system där medborgardialogen blir en del i styrningen av organisationen och ska utgöra ett underlag för beslut.

Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda.

◆ Uppnås delvis

Sjukfrånvaron påverkas fortfarande av den pågående coronapandemin. Sjukfrånvaron för kommunen som helhet var 9,8 procent januari till och med november, vilket är 0,7 procentenheter lägre jämfört med motsvarande period föregående år (10,5 procent). Sjukfrånvarotrenden under hösten följer trenden motsvarande tid

föregående år. Det indikerar att årets sjukfrånvaro kan bli något lägre jämfört med föregående år. Jämförelsetal med riket för 2021 presenteras i mars 2022. Sjukfrånvarons samvariation med faktorer såsom hållbart medarbetarengagemang och antal medarbetare per chef har på ett övergripande sätt synliggjorts i den utvecklade personalekonomiska redovisningen. En handlingsplan för minskad sjukfrånvaro finns framtagen sedan föregående år. Fokus under året med handlingsplanen har varit en fördjupad och stärkt kontakt med Försäkringskassan om tidiga kontakter vid långa sjukfall. Därutöver genomförs frekventare uppföljningsamtal inom förvaltningarna vid sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron på kommunstyrelseförvaltningen låg under 2021 (jan-nov) på 3,5 procent, jämfört med 3,3 procent föregående period. Utifrån de restriktioner som gällt kommunorganisationen under året har distansarbete införts.

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

◆ Uppnås delvis

Medarbetarundersökningen 2021 visade att föregående års stora ökning av andelen ambassadörer bland medarbetarna håller i sig även 2021. Andelen ambassadörer var 49 procent 2021 jämfört med 50 procent 2020, vilket kan sättas i relation till ett genomsnitt på 35 procent i ett stort antal organisationer 2020. Kommunstyrelseförvaltningen uppvisar dock lägre resultat i årets personalenkät vad gäller frågan om att rekommendera sin arbetsplats jämfört med föregående undersökning, från 49 till 46 procent.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	5,3	8,3	9,1
Övriga Intäkter	58,8	61,4	59,5
S:a Intäkter	64,1	69,7	68,6
Personal	74,6	74,1	67,4
Omkostnader	372,5	359,3	345,8
Avskrivningar och internränta	2,1	2,0	2,0
S:a Kostnad	449,2	435,4	415,2
Nettokostnad	385,1	365,7	346,6
Nettobudget	408,9	391,7	384,3
Resultat	23,8	26,0	37,7

*För jämförelse mellan åren har kostnader och intäkter justerats för flytt mellan kultur och fritidsnämnden och kommunstyrelsen avseende evenemangsverksamheten.

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Kommunstyrelsen	0	11,1	11,1	9,4
Kommunledning	60,2	162,7	102,5	9,1
Räddnings-tjänst/säkerhet	3,2	41,0	37,8	0,3
Gymnasie-verksamhet	0,2	197,2	197,0	3,2
Vuxenutbildning	0,5	37,2	36,7	1,8
Netto	64,1	449,2	385,1	23,8

Ekonomisk analys

Kommunstyrelsens sammanlagda resultat redovisade ett överskott på 23,8 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på ca 5,8 %. Nettokostnaderna ökade med ca 5,3 % jämfört med 2020, vilket till största del beror på ökade omkostnader. Omkostnader visade ett överskott och avser bl.a. köp av huvudverksamhet, licensavgifter och till viss del kommunstyrelsens förfogandeanslag. I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på 17,8 mnkr. Skillnaden på resultatet mot prognosen beror i första hand på att kommunledningskontoret visade ett bättre resultat mot prognos, vilket kan förklaras genom att flera planerade åtgärder försenats eller skjutits upp mot bakgrund av rådande Coronapandemi.

Kommunstyrelsen, politisk verksamhet

Kommunstyrelsen redovisade sammanlagt ett överskott på 9,4 mnkr. Av överskottet stod kommunstyrelsens förfogandeanslag för 6,8 mnkr, Hyror och övriga omkostnader stod också för en stor del av överskottet. Vidare visade lönebidrag till föreningar ett överskott på 0,6 mnkr.

Kommunledning

Anslagsbindningsnivån visade sammanlagt ett överskott på 9,1 mnkr. Ekonomikontoret visade ett överskott på 0,6 mnkr. Överskottet beror till viss del på försenat införande av budget- och prognosmodul till ekonomisystemet. Därtill visade personalkostnader ett överskott.

Budgettillskott till Vattenpalatset och Flygplatsbolaget var sammanlagt 0,1 mnkr lägre än budgeterat.

IT-kontoret resultat visade en positiv budgetavvikelse på 4,7 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader än budgeterat för bl.a. hyror, licenser, vakanser samt att de 6 projekt som var planerade under 2021 drabbades av förseningar i samband med Coronapandemin. Detta gjorde att arbete med konsultstöd inte kunde genomföras i den takt som var tänkt. De försenade projekten behöver hanteras under 2022.

Kommunikation och Kansli redovisade en negativ budgetavvikelse på -2,2 mnkr. Underskottet beror till stor

del på kostnader för e-arkiv och avskrivningar för ärendehanteringssystemet, men också på högre personal- och omkostnader än budgeterat.

Personalkontorets verksamheter visade en positiv budgetavvikelse på 3,9 mnkr. Personalkostnader visade ett överskott på grund av vakanser och ledigheter. Centrala medel för utbildnings- och utvecklingsfrågor visade ett överskott, till följd av minskade kostnader för utveckling och utbildning under Coronapandemin. Kostnader för företagshälsovård och anpassningsåtgärder visade ett överskott mot budget likaså avskrivningskostnader.

Kommundirektören med underliggande avdelningar näringsliv och hållbar utveckling visade tillsammans ett överskott på 2,0 mnkr. Överskottet beror bl.a. på mindre omkostnader för internationella projekt till följd av pandemin vilket inneburit att flera projekt har pausats och resor har ersatts av digitala möten. Övrigt överskott består bl.a. av minskade personalkostnader för vakanser och tjänstledighet, statliga bidrag avseende sjukersättning till följd av pandemin och utredningsuppdrag som senarelagts.

Gymnasiet/Komvux

Gymnasieverksamheten visade ett överskott på 3,2 mnkr och är kopplat till en lägre andel av antalet gymnasieelever i förbundet än budgeterat. Vuxenutbildningen visar ett överskott på 1,8 mnkr och beror på lägre volymer i vuxenutbildningen jämfört med budget.

Räddnings- & Säkerhetsverksamhet

Anslagsbindningsnivån visade sammanlagt ett överskott på 0,3 mnkr mot budget. Kostnader för försäkringar var 0,3 mnkr lägre än budgeterat. Räddningstjänsten ingår i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) där kommunens kostnader för räddningstjänst består av förbundsbidrag och pensionskostnader. Verksamheten redovisade ett överskott på 0,8 mnkr, beroende på lägre kostnader än budgeterat. Kommunens egen verksamhet för säkerhet visade ett underskott på 0,8 mnkr mot budget, vilket beror på personalkostnader däri till största del kostnader för tjänsteman i beredskap.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	117	119	112

I antalet anställda ovan år inkluderas 2 tjänster som tidigare låg på kultur- och fritidsförvaltningen. Inräknat är också överförmyndaravdelningen som organisatoriskt tillhör kommunstyrelseförvaltningen och ingår i personalredovisningen, men där rapportering görs till egen nämnd.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	2,7	0,8	1,9

Av årets investeringsplan på 2,7 mnkr användes totalt 0,8 mnkr. Anslaget för IT-kontorets investeringar på 1,3 mnkr har förbrukats med knappt 0,7 mnkr. Av hemsidans anslag om 0,5 mnkr användes 0,1 mnkr till digitala verktyg och anslaget på 0,6 mnkr för inventarier förbrukades med mindre än 0,1 mnkr. Planerade investeringsmedel för e-arkiv på 0,3 mnkr användes inte då kostnaderna för projektet istället bedömdes utgöra driftkostnader.

Åtgärder för budgetbalans

Ett kontinuerligt arbete med effektiviseringar och prioriteringar på tjänstemannanivå sker inom angiven budgetram.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Hans Norén (S)

Vice ordförande: Kristina Edvinsson (M)

Förvaltningschef: Anna Svensson

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamheter framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och omfattar barn- och ungdomskultur, idrotts- och fritidsanläggningar, folkbibliotek, fornvård, föreningsbidrag, fritidsgårdsverksamhet, konsthall, musikakademi, musik- och kulturskola samt öppna offentliga arrangemang.

Nämnden har också huvudmannaskap för Vänersborgs museum. Kultur- och fritidsnämndens verksamheter är öppna och frivilliga och syftar till att skapa en meningsfull fritid för alla.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Andelen deltagare från underrepresenterade grupper ska öka.

● Uppnås

Nämndens verksamheter har olika utmaningar avseende underrepresenterade grupper. Fritidsgårdarna har låg andel flickor i verksamheten, musik- och kulturskolan har låg andel utrikesfödda barn och unga som exempel. Verksamheterna arbetar således med olika aktiviteter för att nå det förväntade resultatet. Förvaltningen fick externa medel för avgiftsfria lovaktiviteter för åldrarna 6–15 år, vilka genomförts i samverkan med föreningslivet och nått ut till barn och unga som normalt inte tar del av de ordinarie verksamheterna. Förvaltningen har också haft många kultursommarjobbare (ungdomar) som arbetat med sommarorkester, sommardansare, sommar-teater och ambulerande cykelbibliotek. Fritidsledarna har arrangerat en rad aktiviteter med riktad marknadsföring till flickor, exempelvis dagläger, tjejfotboll, kollo, fiskeskola och kanothajk. Under höstlovet arrangerades VBG Dance Festival för åttonde året i rad där man kan se ett ökat besöksantal och mer engagemang från unga volontärer.

Ökad geografisk spridning av utbudet.

● Uppnås

Genom digital visning av utställningar och konserter har den geografiska spridningen av förvaltningens verksamhet ökat. Under året testade Timjan att erbjuda Take away pysselpåsar. En möjlighet för ungdomar att pyssla och skapa hemma och en lösning och idé under pandemin när unga tvingades vara hemma mycket, men också ett sätt för att arbeta med geografisk spridning. Det fanns ett stort intresse och snabb åtgång. Under sommaren hade förvaltningen också bland annat mobil fritidsgård i Vargön och aktiviteter på Sanden, delvis via externt finansierade sommarlovsaktiviteter. Under hösten har huvudbiblioteket haft

stängt för ombyggnation men samtidigt har filialerna utökat sina öppettider. Det pågående arbetet med att utveckla samarbetet med de övriga folkbiblioteken i Fyrstad kommer att ge en påtaglig utökning av bibliotekskatalogen. Under Kulturveckan 2021 genomfördes 141 programpunkter under 16 dagar på olika platser i Vänersborgs kommun, till exempel teckningsworkshop i Väne Ryr, barnteater i Gestad, föredrag i Åttersrud och hantverk på Restad gård. Under hösten förlades också ett barnkulturarrangemang på Nuntorp i samband med kommunens Hållbarhetsvecka. Förvaltningen har inrättat bildämnet på musik- och kulturskolan. Kurserna blev snabbt fulla och hålls i Folkets Hus, Vänerparken och i Vänersnäs.

Ökad tillgänglighet till trygga mötesplatser.

● Uppnås

Nämndens verksamheter är alla att betrakta som trygga mötesplatser. Timjan har fått kontakt med ungdomar som bor på SiS-boendet Brättegården. Kontakten har lett till att några ungdomar fått tillgång till musikstudion och med handledning av Timjans personal kunnat skapa egen musik. Timjan har också arbetat med hemmasittande personer, 20-25 år, i samarbete med Ung Resurs kring skapande verksamhet med bildinriktning som medfört stor meningsfullhet för de som medverkar. Diskussioner pågår med samhällsbyggnadsförvaltningen kring bättre belysning på Sportcentrum, hittills har belysning satts upp på Vänersvalen Nord och Syd. Till följd av pandemin har också anläggningarna hållits låsta vilket bidragit till att det blivit mycket lugnare i området. Anläggningarna kommer därför även fortsättningsvis hållas låsta.

Ökad följsamhet kring 1%-regeln för kommunal konst och offentlig gestaltning.

■ Uppnås inte

Riktlinjerna för konst i offentlig miljö har ännu inte antagits av kommunfullmäktige.

Ökade inslag av musik och estetiska lärprocesser i verksamheter riktade till barn och unga.

◆ Uppnås delvis

Sommarlovsaktiviteterna har präglats av estetisk verksamhet genom bland annat sommarkulturskola, sommarorkester, sommardansare och sommar-teater. För att kvalitetssäkra utbudet har en uppdatering av basutbudets undervisning på Danspoolen genomförts, liksom handledarmaterial. Ett seminarium för förvaltningarnas pedagogiska personal kring estetiska lärprocesser har planerats men skjutits upp ett antal gånger under året pga pandemin men kommer genomföras så fort det är möjligt.

Öka antalet kulturaktiviteter på fritidsgårdarna i anslutning till skoldagen.

Uppnås

Under Kulturveckan 2021 och höstlovet visade Timjan delar av fotutställningen på Torpa respektive Lyckans fritidsgård för ordinarie besökare på gårdarna. Timjan bidrog också till Torpa fritidsgårds Halloween-party med en DJ och två live-musikakter. Lyckans fritidsgård har en permanent danslokal som bland annat används regelbundet av musik- och kulturskolans danspedagoger. Musik- och kulturskolan har bedrivit dramaverksamhet på Hjälpande händer.

Andelen miljöklassade varor i nämndens verksamheter ska öka.

Uppnås

Verksamheterna köper in miljöklassade varor i den mån det finns tillgängligt i ramavtal. Förvaltningen har anordnat en utbildningsdag för all personal kring miljöprogrammet och det förväntade resultatet. Av de inköp som görs via Marknadsplatsen har andelen inköp av miljöklassade varor ökat från 32% till 42% jämfört med föregående år.

Ökad digital service i nämndens verksamheter.

Uppnås

Verksamheterna har tagit ett stort kliv framåt vad gäller att använda digitala verktyg för att nå ut till invånarna och målgrupperna. Digital service är framträdande inom biblioteksverksamheten, konsthallen har digitala utställningar och föreställningar från musik- och kulturskolan streamas. Verksamheterna har genomfört en översyn och gallring av den externa webbplatsen utifrån EU-direktivet om tillgänglighet vilket medfört en klar förbättrad tillgänglighet i vår digitala kommunikation för personer med kognitiv funktionsvariation. Strukturen på sidorna har också förbättrats och tydliggjorts dels utifrån besökarens perspektiv, men även utifrån verksamheternas önskemål. Genom utåtriktat arbete med UngiVbg har synligheten ökat och innehållet förbättrats för målgruppen, vilket resulterat i stärkt besöksstatistik, fler följare på sociala medier och ökat engagemang. Samverkan med målgruppen är även stärkt genom utökad ungdomsredaktion.

Fler medarbetare ska uppleva ett mer hållbart arbetsliv.

Uppnås inte

Vid årets medarbetarundersökning hade förvaltningen ett HME (Hållbart medarbetarengagemang) på 72, vilket är en minskning från föregående år då resultatet låg på 78. Kommunen som helhet hade ett index på 78 vilket är samma nivå som år 2020.

Nyckeltal/jämförelsetal

Nyckeltal/jämförelsetal	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckl. 20/21
Bibliotek			
Antal utlånade media	118 107	141 283	-16 %
Huvudbibliotek antal besökare	51 230	82 807	-38 %
Musik- och kulturskola			
Antal elever i aktivitet	1 488	1 480	1 %
Varav flickor i %	68	69	-1 %
Varav pojkar i %	32	31	1 %
Öppen ungdomsverksamhet*			
Öppet antal kvällar/år	434	512	-15 %
Antal besökare	22 735	23 674	-4 %
Varav flickor i %	36	33	3 %
Varav pojkar i %	64	67	-3 %

*Avser det sammanslagna utfallet för alla tre enheter.

I nyckeltalen är den öppna sommarverksamheten inte medräknad. Inte heller har den digitala verksamheten inkluderats. Minskningen av öppet dagar inom fritidsgårdarna beror på en kombination av hög sjukfrånvaro, schemaförändringar och färre timanställda. Minskningen inom bibliotek beror på stängningen av huvudbiblioteket.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	4,4	4,9	6,4
Övriga Intäkter	14,9	16,0	18,7
S:a Intäkter	19,3	20,9	25,1
Personal	54,5	55,9	57,4
Omkostnader	74,9	74,3	77,5
Avskrivningar och internränta	1,5	1,4	1,5
S:a Kostnad	130,9	131,5	136,4
Nettokostnad	111,6	110,6	111,3
Nettobudget	113,9	108,2	106,0
Resultat	2,3	-2,4	-5,3

*För jämförelse mellan åren har kostnader och intäkter justerats för flytt mellan kultur och fritidsnämnden och kommunstyrelsen avseende evenemangsverksamheten.

För 2021 redovisas en nettokostnad om 111,6 mnkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse på 2,3 mnkr och motsvarar 2 % av nämndens nettobudget. Jämfört med 2020 är det en förbättring med 4,7 mnkr, dock har nämnden i december fått tilläggsanslag om 2,5 mnkr, se nedan. Jämfört med 2020 har nettokostnaden endast ökat med 0,8% samtidigt som intäkterna minskat med över 7%.

Året har präglats av stor osäkerhet på grund av Coronapandemins effekter och stor återhållsamhet har gällt inom alla verksamheter. De ekonomiska effekterna för förvaltningen avser främst förlorade intäkter inom idrotts- och fritidsanläggningar för tränings- och matchtider, cup- och lägerverksamhet samt större evenemang. Under december beslutade kommunfullmäktige, efter begäran från kultur- och fritidsnämnden, om tilläggsanslag om 2,5 mnkr (KF 2021-12-15 § 171, KS 2021/394), för att kompensera för det stora intäktsbortfallet. På grund av återhållsamhet inom samtlig verksamhet redovisas ett överskott vad gäller övriga kost-

nader, vilket kompenserar för de låga intäkterna. Rådande osäkerhet vad gäller förutsättningar för verksamhet och aktiviteter på grund av restriktioner har också påverkat.

Evenemang fördes från och med september över från kultur- och fritidsnämnden till kommunstyrelsen. Verksamheten redovisas i sin helhet under kommunstyrelsen.

Verksamhetsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdiff
Nämnd och adm.	0,7	6,9	6,2	0,4
Kultur och bibliotek	6,1	36,3	30,2	0,2
Fritid	7,8	62,8	55,0	1,0
Musik	4,7	24,8	20,1	0,7
Netto	19,3	130,9	111,6	2,3

Följande verksamheter återfinns under respektive verksamhetsområde:

- Kultur- och fritidsnämnd och administration
- Kultur och bibliotek omfattar även konsthall, barnkultur, timjan (ung kultur) och danspoolen.
- Fritid omfattar fornvård, idrotts- och fritidsanläggningar, Halleviadet samt fritidsgårdverksamhet.
- Musik omfattar musik- och kulturskola och musikakademi.

Ekonomisk analys

Nämnd och administration

Nämnd och administration redovisar en positiv budgetavvikelse. Nämnden har under året haft heldags-sammanträden och dialogtillfällen, vilket innebär en ökad kostnad för arvoden, dock kompenseras detta av lägre övriga kostnader. Inom administration överstiger intäkter budget vilket främst beror på försäljning av projektledartjänst. Verksamheten har under året haft låga övriga kostnader på grund av återhållsamhet, vilket ger ett överskott.

Kultur och bibliotek

Kultur och bibliotek redovisar en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på låga kostnader under året. Viss verksamhet har inte kunnat genomföras fullt ut på grund av restriktioner samtidigt som stor återhållsamhet gällt. Budget för föreningsbidrag redovisar ett överskott då föreningar på grund av rådande omständigheter inte heller kunnat genomföra aktiviteter i samma omfattning som normalt, detta minskar möjligheten att söka bidrag. Under augusti påbörjades renovering av huvudbiblioteket vilket medfört ökade kostnader för flytt av verksamheten med mera, dessa kompenseras dock av lägre hyreskostnader under renoveringstiden.

Fritid

Idrotts- och fritidsanläggningar och fritidsgårdsverksamhet redovisar en positiv budgetavvikelse. Inom anläggningar har man under året haft mycket låga intäk-

ter för tränings- och matchtider, cup- och lägerverksamhet samt större evenemang. Verksamheten redovisar överskott vad gäller hyreskostnader på anläggningar där investeringar skett men där hyreshöjning ännu ej fått helårseffekt. Övriga kostnader ligger i nivå med budget och totalt redovisas ett positivt resultat. Under december fick verksamheten ett tilläggsanslag på 2,5 mnkr för förlorade intäkter på grund av Coronapandemin enligt beslut i KF. Underskott för intäkter exklusive detta tilläggsanslag, uppgår, till -2,9 mnkr, varav 56% avser Arena Vänersborg. Rådande restriktioner lättades något under hösten vilket gav en ökning av antalet bokningar av tränings- och matchtider, dock kommer återhämtningen vad gäller större evenemang att ta längre tid.

Inom fritidsgårdsverksamheten redovisas en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på låga personalkostnader. Personalgruppen har utökats dock har man haft stor sjukfrånvaro under årets sista månader vilket ger lägre kostnader.

Musik

Musik redovisar en positiv budgetavvikelse. Musik- och kulturskolan har under året bedrivit verksamhet i stort sett som vanligt, dock med vissa undantag, och redovisar en positiv budgetavvikelse vilket beror på något lägre personalkostnader på grund av sjukskrivning samt återhållsamhet med övriga kostnader. Musikakademien har under året haft låga kostnader då stor del av verksamheten har förts över till föreningen Nationellt centrum för musiktalanger (NCM).

Åtgärder

Från och med mars har återhållsamhet och försiktighet gällt vid inköp inom samtliga verksamheter för att om möjligt kompensera för låga intäkter inom idrottsanläggningar på grund av Coronapandemin. Åtgärderna har inte omfattat kostnader som är relaterade till arbetsmiljö eller säkerhet.

Personal	2021	2020	2019
Antal månadsavlönade	103	111	111

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	3,1	0,8	2,3

Under året har investering skett i staket samt TV-torn och speakerbås vid Vänersvallen Nord. Ishallen och rugbyplanen har utrustats med nya matchklockor och i idrottshuset har en ny innebandysarg införskaffats. På Konsthallen har ytskikt renoverats. I 2021-års budget finns anslag för inventarier till framtidens bibliotek om 2 mnkr. Då renoveringen av huvudbiblioteket har förskjutits i tiden och påbörjades först under augusti månad har detta anslag inte kunnat nyttjas. Nämnden föreslås begära att tilläggsbudget motsvarande detta överskott beviljas i 2022 års budget för inventarieinvesteringar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande Ann-Marie Jonasson (S)

Vice ordförande: Piotr Gabrys (M)

Förvaltningschef: Eddie Sandin

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden styr sin verksamhet genom tillsynsplaner samlade i en verksamhetsplan. Dessutom sker lagstadgad tillsyn enligt livsmedelslagen, miljöbalken, strålskyddslagen, tobakslagen m.fl. Nedanstående redovisning avser år 2021.

Resultatavstämning

Nedan redovisas miljö- och hälsoskyddsnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Nöjd-kund index hos företagare ska uppgå till minst index 75

● Uppnås

Det förväntade resultatet uppfylls då det aggregerade resultatet för miljö- och livsmedelsärenden som inkommit före årsskiftet uppgår till 81,2. Detta är en ökning från 2020 då resultatet uppgick till 78,7.

Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett ska öka

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har inte uppnåtts. Andelen registreringar av nya livsmedelsanläggningar som sker via e-blankett har minskat från 62% under 2020 till 60% 2021. Informationen på hemsidan har förbättrats och e-blanketten har varit hänvisningen i första hand vid kontakt med nya företagare. Det bedöms som att det krävs en övergripande bättre struktur på hemsidan för att förbättra tillgängligheten av e-blanketter och e-tjänster.

Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade markområden ska öka

■ Uppnås inte

Det förväntade resultatet har ej uppnåtts på grund av personalbrist inom området i verksamheten. Prognoserna ser dock mycket goda ut för att arbete med egeninitierad tillsyn av förorenade områden ska kunna utföras under 2022.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

■ Uppnås inte

Inom miljöskyddstillsynen har det förväntade resultatet

inte kunnat uppnås, den förhandsdebiterade tillsynen har utförts till 76%. Det förväntade resultatet har inte kunnat uppnås på grund av personalrotation och föräldraledigheter, samt det har varit en högre grad av inkommande anmälningsärenden än tidigare år vilket gör att den planerade tillsynen blir nedprioriterad. Det finns inte heller utrymme i budget för att ha en tillräcklig bemanning utifrån att effektiviteten blir lägre vid nyintroduktion av nyanställda.

Fler tillståndssökande av enskilda avlopp är nöjda med förvaltningens service

● Uppnås

Det förväntade resultatet bedöms uppfyllt då Nöjd Kund Index inom tillståndsärenden för enskilda avlopp ökat från 67,2 under 2020 till 67,7 för de resultat som inkommit för 2021 före årsskiftet.

Andelen genomförd förhandsdebiterad tillsyn ska öka med mål om att uppnå 100 procent

● Uppnås

Inom livsmedelskontrollen har det förväntade resultatet uppnåtts och den tidigare kontrolltidsskulden är nedarbetad.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska bibehållas låg och uppgå till högst 5 procent

● Uppnås

Resultatet uppnås. Sjukfrånvaron uppgår till 1,4% (källa: Adato).

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	4,4	4,7	4,1
Personal	10,8	10,4	10,2
Omkostnader	3,0	2,3	1,9
Kostnader	13,8	12,7	12,1
Nettokostnad	9,4	8,0	8,0
Nettobudget	9,8	8,1	7,3
Resultat	0,4	0,1	-0,7

Ekonomisk analys

Miljö och hälsoskyddsnämnden uppvisar i 2021 års bokslut ett överskott om cirka 0,4 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på cirka 5 %. Överskottet gentemot budget beror främst på grund av låga arbetskraftskostnader till följd av vakanser och föräldraledigheter.

Personalkostnaderna visade vid årets slut 0,8 mnkr lägre än budgeterat. Överskottet beror främst på vakanser i samband med föräldraledigheter och vid avslut av anställningar som inte hunnit ersättas fullt ut under året.

Vad gäller intäkterna var dessa nästan 0,2 mnkr lägre än budget. Underskottet beror främst på att mycket tid fått läggas på införande av nytt ärendehanteringssystem, arbete med införande av e-arkiv samt vakanser.

Omkostnaderna visade vid 2021 års slut cirka 0,2 mnkr högre än budgeterat. Denna avvikelse från budget beror främst på kostnader för konsulter, medfinansiering i projekt och kostnader kopplade till rekrytering.

Föregående år visade nämnden ett överskott mot budget med 0,1 mnkr.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett budgetöverskott på 0,6 mnkr. Skillnaden mot resultatet beror främst på ökade verksamhetskostnader i form av konsulter, kostnader kopplade till rekrytering samt lägre intäkter än väntat.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	18	19	18

*Nyckeltalet avser statusen den 2021-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) samt visstidsanställda och anger inte antalet heltider i tjänst.

Under året har det varit ovanligt stor andel som varit föräldralediga och i kombination med personalomsättning så har delar av verksamheten varit mycket påverkad av vakanser. I nyckeltalen ovan räknas både föräldralediga samt deras vikarier in vilket gör att personalomsättningen inte avspeglas i nyckeltalet ovan.

Trots pandemin har verksamheten i stort kunnat fortgå enligt plan. Viss tillsyn har blivit omprioriterad då vissa verksamheter inte varit lämpliga att besöka eller så har tillsynen utförts på ett annat sätt än normalt.

Nämnden har även i år haft utökade uppgifter med att utföra trängseltillsyn utifrån tillfälliga lagar och föreskrifter. Nämnden har fått statliga medel för att täcka kostnader som uppstått på grund av trängseltillsyn.

Åtgärder för budgetbalans

Under 2022 kommer personal komma tillbaka från föräldraledigheter. Verksamheten kommer jobba för att få så lite vakanser som möjligt.

Intäktsmässigt är verksamheten i stort behov av att e-arkivprojektet avslutas så att projektet inte tar ytterligare tid från avgiftsfinansierad tillsyn då nämnden inte tilldelats några utökade medel för den tid och utökning som projektet medfört.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Anders Wiklund (MP)

Vice ordförande: Tor Wendel (M)

2:e vice ordförande: Leif Höglund (S)

Förvaltningschef: Andreas Knutsson

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för stora delar av kommunens tekniska verksamhet, såsom drift och anläggning inom park och gata, projektering samt trafikärenden. Vidare handhas fastighetsförvaltning, lokalvård, måltidsproduktion till skola och äldreomsorg samt en del övrig intern service, såsom tryckeri, telefoni, bilpool och vaktmästeri. Balansräkningsenheterna VA- och renhållningsverken ingår också.

Resultatavstämning

Nedan redovisas samhällsbyggnadsnämndens resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Mer tillgänglighetsanpassning i kommunen

● Uppnås

Fler-talet tillgänglighetsanpassande aktiviteter har genomförts under året. Kommunens hemsida har arbetats igenom, underhåll och investeringar görs alltid med krav på tillgänglighet, servicehus byggs på våra badplatser, vandringsleder underhålls och renoveras för ökad tillgänglighet med mera. Centrumlekplatsen i Brålanda tillgänglighetsanpassades vid ombyggnation och anpassning av kostnader erbjuds till barn som har vissa behov.

Fler trygga möjligheter till fritidsaktiviteter utomhus för barn och ungdomar i kommunen.

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis men har kommit mycket långt. Armaturer har bytts ut till LED, en plan för trygghetsröjning i stadsmiljö är påbörjad, flertalet popup-aktiviteter har genomförts som bidrar till lek, rörelse och kreativitet bland olika åldrar, cykelcrossbanan på Sjövallen har färdigställts, isbana på Plantagen har satts upp med mera. Anledningen till att målet uppnås delvis beror på att trygghetshöjande insatser, genom att locka olika invånargrupper till Torpa- och sportområdet, är svåra att mäta och arbetet är fortfarande pågående. Samarbete sker med BRÅ, Polisen och andra verksamheter.

Fler barn upplever att vägen till och från skolan är trygg

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Arbetet har

kommit långt men vissa delar återstår såsom fortsatt arbete med Grönplan för Torpaområdet samt förbättrat samarbete med BRÅ. Under året har rutin för felanmälan av gatubelysning förbättrats, belysningsarmaturer har bytts ut till LED och vandalsäkrade armaturer och projekt kring belysning i socioekonomiskt utsatta områden har genomförts. En digital skötselfakta håller på att arbetas fram för att kunna underlätta arbetet med trygghetsröjningar.

Minska avfallet/svinnet i förvaltningens verksamheter och kommunen i stort

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis då delmålet avseende matsvinn ej uppnås. Vidare har diverse aktiviteter genomförts för att minska avfallet och svinnet. Användandet av engångsartiklar har minskat, återbruk av byggmaterial och markföroreningar sker, sprängsten återanvänds, dock inte schaktmassor som går till deponi. Matsvinnet har minskat under hösten, pantrör har monterats på papperskorgar runt om i kommunen för att öka möjligheten antalet fraktioner och därmed stimulera återvinning.

70 % av förvaltningens drivmedel ska vara fossilfritt.

● Uppnås

Av de 232 st fordon som gatuenheten administrerar/ansvarar för när det gäller tunga lastbilar, lätta lastbilar och personbilar så har i dag 74,4% förutsättningar att använda fossilfritt drivmedel. Dessa drivs med el, gas, HVO eller är laddhybrider. HVO-tank är beställd till Kretsloppsparken. Förvaltningen ser även som upphandlande myndighet att transporter vid entreprenad-upphandlingar går att krävställas, men detta har förvaltningen ej arbetat med under året och ser därmed en utvecklingspotential inom detta område.

Öka kostenhetens andel av inköp av livsmedel med minskad klimatpåverkan

● Uppnås

Den mat som serveras inom offentlig sektor utgör en viktig vägvisare för hållbara och hälsosamma matvanor. Genom att öka kunskapen om vilken mat som är bra ur klimatsynpunkt, men också god och hälsosam, rustar vi offentlig måltidsbransch för framtiden. Målet på 1,7 kg CO₂ ekv/kg inköpta livsmedel uppnås.

Öka återbruket av produkter och material

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Ett av delmålen var att öka antalet besökare på kretsloppsparken. Antal besökare har minskat under året med ca 2000. Arbete har genomförts för att hitta sätt att återanvända material inom förvaltningens verksamheter. Förvaltningen använder i första hand "Remöblera" för att återanvända kontorsmaterial och på kostenhetens intranät finns ett "Bytestorg". Eventuellt överflödigt kontorsmaterial som finns i verksamheten annonseras ut på Intranätet. Kommuninvånare har fortsatt erbjudits att hämta överblivet material från gatu enheten verksamhet. Gatuunderhåll återanvänder delvis uppsopat isgrus vid plattläggning.

Fler utvecklade arbetsprocesser

● Uppnås

Många processer har utvecklats under året och olika aktiviteter som effektiviserar och ökar kvaliteten har genomförts. Rutinerna för ekonomisk uppföljning vid månads- samt delårsbokslut har utvecklats. Vidare har ärendebereidning förbättrats för en mer effektiv och rättssäker ärendeprocess. Digitalisering har skett inom flera områden såsom utökad användande av E-blanketter, E-tjänster, datasystem och appar inom förvaltningen.

Resultat i mätningen "Nöjdhet besök vid återvinningscentral" andel (%) ska uppgå i nivå med riksnitt

● Uppnås

Vid 2021 års SCB-undersökning har inte frågan om "Nöjdhet besök vid ävc" återfunnits men istället har följande fråga ställts: "Hur du tycker följande fungerar i din kommun? Utbudet av återvinningscentraler i din kommun, där du kan lämna in". Andelen positiva i kommunen är 84 % jämfört med rikets 78 %, vilket är statistiskt säkerställt.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till 5% eller lägre

■ Uppnås inte

Prognosen för samhällsbyggnadsförvaltningen 2021 förväntas bli 6,4% sjukfrånvaro med lägst sjukfrånvaro inom tekniska och högst inom kostenheten. Höga sjuktal beror framförallt på den rådande pandemin. Insatser har genomförts för att bl.a. förbättra arbetsmiljön inom olika områden.

Andelen anställda på förvaltningen som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete ska öka till 80%

◆ Uppnås delvis

Det förväntade resultatet uppnås delvis. Medarbetarundersökningen visar på att andelen anställda som upplever att de har möjlighet att utvecklas och lära nytt i sitt dagliga arbete uppgår till ca. 79%. Flertalet verksamheter uppnår eller är nära att uppnå 80%. Handledning, fortbildning inom specifika områden men även medarbetarskap har genomförts. Teoretiska och praktiska utbyten har skett både mellan anställda men även med externa parter.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckl. 19/20
Fastigheter förvaldade lokaler*			
Skolor och förskolor, yta kvm	100 884	98 184	+3%
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 594	14 594	-
Kontorsfastigheter, yta kvm	29 941	29 941	-
Fritidsfastigheter, yta kvm	61 678	61 678	-
Fastighetsunderhåll kr/kvm	157	138	+14%
Gator			
Gatuunderhåll kr/km	83 888	73 971	+13%
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 365	1 349	+1%
Städyta kvm per dag	177 000	100 000	+77%
Vatten			
Debiterad kvantitet renvatten, 1000-tal kbm	2379	2 333	+2%
Avfall			
Hushållsavfall, antal ton	7097	7 329	-3%

*Efter bokslutet år 2020 utfördes en genomgång samt uppdatering av ytorna för fastighetsverksamhetens olika kategorier. Siffrorna för 2020 är justerade och rättade utefter detta för att vara jämförbart med år 2021.

Förvaldade ytor för skolor och förskolor har ökat med 2 700 kvm sedan bokslutet 2020. Detta beror på att multiköket Oden har tagits i bruk under året. Fastighetsunderhållet för år 2021 uppgick till 157 kr/kvm vilket innebär en ökning med 14% från föregående år. Gatuunderhållet uppgick till 83 888 kr/kvm för år 2021 och har ökat med 13% från föregående år. Verksamheten för gatuunderhåll har under året fått ökade resurser till eftersatt underhåll vilket förklarar ökningen mellan åren.

För kostverksamheten uppgick antal måltider till 1 365 000 för år 2021. Det är en liten ökning om 1% från år 2020, men det kan observeras att antal måltider till följd av coronapandemin är mycket lägre än normalt både för i år samt föregående år. För serviceverksamheten uppgick städyta per dag till 177 000 kvm. Det är en ökning med hela 77% från föregående år. Verksamheten har från årsskiftet fått utökad uppdrag från barn- och utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen.

Ekonomi

Resultaträkning skattefinansierad verksamhet

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	9,8	10,5	7,3
Övriga intäkter	422,8	365,4	360,6
Summa intäkter	432,6	375,9	367,9
Personal	159,9	146,9	137,5
Omkostnader	239,7	212,9	223,9
Avskrivningar & internränta	93,1	95,9	85,1
Summa kostnad	492,7	455,7	446,5
Nettokostnad	60,1	79,9	78,6
Nettobudget	80,0	77,4	74,2
Resultat	+19,9	-2,5	-4,4

Den skattefinansierade verksamheten redovisade vid årets slut 19,9 mnkr i överskott mot budget. I jämförelse mot tidigare år har resultatet ökat markant. Ökningen återfinns främst bland de övriga intäkterna och beror på de exploateringsintäkter som inkommit under året. Även omkostnaderna har ökat för samhällsbyggnadsnämnden. Ökningen på kostnadssidan beror till stor del på ett medfinansieringsbidrag till Trafikverket på 10,7 mnkr. Även tomtlagerkostnader för exploateringsobjekt på 6,6 mnkr samt utredningskostnader som förts till driften på grund av ej genomförda projekt har ökat årets kostnader mot föregående år med ca 2,0 mnkr.

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd/adm.	-0,5	7,7	7,3	0,3
Gatuenh/teknisk	-78,1	148,7	70,6	-9,4
Fastighetsenhet	-216,5	198,0	-18,5	28,6
Kost/Serviceenh.	-137,6	138,3	0,7	0,5
VA-verksamhet	-71,7	67,6	-4,1	4,1
Renhållning	-35,1	34,8	-0,3	0,3
Netto	-539,5	595,1	55,7	24,3

Ekonomisk analys

Nämnd och administration innefattar nämnd/administrationskostnader samt förvaltningsövergripande kostnader och redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 0,3 mnkr. Överskottet härrörs främst till flera sjukskrivningar som ej ersatts samt att oförutsedda kostnader har varit relativt låga under året.

Gatuenheten/tekniska redovisade ett underskott mot budget med 9,4 mnkr där gatuenhetens del bestod av ett underskott om 10,6 mnkr och tekniskas del ett överskott om 1,1 mnkr. Gatuenheten har under stor del av året haft ett överskott mot budget, främst hänförligt till en förlikning med en fiberleverantör, 2,5 mnkr som in-

kom i början av året. Vid årets slut driftbokfördes medfinansieringsbidrag till Trafikverket för arbete med projektet Holmängen Tunnel, vilket innebar en kostnad på 10,7 mnkr. Vid redovisning av statliga medfinansieringsprojekt finns valmöjligheten att redovisa projektets medfinansieringskostnad i driften istället för att periodisera kostnaden över dess livslängd. I de flesta fall är det fördelaktigt att redovisa medfinansieringsbidraget på driften. Det förklarar underskottet på gatuenheten, som i delårsrapporten per augusti hade prognostiserat ett utfall i balans med budget.

Tekniska avdelningen svarar för projektering och utförande av anläggningsarbeten främst inom gatuenhetens och Va-verkets verksamhetsområden. Överskottet för tekniska avdelningen uppgick för året till 1,1 mnkr. Lägre kostnader för fordon än budgeterat, full beläggning, samt att en av anläggningsarbeterna inte var budgeterad är främst bidragande orsaker till avvikelser. I uppföljning av produktionsverksamheten har det även framkommit att timpriset för anläggningsarbeterna har räknats upp för högt och har därmed setts över och reglerats inför år 2022.

Fastighetsverksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 28,6 mnkr. Överskottet beror på de exploateringsintäkter som har inkommit under året. De ökade intäkterna beror främst på försäljning av tomter vid områdena Östra Mariedal och Holmängen. Årets intäkter för bostads- och industritomter uppgick till ett överskott mot budget om totalt 36,7 mnkr. I delårsrapporten prognostiserades ett överskott mot budget om 35,6 mnkr vilket är 7 mnkr högre än vad utfallet blev vid årets slut. Avvikelsen mot prognosen kan delvis förklaras av att exploateringsintäkterna blev 2,4 mnkr lägre än prognos samt att omkostnaderna fick ett större underskott än prognostiserat. Fastighetsverksamheten redovisade exempelvis underskott på omkostnader för underhåll, -1,2 mnkr, reparationer och fastighetsskötsel, -4,3 mnkr, insatser för att öka tillgänglighet i skogsnära områden, -1,0 mnkr, tomtlagerkostnad för Östra Mariedal, -6,6 mnkr samt utredningskostnader för ej genomförda investeringar -1,4 mnkr. Kostnader för värme och el ökade kraftigt vid årets slut och generade ett underskott om 1,3 mnkr.

Kost och service redovisade ett överskott mot budget, 0,5 mnkr vid årets slut. 0,4 mnkr av överskottet är hänförligt till kostverksamheten. I delårsrapporten per augusti prognostiserade kostenheten ett underskott om 0,8 mnkr beroende på hyror för framtidens kök som inte täcks av kundintäkter. Det rådande läget med pandemin har påverkat kostverksamheten i flera aspekter och det har varit stor osäkerhet kring hur många måltider som skulle komma att behöva regleras vid årets slut. Pandemin har också inneburit ökade intäkter i form av sjuklöneersättning från staten, 0,6 mnkr, samt lägre kostnader för livsmedel än budgeterat. Under hösten arbetade kostenheten med menyerna som åtgärd för att försöka minska det underskott som prognostiserades i delårsrapporten.

Serviceverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,1 mnkr vid årets slut. Överskottet är hänförligt till vaktmästeriet som har haft extra intäkter för utkörning av covid-tester.

Personal

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	344	324	304

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Nämnd/adm	-	-	-
Gatuenhet/teknisk	54,2	18,8	35,4
Fastighetsenhet	363,2	162,5	200,6
Service/kostenhet	3,8	2,8	1,0
VA-verksamhet	261,9	61,6	200,3
Renhållning	5,6	4,4	1,2
Exploatering	64,6	29	35,6
Netto	753,2	279,2	474,0

Utfall investeringar 2021-12-31

Samhällsbyggnadsnämndens investeringar har ett totalt utfall om 279,2 mnkr t.o.m. december, vilket kan jämföras mot helårsprognosen om 321,9 mnkr som lämnades i delårsrapporten per augusti. Årets totala utfall innebär ett överskott mot budget om totalt 474,0 mnkr. Den differens som uppstår mellan budget och utfall är i många fall svår att förutse. Processer med upphandlingar, detaljplan eller bygglov kan överklagas eller fördröjas, miljömässiga hinder kan uppstå, men även förändringar inom verksamheterna kan göra att projekten inte kommer igång enligt plan.

Gatuenheten/tekniska har ett totalt utfall om 18,8 mnkr för årets investeringsprojekt. Några större poster som bidrar till utfallet är cirkulationsplatsen vid Björkholmsgatan, 4,6 mnkr, beläggningsunderhåll, 4,3 mnkr, gatuarbete i samband med va-sanering inklusive toppbeläggning, 1,4 mnkr, samt cirkulationsplatsen vid Nabensberg, 1,4 mnkr.

Gatuenheten/tekniska redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 35,4 mnkr, vilket främst avser projektet Dalbobron som redovisade en avvikelse om 24,9 mnkr. Projektet har varit försenat under en längre tid då upphandlingen överklagades i två instanser. Förvaltningsrätten gav kommunen rätt men Kammarrätten dömde till överklagande parts fördel. Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen nekades och därför har upphandlingen behövt göras om. Ett annat projekt där uppstart har försenats är GC-väg Vänersborg-Frändefors, 3,0 mnkr, beroende på att man inväntar beslut i pågående förrättning hos statliga lantmäteriet. GC-väg Korseberg har också försenats då svar på ansökan om dispens för strandskydd inväntas. Överskottet för projektet motsvarar projektets budget, 1,9 mnkr.

Fastighetsenheten har ett totalt utfall om 162,5 mnkr för helåret och har haft ett antal större pågående projekt under året. Utfall för Öxnereds skola uppgick till totalt 67,6 mnkr, Multikök Oden, 43,1 mnkr och Holmängens skola, 7,6 mnkr.

Fastighetsenheten redovisade ett överskott mot budget vid årets slut som uppgick till 200,6 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Holmängens skola med en avvikelse om 66,3 mnkr. Därefter Mötessal med en avvikelse om 36,6 mnkr, samt Öxnereds skola med en avvikelse om 17,2 mnkr. Holmängens skola försenades inledningsvis på grund av att upphandlingen överklagades, men nu är projektet igång. Mötessal försenades på grund av att upphandlingen fick göras om då endast ett anbud inkom vid första tillfället. Nu är upphandling genomförd och projektet är igång. Avvikelsen för Öxnereds skola beror till stor del att budgeten inte har reviderats mot betalplanen där kostnader för projektet är förskjutna.

Va-verksamheten redovisade ett totalt utfall om 61,6 mnkr vid årets slut. Detta kan jämföras med 2020 års utfall på totalt 31,5 mnkr. Inom Va-verksamheten har de större projekten under året haft totalt utfall enligt följande: Va Vänersnäs, 39,2 mnkr, Va Fridhemsområdet, 5,6 mnkr, Holmängens avloppsreningsverk, 3,2 mnkr, ombyggnation va- och avloppsverk, 2,6 mnkr.

Va-verksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 200,3 mnkr. Avvikelsen från budget för Va-verksamheten är främst hänförligt till tre projekt: Va Vänersnäs 85,6 mnkr, Holmängens avloppsreningsverk, 72,4 mnkr samt Rörvik Vattenverk 29,6 mnkr. Orsaken till försening av Va Vänersnäs är sammantaget att coronapandemin har bidragit till förseningar och markförhandlingar har dragit ut på tiden. Rörvik Vattenverk har tidigare försenats på grund av att upphandling inte har kunnat genomföras. Under hösten 2021 har upphandling genomförts och projektet är nu påbörjat.

Vad avser renhållningsverket uppgick det totala utfallet för 2021 till 4,4 mnkr och avser inköp av renhållningsfordon.

Exploateringsverksamhetens utfall uppgick till totalt 29,0 mnkr år 2021. Inom exploateringsverksamheten avser 13,2 mnkr bostadsområdet Skaven/Öxnered, 8,2 mnkr bostadsområdet Östra Mariedal och 3,2 mnkr Holmängens bostäder etapp 2.

Exploateringsverksamheten redovisade totalt ett överskott om 35,6 mnkr. Avvikelsen består främst av projektet Trestad Center Västra, 20 mnkr, Brättevägen Skaven mot Edsvägen, 13,8 mnkr samt Holmängens Bostäder etapp 2, 5,6 mnkr. Uppstart av Trestad Center Västra försenades då detaljplan för området vann laga kraft först i april 2021, men nu är projektet igång. Brättevägens avvikelse beror på att området har höga naturvärden som kräver omfattande utredningar och

ställningstaganden inför stråkval. Artinventering har utförts under året och stråkvalsanalys har påbörjats. Holmängen Bostäder etapp 2 pågår men har inte hunnit avslutas under året då man har avvaktat med att färdigställa asfalteringen tills att exploateringen är klar.

Arbete med projekten Vargöns- och Vänersborgs hamn är båda försenade. Vargöns Hamn hade en avvikelse om 31,9 mnkr för år 2022. Upphandling för projektet är genomförd men utförande förväntas ske först under år 2022. Vänersborgs hamn har en avvikelse om 5 mnkr för år 2021.

Åtgärder för budgetbalans

Samhällsbyggnadsnämndens resultat har under året påverkats av stora intäktsöverskott. Utifrån årets resultat för behöver inga specifika åtgärder vidtas.

Balansräkningenheten renhållningsverket

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	35,1	32,0	30,4
Verksamhetens kostnader	30,7	28,3	28,2
Avskrivningar	3,7	3,4	2,1
Kostnader	34,4	31,7	30,3
Ränta	0,4	0,4	0,1
Årets resultat	0,3	-0,1	0,0
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	0,3	-0,1	0,0

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	60,6	61,2	41,6
Omsättningstillgångar	2,2	1,8	0,7
Summa tillgångar	62,8	63,0	42,3
Årets resultat	0,3	-0,1	0,0
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	62,5	61,3	40,4
Summa skulder och eget kapital	62,8	63,0	42,3

Renhållningsverket ansvarar för insamling av hushållsavfall samt fungerar som entreprenör när det gäller insamling av återvinningsbart material, dock inte det som läggs i återvinningsstationerna.

Inför 2021 höjdes renhållningstaxan med 6%. Insamlingen av hushållsavfall har minskat med 232 ton under 2021, vilket är i linje med de mål som är skrivna i avfallsplanen. Utfallet för den verksamhet som sköter sophämtningen har ett underskott gentemot budget, orsaken är den avfallsskatt som riksdagen beslutade om 2020, dock så bärs detta upp av intäkterna för sålt material på Kretsloppsparken samt insamling av förpackningar.

Renhållningsverksamheten redovisade ett överskott mot budget om 0,3 mnkr. Överskottet beror främst på höga intäkter som genererats av de stigande världsmarknadspriserna för sålt återvinningsmaterial.

Balansräkningenheten Va-verksamheten

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	71,7	63,8	59,3
Verksamhetens kostnader	48,7	47,3	43,8
Avskrivningar	14,9	14,2	13,5
Kostnader	63,6	61,5	57,3
Ränta	4,0	6,1	6,0
Årets resultat	4,1	-3,8	-4,0
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	4,1	-3,8	-4,0

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	545,8	492,6	514,0
Omsättningstillgångar	8,7	33,1	10,3
Summa tillgångar	554,5	525,7	524,3
Årets resultat	4,1	-3,8	-4,0
Långfristiga skulder	524,2	527,6	524,3
Kortfristiga skulder	26,2	1,9	4,0
Summa skulder och eget kapital	554,5	525,7	524,3

Va-verksamheten har som mål att tillhandahålla vatten med jämn och hög kvalitet enligt Livsmedelsverkets normer samt att uppfylla krav från miljöförvaldande myndigheter.

Inför 2021 höjdes va-taxan med 10% på både fast och rörlig del. Intäkterna från vatten och avloppsförsäljning ökade med 8,0 mnkr jämfört med föregående år.

Va-verksamheten redovisade ett överskott mot budget om 4,1 mnkr. Överskottet härrör sig främst från de ökade intäkterna pga. taxehöjningen samt lägre räntekostnader än beräknat. 1,1 mnkr av överskottet är hänförligt till justerade förbrukningsavgifter. Slamhanteringen som förra året var en stor kostnadspost för avloppsrensningen Holmängen har i år stabiliserats och bortforsling sker enligt ny plan och ryms inom budget. Drifkostnader på ledningsnätet orsakade av akuta vattenläckor har varit fortsatt höga under 2021. Under året inträffade 25 st vattenläckor som åtgärdats.

Va-verksamheten har sedan tidigare ett ackumulerat underskott på 8,1 mnkr. Årets överskott täcker till viss del tidigare års underskott.

Socialnämnden

Ordförande: Dan Nyberg (S)

1:e vice ordförande: Henrik Josten (M)

2:e vice ordförande: Ann-Britth Fröjd (C)

Förvaltningschef: Karin Hallberg

Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i åtta verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt åtta verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och har att förhålla sig till flertalet lagrum, exempelvis socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Hemtjänst (Htj) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg, i den enskildes hem.

Särskilt boende (Säbo) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg i särskilt boende.

Vård-stöd och utredning (VSU) ansvarar bl.a. för förebyggande verksamhet, dagverksamhet, korttidsverksamhet riktad mot äldre, biståndsbedömningar samt hälso- och sjukvård.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) ansvarar bland annat för försörjningsstöd, familjestöd och missbruksstöd.

Personligt stöd och omsorg (PSO) ansvarar för insatser till personer med funktionsnedsättning inom LSS och SoL.

Arbete, sysselsättning och integration (ASI) ansvarar bl.a. för arbetet med människor som har svag ställning på arbetsmarknaden samt med integration.

Administrativa avdelningen vars uppdrag är att stödja förvaltningen utifrån rollerna ekonom, personalspecialist, kansli och alkoholhandläggare.

Kvalitet och utveckling vars uppdrag är att stödja förvaltningen utifrån rollerna systemförvaltare, utvecklingsledare, medicinskt ansvarig sjuksköterska och webbadministratör.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Kommuninvånarens upplevelse av att kunna påverka utförandet av sina biståndsbedömda insatser ska öka

● Uppnås

Resultatet av olika brukarundersökningar samt resultat från de uppföljningar som är gjorda i det systematiska kvalitetsarbetet under 2020 ligger till grund för vilka aktiviteter som har pågått under året för att förbättra resultat där indikatorer visar att vi behöver förbättra oss. När vi bedömer måluppfyllelse ser vi att antal genomförda SIP har ökat 2021 jmf 2020. Biståndsenheten har under 2021 följt upp ca 70 beslut/månad jmf

med 35 beslut/månad under 2020. Verksamheterna arbetar målmedvetet och systematiskt gällande genomförandeplaner och social dokumentation. Kvalitetsteam har etablerats inom särskilt boende där resultatet ger att arbetsinsatserna för varje enskild person blir mer sammansatt och anpassat för de enskilda behoven. Ett digitalt stöd "Digitala samtal" har implementerats inom familjehemsenheten vilket lett till att barnets upplevelse att kunna påverka insatsen ökat. I utredningsarbetet kring barn och unga är målet att möta samtliga barn i samtal utifrån ålder och mognad. På vuxenheten använder man sig av arbete med ASI-grundintervjuer, -uppföljningsintervjuer och UBÅT samt adekvata skattningsverktyg i Journal Digital, som en del i uppföljningen avseende kvalitet samt för att främja brukarinflytande i beviljade insatser. Man gör också utvärderingar av olika typer av insatser mot gruppverksamheter som analyseras kontinuerligt, vilka ger bra resultat.

Inom AME pågår ett arbete för att ta fram form för brukarundersökning. Verksamheten har tagit fram olika digitala stöd för samtal med vuxna, barn och ungdomar som har kontakt med verksamheterna. Olika metoder har använts för att stärka jämställdhetsarbetet i utförande av insatserna, vilket var ett av målen för 2021 att förbättra.

Förvaltningen ska öka/utveckla digitala verktyg och plattformar för en ökad medborgardialog

● Uppnås

Samtliga verksamhetsinriktningar inom förvaltningen har utvecklat digitala möjligheter för att öka dialogen med vår målgrupp. Utbildningsinsatser har genomförts vilket ökat kunskapen kring digitala verktyg hos vår målgrupp och samarbete har skett bl.a. med FUB och biblioteken. Genom projektet "Senior i Vbg" har en ny hemsida startats för alla seniorer i kommunen som lätt kan hämta information om stödformer och aktiviteter i ett hälsofrämjande syfte.

Förvaltningen har under pandemin tvingats utforska alternativa mötesätt och har nu fått en ökad kunskap när digitala möten är lämpliga och där det är lämpligt kommer vi att fortsätta använda tekniken även efter pandemin. Inom IFO sker samarbetsamtal i skyddsåre med fördel digitalt, då man då inte behöver riskera att röja skyddet och var personen befinner sig. Kommunens invånare har möjliggjorts tillgång till en chatt med personal anställda på Kriscentrum för kvinnor och män i Trollhättan där personer ställa frågor inom området våld i nära relation. Bedömningen görs att vi har en måluppfyllelse genom de aktiviteter som

genomförts genom medborgardialog som flertalet brukardialoger.

Minska behovet av biståndsbedömda insatser genom förebyggande åtgärder

◆ Uppnås delvis

Flertalet aktiviteter och processer inom förvaltningen har genomförts under året för att stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Exempel är "Senior i VBG", utbildning i rehabiliterande förhållningssätt, olika metodutvecklande insatser genom utbildning, Letterbox, organisationsförändring inom ASI, språkfabriken. Samtliga aktiviteter syftar till att senarelägga behovet av biståndsbedömda insatser. Ser vi till IFO har totala antalet insatser riktade mot vuxna och barn och unga ökat något från 2020 till 2021 antal insatser per månad 2020 var 273 st. att jämföras med 280 st. för 2021. Detta kan i huvudsak förklaras med ett betydligt högre antal orosanmälningar kring barn och unga, snitt per månad 2020 var 150 st. att jmf med 180 st. för 2021. Även antalet inledda utredningar kring barn och unga har ökat med ca 35 fler inledda utredningar 2021 jämfört med 2020. Flertalet verksamhetsinriktningar bedömer måluppfyllelse och en ej uppfyllt så som helhet bedöms delvis måluppfyllelse då vi behöver analysera resultatet av aktiviteterna mer.

Andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd ska minska

● Uppnås

Under året har ett intensivt arbete skett för att minska antalet hushåll som uppbär försörjningsstöd i de två huvudspåren; självförsörjning via arbete/studier eller självförsörjning via socialförsäkringssystemet. Samverkan mellan AME och IFO har skett kontinuerligt och har intensifierats och strukturerats upp under året. Under 2022 fortsätter det gemensamma arbetet med att förtydliga och utveckla process vid överlämnande av ärenden från försörjningsstöd till arbetsmarknadsnheten som ett led i att kvalitetssäkra arbetet än mer. Restriktioner på grund av pågående pandemi har medfört begränsningar i vilka rustande aktiviteter som varit möjliga att erbjuda inom AME och hos externa arbetsgivare. Dämpningen av pandemin under hösten inbär att ett antal aktiviteter kunde starta upp och genomföras, dock kvarstår svårigheter till att få tillgång till externa placeringar

Projektet "Spåkfabriken mot etablering och arbete" har startat upp och en första grupp med arabisktalande startar den 10 januari, totalt 13 personer. Under året genomfördes fem jobbspår: restaurang, fastighetsskötsel, förberedande jobbspår, sommarvärdar och isbanevärdar. Ett samarbete har inletts med Dalslands folkhögskola som har bedrivit språkundervisning på Resurshuset till vilken AME har möjlighet att anvisa deltagare. Den första terminen är nu avklarad och bägge parter är nöjda med samarbetet.

Under 2021 har sammantaget 41 personer varit inskrivna på KRAMI. 16 inskrivna deltagare har gått ut i egenförsörjning. 6 i anställning utan stöd och 10 i anställning med lönestöd. Av samtliga inskrivna under året var 23 personer från Trollhättan och 16 personer från Vänersborg, 1 person från Lilla Edet och 1 person från Uddevalla.

Målet bedöms uppnått då antalet hushåll minskat. I januari 2021 erhöll 540 hushåll försörjningsstöd medan motsvarande siffra för november var 476. Analys gällande vad som ligger som grund för måluppfyllelse är en kombination av ett gediget metodiskt arbete samt att man ser en nationell minskning av försörjningsstöd

Under 2021 ska externa placeringar av barn och unga utanför hemmet inte öka

◆ Uppnås delvis

De externa placeringarna inom IFO gällande HVB har ökat något jmf med 2020, medan antalet familjehemsplacerade barn har minskat något. I snitt var 73,5 barn och unga familjehemsplacerade per månad under 2020, motsvarande siffra t.o.m. november 2021 ligger på 72,3. I snitt var 5,7 barn och unga placerade i HVB per månad under 2020 och motsvarande siffra t.o.m. november 2021 är 7,45. Värt att notera är dock att under 2019 var snittet drygt 17 barn som var HVB-placerade per månad under året så här kan vi se ett mycket gott resultat av det arbete som gjorts. Grunden i detta arbete är att barn och unga möjliggjorts att kunna få bo kvar hos sina föräldrar och få vara kvar i sitt sammanhang, och att insatser på hemmaplan i familjen ska prövas först om inte behovet av skydd bedöms akut. Analysen ger att det är väldigt små skillnader i totala antalet placerade barn och unga jmf 2021 med 2020. Under hösten har biståndsenheten initierat till en äntare samverkan med skola och IFO, vilket lett fram till att modellen "Steget före" ska implementeras under 2021, samt att fortsatt arbete kommer genomföras med skola och elevhälsa för att se hur vi i närmare samarbete kan förebygga behovet av externa placeringar. Placeringar i form av bostad för barn och ungdom enligt LSS har inte ökat från 2020 till 2021. Målet bedöms delvis uppfyllt.

Andelen resor i välfärdens utövande ska minska

◆ Uppnås delvis

Samtliga verksamhetsinriktningar bedömer måluppfyllelse och analyserna bakom att målet nås är att optimal planering inom hemtjänstens verksamhet är implementerat, att flertalet tjänsteresor minskat utifrån pandemiåren, utifrån utveckling av möjlighet till digitala möten med bibehållen kvalitet, bibehållen möjlighet att stärka professionella relationer även i digitala möten, samt rättssäkerhet. Antal körda mil var **2019: 167 932, 2020: 146 426, 2021: 151 376**. Ser man till tendensen under pandemiåren har förvaltningen sänkt miltalerna och har då måluppfyllelse, men jmf vi 2021 med 2020 har miltalerna ökat och bedöms därför som delvis

måluppfyllelse. Att milittalen varit högre 2021 jmf med 2020 bedöms rimligt då det under stora delar av 2021 varit med möjligt med resande.

Andelen biodrivna fordon ska öka

● Uppnås

Förvaltningen har en samordnare för tjänstebilar och vi följer den framtagna rutin som gäller för kommunens tjänstebilar och anpassar val av bil utifrån miljö, typ av resor samt säkerhet utifrån försvarsberedskap. Förvaltningen har utöver 64 biodrivna fordon även 15 elbilar av totalt 118 fordon. Om måttet istället hade varit andel "miljöbilar" hade andelen istället uppgått till 67 %. Det förväntade resultatet bedöms uppnått för året.

Service och bemötande ska ligga över rikssnittet i nationella undersökningar

● Uppnås

Alla enheter inom förvaltningen har arbetat systematisk med socialförvaltningens medarbetarprinciper på APM, medarbetarsamtal samt som en del av lönekriterierna. Väntetiden från beslut om boende enligt LSS §9:9 ligger på ett snitt av 176 dagar vilket är högre än det nationella snittet. Väntetiden från beslut om särskilt boende SoL ligger på ett snitt av 12 dagar vilket är lägre än det nationella snittet. IFO ligger över rikssnittet inom området i öppna jämförelser och KKIK. Vänersborg har 7 dagars väntetid från ansökan om försörjningsstöd till beslut fattas, att jämföras med rikssnittet på 15 dagar. 77% uppgår att de fått en förbättrad situation sedan de fick kontakt med IFO i Vänersborg där rikssnittet ligger på 75%. Detta gäller även de frågor som berör tillgänglighet där IFO i Vänersborg har högre resultat än rikssnittet på t.ex. på hur lätt det är att få kontakt med socialsekreterare, och hur lätt det är att förstå den informationen som de får av socialsekreteraren. Hemtjänstens senaste brukarundersökning gjordes maj 2020 och resultatet kom oktober 2020. Detta har legat till grund för aktiviteter under 2021 och utifrån de resultaten uppfylls målet. Särskilt boende ligger strax över rikssnitt när det gäller resultatet sammantaget nöjd med äldreboendet. Rikssnitt är 81% för 2020 och Vänersborgs särskilda boenden ligger på 83%. Resultat för 2021 saknas då undersökningen inte genomförs under året utan kommer återupptas under början av 2022 för hemtjänst och säbo. PSO och ASI har generellt ett bra resultat jmf med riket. De undersökningar som genomfördes under hösten kommer analyseras närmare och redovisas socialnämnden under 2022. Förvaltningen som helhet har måluppfyllelse.

Förvaltningens nettokostnadseffektivitet ska öka jämfört med föregående år

● Uppnås

Alla chefer inom socialförvaltningen har haft ett nära samarbete med ekonomer under året gällande uppföljning av ekonomi och budget. Flertalet aktiviteter har pågått för att arbeta för att bedriva en så effektiv verksamhet som möjligt för kommuninvånarnas bästa inom

våra givna ramar. Förvaltningen som helhet redovisar en budget i balans för året. Analysen som görs är att vårt resultat är en kombination av åtgärder och aktiviteter som gett effekt på ekonomin, men också att vi är hjälpta av statsbidrag och vilande budget för ett äldreboende. Utan dessa hade förvaltningen redovisat ett underskott. Statistik gällande vår nettokostnadseffektivitet för 2021 finns ej tillgänglig än, varför det får analyseras närmare när data finns.

Användande av välfärdsteknik och digitalisering inom förvaltningen ska öka under 2021 jmf 2020

● Uppnås

Förvaltningen har under 2021 följt den handlingsplan som tagits fram av förvaltningsledningen gällande området och utifrån det som föresats genomföras för året ser vi att vi har måluppfyllelse som förvaltning. Delar av arbetsprocess kopplat till myndighetsutövning inom IFO och biståndsenheten har digitaliserats. Införande av digitala lås och digitalt planeringssystem för ordinärt boende inkluderat hemtjänst, natt, larm, bemanningsenhet och hemsjukvården har skett. Förvaltningen har slutfört implementering av digitala signeringslistor för hälso- och sjukvårdsinsatser. Planering av e-tillsyn och insatser nattetid har inte genomförts som planerat, men plan finns för prioritering 2022. Förberedelse och implementering av FVM har startat. Digital teknik har köpts in till våra särskilda boenden för att underlätta det dagliga arbetet. Digitala katter har implementerats inom särskilt boende äldre. Analysen gällande detta är att katterna skapar trygghet och lugn samt ett sällskap för dem som bor hos oss. Vi ser en direkt effekt genom denna metod i att behovsmedicinering minskat samt att oro i stunder skingrats. Införande av läkemedelsskåp är förberett för införande 2022. Självständighetsresan pågår inom PSO, i syfte att möjliggöra för brukare att bli mer självständiga. Digitala inköp inom boendestöd och hemtjänst pågår samt digital introduktion ny personal. Vidare ses över gällande automatisering av minst en process, vikarieanskaffning inom bemanningsenheten och inom daglig verksamhet. Utöver detta har det gjorts ett antal förstudier, automatisering av habiliteringsersättningen, uttag av data ur verksamhetssystem, organisering av teknisktöd. Inom IFO har vi infört två ytterligare e-ansökningar kopplat till samarbetssamtal och önskan om att bli familjehem. Målet för 2021 att nå upp till att 70 % av ansökningarna inom försörjningsstöd digitalt är nått. IFO kommer köpa in två nya moduler till verksamhetssystemet Lifecare som möjliggör för både kommuninvånare och myndigheter att göra orosanmälningar och ansökningar via e-tjänst både avseende barn och vuxna som innebär att dessa kommer rakt in i vårt verksamhetssystem, vilket ger en högre rättssäkerhet utifrån mindre hanterande av känsliga personuppgifter utanför vårt verksamhetssystem. Bedömningen görs att förvaltningen ökat metoderna 2021 jmf 2020 varför måluppfyllelse bedöms.

Förvaltningens sjukfrånvaro ska minska till nivå med Sveriges kommuners och regioners rikssnitt

Uppnås delvis

För förvaltningen som helhet uppgår sjukfrånvaron jan-nov till 11,6 % där korttidsfrånvaron uppgår till 4,1 %. Jmf jan-nov. 2020 var totala sjukfrånvaron 12,9 % och korta 4,5 %. Vi ser utifrån detta att sjukfrånvaron 2021 är lägre än 2020. Riksnitt för 2021 finns ej redovisat än men för 2020 var snittet för kommunalt anställda i Vänersborg 10,6 % för 2020, och för kommunalt anställda var snittet i riket 8,1 %. Jmf man 2019 och 2020 har sjukfrånvaron ökat både i riket och i kommunen. När vi jmf oss med kommunerna i Trestadsområdet ligger vi i paritet med de övriga två kommunerna. Förvaltningens analys gällande sjukfrånvaron är att den är starkt påverkad av pandemin där de roller som har möjlighet att arbeta hemma kan göra det med lätta symptom, men det stora flertalet i vår förvaltning kan inte arbeta hemifrån utan korttidsfrånvaro uppstår när alla tar ansvar att vara hemma vid minsta symptom. Vår analys är också att sjukfrånvaron är påverkad av olika former av medicinskt bedömda sjukdomar/tillstånd samt orsaker i medarbetares privatliv. Vi har som förvaltning och kommun en utmaning i att vår sjukfrånvaro är hög och fortsatt arbete behöver pågå för att minska detta och då med eventuellt andra insatser än de vi arbetat med tidigare. Hur det ser ut inom verksamhetsinriktningarna skiljer sig åt där framförallt särskilt boende och hemtjänst har de högst redovisade talen och administrationen de lägsta. Flertalet olika aktiviteter är igång inom förvaltningen i syfte att på sikt minska frånvaron. Utifrån att vi ser att förvaltningens sjukfrånvaro är lägre än 2020 bedöms måluppfyllelse till delvis.

Förväntade resultat AME

Kommunstyrelsen har utformat förväntade resultat för AME och de rapporteras direkt till Kommunstyrelsen.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Utveckl. 20/21
Äldreomsorg			
Äldreboende platser	339	371	-9 %
Korttidsplatser	24	24	+/-0 %
Hemtjänst, utförda timmar	221 052	225 855	-2 %
Antal besök dagverksamhet	6 537	5 987	+9%
Ant. utskrivningsklara personer	1 459	1 484	-2%
Individ och familjeomsorg			
Antal vård dagar, HVB 0-21 år	2 854	2 471	+15 %
Antal vård dagar, Familjehem 0-21 år	27 820	26 867	+4 %
Antal vård dagar, HVB vuxna	382	396	-4 %
Antal bidragshushåll	855	887	-4 %
Försörjningsstöd, mnkr netto	51	50	+2 %
Personligt stöd och omsorg			
Antal boendebeslut enl. LSS	157	157	+/-0 %
Antal boendebeslut enl SoL	37	39	-5 %
Antal boendestödsbeslut SoL	97	104	-7 %
Antal tillgängliga bostäder	196	196	+/-0 %
Köpta externa platser	16	17	-6 %
Personer med pers. assistans	64	63	+2 %

Arbete, sysselsättning och integration

Antal mottagna Flyktingar	22	71	-69 %
Antal mottagna ensamkommande flyktingbarn	1	4	-75 %
Antal anvisade personer	602	710	-15%
Antal beslut dagl. verks LSS	190	170	+12 %

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Statsbidrag	101,8	125,8	110,6
Övr. intäkter	93,3	96,4	103,5
S:a intäkter	195,1	222,2	214,1
Personal	853,0	842,9	857,1
Omkostnader	391,8	382,8	382,6
Avskrivningar & internränta	5,2	5,4	5,0
S:a kostnad	1 250,0	1 231,1	1 244,7
Nettokostnad	1 054,9	1 008,9	1 030,6
Nettobudget	1 059,7	1 013,2	1 000,4
Resultat	4,8	4,3	-30,2

Anslagsbindningsnivå, Mnkr

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd och administration	5,2	43,9	38,7	7,0
Äldreomsorg	100,8	619,8	519,0	11,2
Individ och familjeomsorg	9,0	197,1	188,1	-19,5
Personligt stöd och omsorg	47,4	298,3	250,9	0,4
Arbete, sysselsättning och integration	32,7	90,9	58,2	5,7
Netto	195,1	1 250,0	1 054,9	4,8

Ekonomisk analys

Årets resultat visade överskott med 4,8 mnkr. Detta motsvarar 0,4 % av nettobudgeten. Intäkterna minskade med 12,2 % vilket berodde på minskade statsbidrag kopplade till covid-19 såsom sjuklönersättning och bidrag för merkostnader inom hälso- och sjukvård samt att 2018 års flyktingschablon bokfördes i sin helhet under 2020.

Personalkostnaderna ökade med 1,2 % vilket är en låg ökning med hänsyn tagen till att förvaltningen var 2,8 % fler månadsavlönade 2021 jmf 2020 samt att lönereduktion skett mellan åren.

Omkostnaderna ökade med 2,3 %. Ökningen beror till största delen på att kostnaderna för placeringar inom IFO ökat 2021 jmf 2020. Övriga kostnadslag visar på mindre förändringar 2021 jmf 2020. Även 2021 har det bokförts en extra kostnad på 20,0 mnkr till ABVB för nedskrivningar i olika fastigheter där det bedrivs särskilt boende bl.a. Lunddala som är under ombyggnation. Utan denna nedskrivning hade omkostnaderna varit lägre 2021 jmf 2020.

Nettokostnaderna ökade med 4,6 % och förklaras till största delen av minskade statsbidrag samt att placeringskostnaderna inom IFO ökade.

Nämnd och förvaltningsgemensamt

Anslagsbindningsnivån redovisade överskott på 7,0 mnkr.

Överskott redovisas för förfogandemedel samt blockhyror 4,4 mnkr, färdtjänst 3,0 mnkr, statsbidrag Covid-19 gällande 2020 3,4 mnkr samt personalkostnader 2,2 mnkr. Det har varit vakanser samt pensionsavgångar under året vilket lett till överskott på personalkostnader, även kostnader för rehab understiger budget. Underskott redovisas för IT 3,2 mnkr samt kostnader kopplade till Covid-19 2,8 mnkr.

Äldreomsorg

Anslagsbindningsnivå äldreomsorg redovisade totalt ett överskott på 11,2 mnkr.

Gemensamt Vård och omsorg redovisade överskott på 17,3 mnkr som ett resultat av erhållet statsbidrag avseende äldreomsorgssatsning.

Hemtjänst

Hemtjänsten redovisade ett underskott på 2,8 mnkr.

Underskottet är ett resultat av högre personalkostnader som till största del är kopplat till ökat antal vårdtagare. Ökningen av vårdtagare beror till största del av anpassningar under föregående år kopplat till covid-19 som under året återgått mot en förväntad högre nivå.

Utöver detta har verksamheten börjat satsning på resursspass och borttagande av delade turer som en kvalitetsåtgärd för att bland annat minska sjukfrånvaro och ha möjlighet att täcka egen frånvaro vilket effekterna av kommer att utvärderas under 2022.

Särskilt boende

Särskilda boenden redovisade ett underskott på 7,8 mnkr.

Gemensamt särskilt boende visade ett underskott på 15,2 mnkr. Underskottet är ett resultat av en kostnad på 20,0 mnkr för nedskrivningar i fastigheter där det bedrivs särskilt boende.

Boendena redovisade överskott på 7,3 mnkr. Överskottet baserades till största del på vilande budget, 11,3 mnkr, för boendet Lunddala som stängdes ner under året och är under ombyggnation samt erhållna statsbidrag. Reducering av överskottet är ett resultat av två ofinansierade specialärenden motsvarande ca 9,1 mnkr.

Vård, stöd och utredning

Vård, stöd och utredning redovisade ett överskott på 4,5 mnkr.

Gemensamt Vård, stöd och utredning redovisar ett överskott med 1,0 mnkr. Överskottet grundas i ett överskott på Bemanningen med 1,3 mnkr, men även ett underskott kopplat till personal på Biståndsenheten/Avgiftshandläggare.

Stöd i ordinärt boende redovisade ett överskott på 3,3 mnkr, varav överskott inom Hemsjukvården med 2,0 mnkr. Detta till följd av sjukersättning covid-19 1,3 mnkr och lägre kostnader pga. avslutat tungt vårdärende motsvarade 0,7 mnkr. Biståndsbedömd dagverksamhet med 1,0 mnkr och Kommunrehab med 1,1 mnkr. Det totala överskottet reduceras av ett underskott kopplat till personalkostnader inom Korttidsvården.

Utskrivningsklara visar ett underskott på 0,3 mnkr vilket motsvarar 31 betaldagar.

Förebyggande verksamhet redovisar ett överskott på 0,4 mnkr. Detta pga. pandemin som inte har krävt att personal inte alltid behöver ersättas vid frånvaro.

Individ och familjeomsorg

Avdelningen redovisade underskott på 19,5 mnkr.

Barn och familjestöd redovisade underskott på 10,8 mnkr där största delen av underskottet berodde på placeringar av barn och ungdomar både inom HVB och familjehem. Placeringar inom HVB redovisade underskott på 8,5 mnkr och familjehem underskott på 2,5 mnkr. Antalet vård dygn inom HVB har under året ökat med 383 stycken vilket motsvarar +15,0 %.

Vuxenvården redovisade ett överskott på 6,0 mnkr vilket delvis härrörde sig till HVB-placeringar samt lägre kostnader för personal pga. vakanser och annan frånvaro.

Försörjningsstöd gjorde underskott på 16,9 mnkr. Utbetalat försörjningsstöd redovisade underskott med 17,0 mnkr. Kostnaden för utbetalat försörjningsstöd låg på ungefär samma nivå som föregående år. Antalet hushåll med långvarigt försörjningsstöd (mer än 10 mån) ökade med 7,8 % vilket motsvarar ca 27 hushåll.

Personligt stöd och omsorg

Avdelningen redovisade överskott med 0,4 mnkr.

Underskott redovisades för köpta platser med 11,8 mnkr, vilket är en försämring jmf 2020. Orsaker till platsköp var att boendelösningar för vissa målgrupper saknades i Vänersborg. Arbete pågår med att erbjuda lämpliga boendelösningar inom kommunen.

Personlig assistans redovisade överskott med 3,7 mnkr vilket är i nivå med föregående år. Överskottet

beror på färre beslut än budgeterat samt lägre kostnader för sjukersättning till privata utförare.

Boende LSS redovisade överskott på 1,9 mnkr, en förbättring med 1,0 mnkr jmf 2020. Överskottet förklaras främst av statlig ersättning för sjuklönekostnader men även överskott på personalkostnaderna bidrar. Boende SoL redovisade överskott på 1,1 mnkr vilket är 0,6 mnkr bättre än 2020.

Ledsagning och kontaktpersoner redovisade överskott på 1,4 mnkr vilket är i nivå med 2020 förklaringen till överskottet är färre beslut vilket i sig är ett resultat av nya vägledande dokument och riktlinjer. Korttidsvisstelse och korttidstillsyns visar överskott på 1,8 mnkr vilket är en förbättring med 1,4 mnkr jmf med 2020. Överskottet finns på personalkostnader.

Arbete, sysselsättning och integration

Avdelningen redovisade överskott på 5,7 mnkr. Fördelningen av detta överskott är följande: Arbetsmarknadsenheten 2,6 mnkr, Flyktingverksamheten 2,8 mnkr och Daglig verksamhet 0,3 mnkr.

Arbetsmarknadsenhetens överskott är kopplat till budgeterade medel för anställningar som inte kunnat nyttjas fullt ut under pandemin, 1,0 mnkr. Möjligheten att erbjuda grundskoleelever feriearbeten begränsades av samma anledning och har då också bidragit till överskottet. Högre intäkter än budgeterat för bl.a. Extratjänster, samt lägre personalkostnader, pga. sjukfrånvaro och vakanta tjänster utgör ca 1,5 mnkr.

Flyktingverksamhetens överskott beror på högre schablonersättning än budgeterat, samt vakanta tjänster i början på 2021.

Daglig verksamhets överskott på 0,3 mnkr är i huvudsak kopplat till färre omsorgsresor pga. pandemin.

Personal	2021	2020	2019
Antal anställda	1 707	1 660	1 711

Antal anställda visar hur många personer som är Antal månadsavlönade den 1 november var 1 707 personer varav 1 411 kvinnor och 296 män.

87,0 % av de tillsvidareanställda kvinnorna har en heltidstjänst. 90,0 % av de tillsvidareanställda männen har en heltidstjänst.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	9,3	2,6	6,7

Äldreomsorgen har investerat i hjälpmedel, kontorsmöbler, cyklar mm. För övriga avdelningar avser investeringarna ny- och återinvesteringar i främst kontorsmöbler och andra inventarier.

Överförmyndarnämnden

Ordförande: Madelaine Karlsson (S)

Vice ordförande: Marie-Louise Bäckman (KD)

Verksamhetsbeskrivning

I varje kommun måste det enligt lag finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Vänersborgs kommun finns en överförmyndarnämnd, vilken är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Resultatavstämning

Nedan redovisas överförmyndarnämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Rättssäkerheten i tillsynsverksamheten ska öka genom att 15 procent av samtliga årsräkningar ska djupgranskas.

● Uppnås

Enligt rådande granskningsinstruktion djupgranskas samtliga årsräkningar.

Överförmyndarnämndens pappersförbrukning ska minska med 5 procent.

● Uppnås

Överförmyndarnämnden har minskade kostnaderna för utskriften och köp av kopieringspapper med 35,5 procent jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Alla nya ställföreträdare ska erbjudas en introduktionsutbildning.

● Uppnås

Från maj 2021 erbjöd överförmyndaravdelningen, efter uppehåll på grund av Covid-19 viruset, åter igen introduktionsutbildning till alla nya ställföreträdare.

Alla nya ställföreträdare samt 5 procent av nuvarande ställföreträdare ska erbjudas en introduktionsutbildning för årsräkningar

◆ Uppnås delvis

Under vintern 2021 erbjöd överförmyndaravdelningen utbildning avseende årsräkningar till alla nya ställföreträdare som åtagit sig uppdrag under åren 2019-2021. På grund av resurs och tidsbrist hade nämnden inte möjlighet att erbjuda 5 procent av nuvarande ställföreträdare en utbildning i årsräkningar.

Sjukfrånvaron ska minska till nivå med rikssnitt för kommunalt anställda.

Överförmyndarnämnden saknar personalansvar.

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka.

Överförmyndarnämnden saknar personalansvar

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2019
Intäkter	0,1	0,2	0,2
Personal	4,3	4,5	4,9
Omkostnader	0,4	0,4	0,2
S:a Kostnad	4,7	4,9	5,1
Nettokostnad	4,6	4,7	4,9
Nettobudget	5,5	5,4	5,3
Resultat	0,9	0,7	0,4

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämnden visade i 2021 års bokslut ett överskott på 0,9 mnkr mot budget.

Verksamheten för överförmyndarstaben visade ett överskott med 0,5 mnkr mot budget. Det beror på att upphandlingen av nytt ärendehanteringssystem inte genomfördes under aktuellt år. Vidare hade överförmyndaravdelningen flertalet långa sjukskrivningar och något lägre verksamhetskostnader.

Kostnaderna för ställföreträdare visade ett överskott på 0,4 mnkr, vilket dels beror på att nämnden fick intäkter på 0,1 mnkr. Vidare minskade nämndens arvodeskostnader för ställföreträdare då nämnden under året fick in färre redovisningshandlingar och fler huvudmän fick bekosta ställföreträdarnas arvoden.

I augustis prognos beräknades överförmyndarnämndens visa ett överskott på 0,4 mnkr. Bokslutets överskott om 0,9 mnkr beror främst på utebliven upphandling av ärendehanteringssystem, färre antal redovisningshandlingar och lägre personalkostnader.

Åtgärder för budgetbalans

Inga åtgärder planeras då resultatet är inom budget.

AB Vänersborgsbostäder

Ordförande: Jörgen Hellman (S)

Vice ordförande: Carl-Ewert Berg (KD)

VD: Gunnar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	303,9	293,7
Verksamhetens kostnader	-189,1	-181,0
Avskrivningar	-78,4	-77,3
Verksamhetens nettoresultat	36,4	35,5
Finansnetto	-11,9	-17,7
Resultat före extraordinära poster	24,5	17,8
Dispositioner och skatt	-4,5	-3,2
Periodens/Årets resultat	20,0	14,6

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	2 004,4	1 924,9
Omsättningstillgångar	64,2	72,3
S:a tillgångar	2 068,6	1 997,1
Eget kapital	230,1	210,0
Avsättningar	33,2	28,7
Skulder	1 805,3	1 758,4
S:a eg.kapital, avsättning & skulder	2 068,6	1 997,1

Verksamhetsbeskrivning

AB Vänersborgsbostäder startade sin operativa verksamhet 1995, från att tidigare bedrivits i stiftelseform sedan 1947. Bolaget är helägt av Vänersborgs kommun och har till uppgift att främja kommunens försörjning med bostäder och kommersiella lokaler. Fastighetsbeståndet består av 3 424 lägenheter och ca 180 lokaler.

Bolagets vision "Det mest attraktiva och hållbara boendet i Vänersborg" är en utmaning som bolaget strävar mot. Byggnation och olika miljö och energiåtgärder är naturliga delar för att uppnå visionen. Bolaget strävar därför att ge hyresgästerna en större möjlighet att själva påverka och utforma sitt boende samtidigt som bolaget skall ha en god ekonomi.

Marknadsutveckling

AB Vänersborgsbostäders lägenheter hyrs ut via bolagets egen bostadskö. Den som önskar söka en ledig bostad måste vara registrerad som bostadssökande. Vid årets slut var drygt 10 800 (10 700) personer registrerade i bostadskön. Från den dagen man fyller 16 år kan man registrera sig och samlar då en köpoäng per dag. För att vara kvar i kön krävs att man loggar in på Mina sidor via vanersborgsbostader.se minst en gång var tolfte månad. Det har varit en fortsatt hög efterfrågan under året med många intressenter på varje ledigt objekt. Genomsnittlig kötid för bostadskontrakt tecknade under 2021 var drygt 3,5 år (3,4 år). Per den 31

december 2021 saknade bolaget intäkter på 30 (10) lägenheter. Vakanserna beror till största delen på renovering mellan in- och avflyttande hyresgäst och lägenheter som ställs inför stambyte. Bolaget har under året haft en omflyttningsfrekvens på 14,0% (13,6). De främsta anledningarna till flytt var ändrade familjeförhållande och behov av en annan storlek på lägenheten. Även läget och att man ska studera eller arbeta på annan ort är vanligt förekommande anledningar.

Under 2021 har bolaget arbetat vidare utefter de ägardirektiv som erhöles 2014. Bakgrunden var en ny lag om allmännyttiga kommunala bolag och dess styrning. Lagen slog fast att bolagen skall drivas efter affärs-mässiga principer och en av nyheterna i direktiven blev ett specificerat avkastningskrav. Förutom avkastningskravet finns en tydlig målsättning gällande vilken soliditet som bolaget förväntas uppnå. På grund av omfattande investeringar i bland annat nyproduktion utvecklas bolagets soliditet ej i den takt som är önskvärt.

Under året har bolaget påbörjat byggnationen av 79 lägenheter i kv. Haren – med arbetsnamnet Elisabeths Port. Inflyttning är planerad till sommaren 2023. I samma kvarter har skolbyggnaden med arbetsnamn Externatet renoverats och hyrts ut till Kunskapsförbundet.

Åt socialförvaltningen i Vänersborgs kommun har även om och tillbyggnaden av Lunddala äldreboende i kvarteret Metallurgen påbörjats under året. Även här kommer inflyttning att ske till sommaren 2023.

Arbetet med detaljplanen i kv. Penséen i centrala Vänersborg pågår. Bolagets plan för fastigheterna är att både riva och renovera vissa byggnader samt att möjliggöra ytterligare byggnation på fastigheterna.

Ekonomiskt utfall

ABVB har under 2021 underhållit fastigheter för 116,9 mkr (116,6 mkr), varav 69,7 mkr (64,7 mkr) redovisas som investering i enlighet med Bokföringsnämndens K3-regelverk.

ABVB visar ett positivt resultat efter finansnetto på 24,5 mkr (17,8 mkr), vilket är klart bättre än det budgeterade resultatet för året och beror på att vissa kostnader och projekt som budgeterades för 2021 blivit förskjutna till 2022. Från och med 2014 redovisar bolaget enligt Bokföringsnämndens K3-regelverk vilket framförallt medför skillnader avseende underhåll, investeringar, av- och nedskrivningar.

Investeringar

Eget kapital uppgick vid årets slut till 230,1 mkr (210,0 mkr). Detta innebär en soliditet på 11,1 % (10,5 %). Årets investeringar i fastigheter uppgår till 154,7 mkr (82,7 mkr), varav fastighetsförvärv 0,0 mkr (10,5 mkr) och ny-, ombyggnad samt aktiverade renoveringar 154,7 mkr (72,2 mkr).

Framtid

Det byggs mycket i Vänersborg. Under 2021 har många byggprojekt startat och planerats. Det gäller både hyresrätter och bostadsrätter. Detta innebär för bolagets del att det görs mycket noggranna analyser inför nya byggstarter.

I kv Alen kommer ett omfattande stambyte att ske under 2022. Det är 32 lägenheter som totalrenoveras med nya kök och badrum. Lägenheterna kommer även att utrustas med balkong.

Inom bolaget sker en stor utbildningsinsats inom chefs och medarbetarskap. På Torpavägen 1 pågår en om- och tillbyggnation. Under sommaren 2022 kommer bolaget att flytta all personal till den gemensamma arbetsplatsen. Under 2022 planeras också ett byte av hemsida och fastighetssystem.

Även under 2022 bedöms pandemin få en påverkan på bolaget men exakt hur är svårt att sja om. Bolaget tror dock på en fortsatt god efterfrågan då många ser Vänersborg som en attraktiv stad för boende. Detta bekräftas också av antalet sökanden i bostadskön samt kötiden för att få en lägenhet.

Fastighets AB Vänersborg

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Bengt-Åke Andersson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	8,2	7,6
Verksamhetens kostnader	-4,1	-3,3
Avskrivningar	-3,1	-3,0
Verksamhetens nettoresultat	1,0	1,3
Finansnetto	-0,3	-0,3
Resultat före extraordinära poster	0,8	1,0
Dispositioner och skatt	-0,5	-0,9
Periodens/Årets resultat	0,3	0,1

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	54,7	57,8
Omsättningstillgångar	17,2	13,4
S:a tillgångar	71,9	71,2
Eget kapital	25,2	25,0
Avsättningar	7,4	7,2
Skulder	39,3	39,0
S:a eget kapital, avsättning & skulder	71,9	71,1

Verksamhetsbeskrivning

År 1963 förvärvade dåvarande Vänersborgs stad samtliga aktier i Vallmon 4 i Vänersborg AB.

Bolaget, som 1987 ändrade namn till Fastighets AB Vänersborg, har som uppgift att uppföra byggnader, att förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska iaktta kommunallagens lokaliseringsprincip.

Kommunens ägardirektiv innebär att bolaget ska inta en tydligare och mer offensiv roll i utvecklingen av Vänersborgs kommuns näringsliv. Uthyrning av lokaler ska ske på affärsmässiga grunder.

Spridningen av coronaviruset har påverkat bolagets verksamhet på så sätt att planerade reparations- och underhållsarbeten på fastigheterna inte utförts vid de tidpunkter som var planerade utan kom igång först under sista kvartalet, då hyresgästerna valde att avvakta med dessa tills att virusläget var bättre. Bolaget har inte mottagit någon form av statligt coronastöd och inte heller lämnat några hyresreduceringar. Den fortsatta spridningen av coronaviruset efter balansdagen har inte haft någon större effekt på bolagets verksamhet förutom att det kvarstår icke utförda reparations- och underhållsarbeten sedan tidigare och att dessa kommer att utföras i den takt det är möjligt.

Fastighetsförvaltningen

Fastighets AB Vänersborg äger för närvarande sex fastigheter (sex fastigheter föregående år). Under året har åtgärder påbörjats enligt uppdaterade underhållsplaner gällande dels från föregående år uppskjutna reparations- och underhållsarbeten, dels tillkommande

åtgärder och allt i den mån detta har gått att genomföra på grund av den fortsatta pandemin. För två av bolagets fastigheter, Bruket 7 samt Ingenjören 7 & 8 har påbörjats utredningsarbete av möjliga åtgärder för att minska effekterna av risken för framtida översvämningar. I den senare fastigheten har påbörjats arbetet med fönsterbyten samt att fastighetens asfaltsytor har förstärkts i syfte att bättre klara belastningen av tyngre fordon. I fastigheten Kordan 3 har uppdatering gjorts av såväl invändig som utvändigt belysning till energieffektivare LED-armaturer samt att invändiga målningsarbeten av mötesrum, kontor och korridorer har utförts. För de fastigheter som är belägna på Hunneberg dvs Hunneberg 1:4 samt Hunneberg 1:7 har påbörjats förprojektering av alternativa VA-system samt att vägunderhållet har förbättrats.

Framtid

Fastighets AB Vänersborg ska fortsätta arbetet att tillsammans med kommunens näringslivsavdelning skapa förutsättningar för etablering av nya företag och därigenom bidra till ökad sysselsättning i Vänersborgs kommun.

Kunskapsförbundet Väst

Ordförande: Maud Bengtsson (S)
 Vice ordförande: Madelaine Karlsson (S)
 2:e vice ordförande: Henrik Josten (M)
 Förbundsdirektör: Johan Olofson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	700,9	666,5
Verksamhetens kostnader	-689,5	-653,9
Avskrivningar	-5,4	-4,5
Verksamhetens nettoresultat	6,0	8,1
Finansnetto	-0,5	-0,6
Resultat före extraordinära poster	5,5	7,5
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	5,5	7,5

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	24,6	23,7
Omsättningstillgångar	246,3	174,5
S:a tillgångar	270,9	198,2
Eget kapital	21,1	15,6
Avsättningar	30,7	25,3
Skulder	219,1	157,3
S:a eg.kapital, avsättning & skulder	270,9	198,2

Verksamhetsbeskrivning

Kunskapsförbundet ansvarar för Birger Sjöbergsgymnasiet, Magnus Åbergsgymnasiet, Nils Ericsonsgymnasiet samt vuxenutbildningen i Vänersborg och Trollhättan. Med 2 700 elever på gymnasiet och 2 500 elever som studerar inom vuxenutbildningen är vi en av Västsveriges största utbildningsproducenter. 633 personer är anställda i förbundet och ytterst ansvarig är en politisk direktion med 14 ledamöter och 14 ersättare från medlemskommunerna.

Gymnasieskolorna omfattar 16 nationella program och några program finns i både Trollhättan och Vänersborg. Gymnasiesärskolan finns på Magnus Åbergsgymnasiet.

Vuxenutbildningen finns till största delen i Vänerparken. Vuxenutbildningens skolformer:

- Grundläggande vuxenutbildning (Gruv)
- Gymnasial vuxenutbildning (Gyvux)
- Utbildning i svenska för invandrare (Sfi)
- Komvux som särskild utbildning

Utöver detta bedriver vuxenutbildningen uppdragsutbildningar och utbildningar som beviljats statsbidrag, såsom yrkesutbildningar för vuxna, yrkeshögskoleutbildningar (YH) och lärlingsutbildningar.

Kunskapsförbundets vision är den övergripande ledstjärnan och anger färdriktningen och ambitionsnivån för hela organisationen.

"En drömfabrik där alla växer och känner framtidslust."

Årets verksamhet

Även 2021 har varit ett annorlunda år på grund av pandemin. Under vårterminen var smittspridningen hög och något annat än digital undervisning, annat än i undantagsfall, var uteslutet, trots att denna hade börjat ta ut sin rätt på elevers motivation och lärande. På huvudmannens uppdrag genomförde skolorna, både gymnasieskola och vuxenutbildning, en omfattande kartläggning på individnivå där varje elevs situation granskades och en mängd olika åtgärder, i syfte att motverka ett kunskapsstapp, initierades eller förstärktes. Lovskola, extra undervisning, motiverande samtal, anpassad undervisning, elevhälsainsatser, skolförlagd undervisning i anpassade små grupper och särskilda provningskurser är exempel på sådana insatser.

I juni lämnade gymnasieskolans avgångselever med lika goda resultat som 2020, men det är viktigt att komma ihåg att det i den statistiken göms ett fåtal elever vars försämrade resultat helt tillskrivs distansundervisningen. Genom särskilda statliga medel, den så kallade "skolmiljarden" kunde den kommunala vuxenutbildningen rustas för att särskilt möta dessa elever när höstterminen startade.

I och med höstterminens start och nya statliga direktiv gick gymnasieskolan tillbaka till närundervisning medan vuxenutbildningen kunde fortsätta blanda, och utveckla, när- och distansundervisning.

Pandemin har påverkat vuxenutbildningen på flera sätt. Övergången till distansutbildning har fungerat relativt väl, men för elever med kort studiebakgrund och låg digital kompetens har utmaningarna varit större.

Det förändrade arbetsmarknadsläget till följd av pandemin har märkts genom ett större söktryck på gymnasiala kurser och utbildningar. En större andel, inte minst unga, är utan sysselsättning och för många är studier ett alternativ. Behovet av teoretisk gymnasial utbildning bedöms vara större under slutet av 2021, och även under kommande år.

Det är brist på arbetskraft inom många yrkesområden, samtidigt som arbetslösheten är fortsatt hög. Trollhättan och Vänersborg ligger högt i arbetslöshetsstatistiken i Fyrbodal och i Västra Götaland, och andelen långtidsarbetslösa har blivit större. Fler förväntas söka även till yrkesutbildningarna och behovet av utbildningsplatser inom yrkesvux kommer att vara stort framöver.

”Finansieringsmodellen för yrkesvux har förändrats flera gånger under 2020 och 2021 gällande hur stor andel som ska finansieras av staten respektive kommunen. De plötsliga förändringarna ledde till en stor osäkerhet kring vilka regler som gällde. Dessutom tillkom ett nytt statsbidrag för så kallad kombinationsutbildning inom yrkesvux inför 2022, med utbildningsplatser som är helt statsfinansierade.”

Under några år, med början hösten 2015, kom många nyanlända till Sverige och då ökade antalet elever inom Sfi och Språkinstruktionen. De senaste åren har det inte kommit lika många nyanlända längre och det har lett till färre elever.

Vuxenutbildningen och gymnasiet har löpande anpassat och ställt om sina verksamheter till de nya förutsättningarna.

Förbundet har under många år använt en resursfördelningsmodell för att fördela antalet lärartjänster till gymnasiets nationella program men den har inte i tillräcklig omfattning tagit hänsyn till elevers olika förutsättningar. Under 2020 infördes en mer kompensatorisk resursfördelningsmodell där hänsyn tas till elevernas ingående meritvärde från grundskolan. Under hösten 2021 jämförs resursfördelningsmodellen med föräldrars utbildningsbakgrund för att se om modellen även kompenserar för detta.

Under ett par år har Magnus Åbergsgymnasiet byggts om i flera etapper och under sommaren blev den sista etappen färdig. Ombyggnaden har medfört många omflyttningar och en hel del nyinvesteringar i möbler och utrustning.

Under sommaren har vuxenutbildningen flyttat från Trollhättan till Vänersborg och all vuxenutbildning, förutom vissa yrkesutbildningar och Komvux som särskild utbildning, är samlad i Vänerparken. För att frigöra utrymme för vuxenutbildningen har förbundskontoret i höst flyttat till en annan byggnad i Vänerparken.

Ekonomiskt utfall

Kunskapsförbundet redovisar ett överskott på 5 521 tkr. Gymnasiet är den enda verksamheten som har ett underskott. Orsaken är ett uteblivet statsbidrag för introduktionsprogrammen samt ökade kostnader på gymnasiesärskolan där fler elever har behov av stöd. Dessutom är det fler elever inom gymnasiesärskolan som valt att studera i andra kommuner eller friskolor.

Investeringar

I år har förbundet investerat för 6 314 tkr. En stor del av investeringarna är en följd av Magnus Åbergsgymnasiets ombyggnation. Nya möbler har köpts in i takt med att de olika etapperna blivit klara. Investeringar har även gjorts inom andra verksamheter för att förbättra skolmiljöerna.

Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB

Ordförande: Kent Javette (S) tom 2021-09-28 Vakant

Vice ordförande: Helge Kneese (KD)

VD: Vakant

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	4,3	4,2
Verksamhetens kostnader	-3,1	-5,7
Avskrivningar	0,0	0,0
Verksamhetens nettoresultat	1,1	-1,6
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	1,1	-1,6
Dispositioner och skatt	0,0	0,2
Periodens/Årets resultat	1,1	-1,3

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	0,1	0,1
Omsättningstillgångar	3,3	2,9
S:a tillgångar	3,4	3,0
Eget kapital	2,6	1,4
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	0,8	1,6
S:a eget kapital, avsättning & skulder	3,4	3,0

Verksamhetsbeskrivning

Bolagets primära uppgift är att driva verksamheten på Kungajaktmuseum Älgens Berg, Hunneberg. Bolaget skall bedriva musei-, friluftsför- och turistverksamhet. Verksamheten syftar i huvudsak till att höja den turistiska attraktionskraften i regionen för att öka omsättningen i besöksnäringen. Museet utgör idag en knutpunkt för de verksamheter som bedrivs på och kring bergen samt verkar som ett informationscentrum på Bergagården för besöksmålet Ekopark Halle-Hunneberg.

Museet har utöver sin ordinarie musei- och informationsverksamhet arrangerat älg- och bäversafaris, natur- och kulturupplevelser, vandringar samt en mängd övriga aktiviteter inne i museet och ute i naturen. Bolaget har under flera år utvecklat och byggt upp en uthyrningsverksamhet med inriktning på friluftslivet bestående av kanoter och cyklar.

De konferenser, grupp- och företagsarrangemang som har anordnats i verksamheten under tidigare år har mottagits positivt av kunderna och konceptet som är ett bra komplement till övrig säsongsbunden verksamhet har god utvecklingspotential. Under året har bolagets ordinarie events fått ställas in på grund av covid-19, såsom Älgens Dag, lovaktiviteter, gruppaktiviteter samt konferenser.

Besöksantal under räkenskapsår 2021

Verksamheten har under år 2021 haft 9 213 besökare, besöksantalet har minskat med 1 119 personer jämfört med år 2020 (år 2019 är siffran 32 072) 6 689 besö-

kare var från Sverige och övriga 2 524 var internationella gäster, drygt hälften kom från Tyskland. Den turistiska högsäsongen infaller under juni-augusti månad med viss spridning till angränsande månader. På grund av covid-19 har besöksantalet och evenemangen under året minskat avsevärt vilket påverkat bolaget stort. Museet var helt stängt fram till 10 juni då verksamheten fick öppna upp.

Övrigt arbete av vikt under räkenskapsåret
Arbetet med att bygga upp och förstärka bolagets varumärke har på fått pausats. Bearbetningen av marknaden och arbetet med att skapa en tydlig marknadskommunikation likaså, såväl nationellt som internationellt.

Museet har fått vidta åtgärder med anledning av covid-19. Detta har inneburit begränsningar för både besök och evenemang.

Museet har arbetat med att ansluta sig till "hållbarhetsklivet" hos turistrådet Västsverige och kom med i juni 2021, samtidigt flyttades bolaget upp i turistrådets ranking från nivå Norden till nivå världen som är den högsta nivån.

Framtid

Verksamheten arbetar med att stärka sin inriktning mot friluftsliv och naturupplevelser för att tillgodose nya trender, behov och målgrupper. Detta innebär att bolagets företagsprofil måste utvecklas för att skapa en tydligare bild av verksamheten. Kungajakten är idag mindre central än tidigare.

Verksamheten utvecklar sin profil med inriktning på sina tre starka verksamhetsgrenar:

- Musei- och informationsverksamhet
- Naturupplevelser
- Event

Ovanstående inriktning kommer att förskjutas i tid. En ny verksamhetsplan för 2022 har beslutats.

Viktig att nämna är det pågående arbete med att ta fram en ny organisationsform, huvudmannaskap för Halle- och Hunneberg. Inom ramen för projektet " Utveckling Halle- och Hunneberg" arbetar kommunerna Grästorps, Trollhättan och Vänersborg med frågan.

Vattenpalatset Vänerparken AB

Ordförande: Kent Javette (S)

Vice ordförande: Niklas Claesson (M)

VD: Carina Svensson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	12,9	13,2
Verksamhetens kostnader	-13,2	-12,9
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	-0,5	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	-0,5	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	-0,5	0,0

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	0,8	1,0
Omsättningstillgångar	8,8	11,1
S:a tillgångar	9,6	12,1
Eget kapital	7,7	8,2
Avsättningar	0,0	0,1
Skulder	1,9	3,9
S:a eget kapital, avsättning & skulder	9,6	12,1

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget har till uppgift att driva äventyrsbad med kompletterande serviceutbud samt varmbassäng.

Bolaget har under året haft ca 14 000 badande besökare, ca 500 övriga besökare samt ca 500 elever i simundervisning från kommunens skolor. Ungefär 2 000 gäster på Nordic Wellness har dessutom bytt om samt duschat i våra lokaler. Cirka tio grupper har hyrt in sig i vår varmbassäng under våren samt hösten.

På grund av pandemiutbrott Covid-19 stängdes äventyrsbadet ner 24 mars 2020. Äventyrsbadet öppnade åter upp verksamheten 25 oktober 2021.

Varmbassängen var öppen under våren samt hösten för grupper samt simskoleverksamhet..

Ekonomiskt utfall

Bolagets intäkter för 2021 är ca 1 481 tkr lägre än 2020. Till stor del består detta inkomsttapp av minskade intäkter för bad, försäljning reception samt cafe, då antalet gäster både begränsats från vår sida samt att gästerna avstått att komma på grund av ökad pandemispredning. I bolagets intäkter återfinns ett ägartillskott på 7 800 tkr och en uppdragsersättning för varmbassäng på 667 tkr samt ett extra ägartillskott på 2 500 tkr på grund av pandemin.

Bolagets kostnader ökade med ca 250 tkr. Kostnadsökningen kan kopplas till högre avgifter för el samt ökade lönekostnader på grund av hög sjukfrånvaro. Personalen har varit korttidspermitterad, dock har ingen ersättning från Tillväxtverket erhållits. Resultatet av bolagets verksamhet samt ställning vid årets utgång framgår av efterföljande resultat- och balansräkning.

Investeringar

Under året har inga anskaffningar gjorts. Löpande underhåll samt reparation har skett under året.

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Carl-Ewert Berg (KD)

VD: Ingmar Johansson

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	0,4	0,4
Verksamhetens kostnader	-0,2	-0,1
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	-0,1	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	-0,1	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	-0,1	0,0

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	5,2	5,5
Omsättningstillgångar	0,6	0,6
S:a tillgångar	5,8	6,1
Eget kapital	2,5	2,6
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	3,3	3,4
S:a eget kapital, avsättning & skulder	5,8	6,1

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommuners egna fordon och kommunernas invånare.

Ekonomiskt utfall

Under 2021 har ingen ytterligare utbyggnad av gasledning gjorts. Det innebär att det varit ett lugnt år ur ett verksamhetsperspektiv.

Under 2021 har alla ledningsrätter blivit klara för våra ledningar. Det har medfört en stor utgift som inte var medräknat i budget 2021. Det har påverkat resultatet negativt för 2021.

Information från Biogas Brålanda AB som påverka Nätaktiebolaget Biogas Brålanda.

Rågasproduktionen har ökat sedan två av gårdarna har byggt hygieniseringsanläggningar för att kunna ta emot slakteriavfall. Man har också byggt om kompressorer för att kunna trycka in mer rågas på ledningsnätet.

Detta innebär att också produktionen av biogas från uppgraderingsanläggningen har ökat. Uppgraderingsanläggningen har fungerat bra med undantag för en längre driftsstörning i augusti.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda likvida medel uppgick per 21-12-31 till 570 119 kronor. Nätaktiebolaget Biogas Brålanda visar ett resultat den 21-12-31 på -96 629 kronor.

Investeringar

Det finns inga större investeringar att rapportera avseende perioden.

Framtid

Trollhättan Energi, som är majoritetsägare i Biogas Brålanda AB, tidigare har aviserat att man ser över sin ägarroll i bolaget. Än så länge har detta inte resulterat i några åtgärder men kan komma att göra det. Om processen innebär några förändringar för Nätaktiebolaget så återkopplar Trollhättans Energi det skyndsamt till ordförande och VD.

Norra Älvsborgs Räddningstjänst

Ordförande: Monica Hanson (S)

Vice ordförande: Kjell Nilsson (S)

Förbundschef: Hans Därnemyr

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	110,1	100,0
Verksamhetens kostnader	-102,6	-90,5
Avskrivningar	-6,8	-6,9
Verksamhetens nettoresultat	0,7	2,6
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,7	2,6
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,7	2,6

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	38,3	37,2
Omsättningstillgångar	62,2	63,8
S:a tillgångar	100,5	100,9
Eget kapital	31,3	29,8
Avsättningar	53,9	51,7
Skulder	15,2	19,4
S:a eget kapital, avsättning & skulder	100,5	100,9

Verksamhetsbeskrivning

Det övergripande uppdraget för Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF) innebär att genom myndighetsutövning, olycksförebyggande åtgärder och operativa räddningsinsatser minska antalet bränder och skador till följd av bränder. Verksamhetsuppdraget styrs av det handlingsprogram som beslutats av direktionen. Arbete pågår med att ta fram nytt handlingsprogram enligt Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) nya föreskrifter och förväntas vara klart att antas i februari 2022.

Under året har MSB tydliggjort de krav på anpassningar som reviderad lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) innebär för räddningstjänsten. Förutom föreskrifter kring utformning av handlingsprogram så innefattas också krav på att ingå i räddningsledningssystem för övergripande räddningsledning, planering och genomförande av tillsyn, undersökningsrapportering samt statens tillsyn av räddningstjänstens verksamhet enligt LSO.

Arbete pågår med att anpassa verksamheten för att motsvara kraven i reviderad lagstiftning samt de nya föreskrifterna.

För att bibehålla och förstärka möjligheterna till en god arbetsmiljö, har arbete kring dessa frågor fått högsta prioritet och kommer under 2022 att utvecklas vidare.

Ägarsamråden i NÄRF och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän fattade under våren beslut om att utreda

ett eventuellt samgående mellan räddningstjänstförbunden. De båda direktionerna fick uppdraget och har lagt ut det på en extern konsult. Resultatet av utredarens arbete är i skrivande stund ej klart.

Ekonomiskt utfall

NÄRF:s totala intäkter uppgick till 110 178 tkr (104 748 tkr) och totala kostnader uppgick till -109 422 tkr (-102 186 tkr). Avgiften från medlemskommunerna är NÄRF:s dominerande inkomstkälla och uppgick under året till 87 854 tkr (85 796 tkr) exklusive pensionsutbetalningar. Siffror inom parentes avser utfall år 2020

Enligt beslut vid ägarmöte 19 oktober 2021 ska resultatet från enhet sotning föras till förbundets eget kapital från och med 2021. Resultatet för enhet sotning redovisades tidigare som ett över- eller underskott i balansräkningen och påverkade inte NÄRF:s resultat. Det samlade resultatet för enhet sotning under åren 2015–2020 redovisades som en skuld i balansräkningen och uppgick till 781 tkr. Beloppet är överfört till förbundets eget kapital utöver resultatet för året. Sammanlagt har eget kapital förändrats med 1 537 tkr.

Med ovanstående förutsättningar redovisar NÄRF för 2021 ett resultat på totalt 756 tkr, varav enhet sotnings andel är -476 tkr och räddningstjänstens andel är 1 232 tkr.

Personalkostnader som direkt härrör till lönekostnader överstiger budget med 1 194 tkr vilket i stort avser del-

tidspersonalens kostnader. En djupanalys av kostnaderna krävs under 2022. Årets minusresultat inom enhet sotning beror på uteblivna intäkter vilket grundar sig i rådande pandemi och förändringar inom personalstrukturen. Statens beslut att betala ut ersättningar för sjuklönekostnader månadsvis har påverkat NÄRF:s resultat positivt med 215 tkr. Pensionsutbetalningar visar på ett positivt utfall på 1 442 tkr. Enligt information från Skandia beror differensen mellan prognos och utfall på att personal med möjlighet att ta ut särskild avtalspension (SAP-R) inte gör det utan fortsätter att jobba. Skandias prognos grundar sig på att de tar ut SAP-R vid 60 års ålder.

NÄRF har responderat på 1 190 larm. Antal persontimmar per larm uppgår i snitt till 5,09 timmar att jämföra med 5,74 timmar 2020. Trenden med ett ökat antal räddningsuppdrag på årsbasis har brutits från och med 2019. Orsaken till trendminskning är främst:

- Att rådande pandemi påverkat antalet räddningsuppdrag, främst med en nedgång i antalet trafikolyckor och IVPA-uppdrag (I väntan på ambulans).
- Inre befäl i ledningscentralen har filtrerat bort onödiga uppdrag redan i 112-samtalet. För 2021 har 457 samtal bedömts som "Ej räddningstjänst".

Några exempel på större insatser under perioden;

- 2021-04-16 Brand i byggnad, Mellerud. 6 000 grisar i byggnaden, alla överlevande.
- 2021-07-08 Brand i byggnad. Upphärad. 3 personer omkom
- 2021-07-26 Brand i terräng, Torpa, Lyckeby, Trollhättan. Hjälp av flygande resurser.
- 2021-09-07 Brand i byggnad, Dagcenter, Mellerud. Kommunal verksamhet delvis förstörd.
- 2021-11-05 Brand i byggnad, Restad gård, Vänersborg. Stort antal boende drabbade.
- Flertal väderrelaterade händelser under sommarmånaderna på grund av rikligt regnande.

Investeringar

Investeringar under året uppgår till totalt 8 004 tkr, en avvikelse från budget på totalt 1 965 tkr. Det finns två investeringar som löper över året med en budget på 100 tkr och ett utfall på 53 tkr, båda avser investeringar i ledningscentralen (LC54).

Investeringar avseende LC54 beslutas av båda förbunden. Investeringarna registreras i NÄRF:s anläggningsregister och kostnader för avskrivningar delas mellan förbunden. Fördelningen sker enligt fördelningsnyckel, för året NÄRF 58 % och RMB 42 %.

Avsteg har skett från planen inom fordon där planerad tankenhet med budget på 1 200 tkr har utgått. Planerad budget avseende IT-utrustning avviker med 132 tkr. I båda fallen är orsaken relaterad till rådande pandemi som har påverkat branschernas tillgång på material och komponenter.

LC54

Enheten har investerat totalt 814 tkr, avvikelser från budget med 441 tkr kan härledas till IT-kommunikation. Även här är orsaken relaterad till rådande pandemi.

Fyrstads Flygplats AB

Ordförande: Paul Åkerlund (S)

Vice ordförande: Benny Augustsson (S)

VD: Anna Råhnängen

Resultaträkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	21,7	22,0
Verksamhetens kostnader	-20,0	-19,5
Avskrivningar	-2,0	-1,8
Verksamhetens nettoresultat	-0,3	0,7
Finansnetto	0,0	-0,1
Resultat före extraordinära poster	-0,3	0,6
Dispositioner och skatt	0,0	-0,5
Periodens/Årets resultat	-0,3	0,1

Balansräkning	Utfall 2021	Utfall 2020
Anläggningstillgångar	22,1	23,7
Omsättningstillgångar	2,2	3,2
S:a tillgångar	24,3	26,9
Eget kapital	12,3	12,7
Avsättningar	2,9	3,0
Skulder	9,1	11,2
S:a eget kapital, avsättning & skulder	24,3	26,9

Verksamhetsbeskrivning

Flygplatsen och hela branschen påverkas fortfarande av Corona-pandemin även om linjetrafiken i landet återhämtat sig något. Linjetrafiken på flygplatsen får en återstart med flygföretaget Västflyg som planerar att starta trafik till och från Stockholm i slutet av mars. I och med detta får regionen åter en god tillgänglighet.

Antalet passagerare minskade under 2021, ca 200 st. jämfört med 6 132 föregående år. Minskningen beror helt och hållet på utebliven linjetrafik sedan mars 2020. Passagerarna är anknutna till Ad Hoc charters och därutöver förekommer en omfattande skolflygverksamhet. Två nya flygskolor har under året etablerats på flygplatsen. Totala antalet flygrörelser har dock minskat främst pga uteblivna rörelser med linjetrafik.

Det samhällsviktiga flyget såsom polis-, ambulans- och sjöräddningshelikoptrar har förekommit i något högre utsträckning än tidigare år. 83 ambulansflygningar har tagits emot jämfört med 59 st 2020. Av dessa har drygt 50 genomförts utanför flygplatsens ordinarie öppethållning och då flygplatsen är temporär beredskapsflygplats med beredskap dygnet erhålls en ersättning av 200 tkr/månad av Trafikverket. Uppdraget är förlängt för 2022 och därefter är flygplatsen föreslagen som permanent beredskapsflygplats.

Ekonomiskt utfall

De ersättningssystem som finns för CN-tjänst och luftfartsskydd/security påverkas kraftigt av den minskade flygtrafiken i Europa eftersom färre flyg och passagerare genererar in pengar i systemen. Flygplatsens fasta kostnader består dock. Ersättningsmodellen för CN-tjänst har samtidigt förändrats varför slutlig ersättning är svårbedömd. Under december månad meddelade Transportstyrelsen förväntad ersättning för åren 2020 – 2024. Beslutet ligger till grund för detta bokslut, men kan enligt Transportstyrelsens komma att ändras om Kommissionen fastställer annat.

För 2021 har Västra Götalandsregionen beslutat om ett regionalt driftbidrag om 4 200 tkr. Verksamhetsanslag från ägarkommunerna uppgår till 4 500 tkr för hela året. Bolaget har också erhållit extra verksamhetsanslag om 1 000 tkr för att täcka aktiviteter som underlättar återstart av linjetrafik.

Flygplatsen har sökt vissa stöd kopplade till pandemin. Stöd till korttidsarbete har funnits fram till september månad. Skatteverket har avslagit flygplatsens ansökningar om omställningsstöd då man menar att de grundläggande offentliga stöd som flygplatsen erhåller årligen är ett absolut hinder mot omställningsstödet. Flygplatsen har valt att överklaga besluten till Förvaltningsrätten. I väntan på beslut har flygplatsen sökt och beviljats visst omställningsstöd till särskilt drabbade företag.

På kostnadssidan kvarstår de fasta kostnaderna som är knutna till regelkrav för att hålla flygplatsen öppen. Personalkostnaderna reducerades fram till oktober månad genom korttidsarbete men kostnader för beredskapshållning har i stället ökat. I beredskapen deltar två flygplatsbrandmän och en flygledare.

Hållbarhetsomställningen är en väsentlig del i återstart av linjetrafik. Därför är det en viktig signal att flygplatsen redan nu tar emot certifierade elflygplan och att det finns regeringsinitiativ om elflygsatningar.

Eftersom flygbranschens återhämtning väntas bli långsam kommer utökade stöd till regionala flygplatser, för att säkra en långsiktig basfinansiering, vara nödvändiga. Dessutom har flygplatsbolaget lyft frågan om upphandlad flygtrafik för att på kort och lång sikt säkerställa en grundläggande och god tillgänglighet i närområdet.

Per den 31 december utnyttjas inga krediter.

Av preliminärt bokslut för 2021 framgår ett underskott om ca 330 tkr. Resultatet är kraftigt påverkat av utebliven linjetrafik som medför minskade intäkter från handlingavgifter, säkerhetskontroll, bränslehantering och andra flygplatsanknutna tjänster.

Investeringar

Under perioden har investeringar begränsats till totalt ca 520 tkr. Investeringarna gäller flytt av staket, portar och en mindre byggnad.

